

اجرای سند ۲۰۳۰ حرام قطعی است

صبح صادق

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۶۶ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۳۹۹ | ۱۸ محرم ۱۴۴۲ | ۷ سپتامبر ۲۰۲۰ | ۱۶ صفحه

نسیم اسدیپور
بازی با آینده!
فرهنگ ۱۳

حمزه عالمی
درس‌هایی در سایه عبرت
خرد ۱۱

دکتریدالله جوانی
تبلور عقلانیت شیعی
سرمقاله ۲

پرونده ویژه صبح صادق

۸-۹
پرونده

درباره عادی سازی ننگین رابطه امارات و رژیم صهیونیستی

صلح سپاه

اهداف پشت‌پرده / هم‌آغوشی پنهانی! / راه‌مقابله / بازنده اصلی توافق!

۵
جهان

تدارک خیانتی دیگر!

بازنمایی پشت پرده پروژه شام جدید

۲
نگاه

خطای پایان‌ناپذیر!

در حاشیه هشدار رهبری درباره اعتماد به خارج مرزها

تبلور عقلانیت شیعی

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

اسلام و مذهب تشیع در طول تاریخ، از دو گروه دشمنان عالم و آگاه از یک سو و دوستان جاهل و ناآگاه از سوی دیگر، ضربه‌ها خورده و آسیب‌های فراوان دیده است. ترویج خرافات با هدف القای دوگانه دروغین «عقلانیت - مذهب»، یکی از راهبردهای اصلی دشمنان اسلام و به ویژه شیعه در طول تاریخ است. ترویج این خرافات در جوامع اسلامی، کار را به جایی رساند که تا پیش از انقلاب اسلامی و پدیدآیی جمهوری اسلامی، عده‌ای روشنفکر نمای ضد دین و وابسته به کانون‌های قدرت شرق و غرب، نظریه «دین افیون توده‌هاست» را با صراحت مطرح و آن را تبلیغ و ترویج می‌کردند. هر چند با وقوع انقلاب اسلامی، سست بنیان بودن این نظریه‌ها آشکار شد و به تاریخ پیوست؛ ولی در چهل و یک سال گذشته، هر از چند گاهی با پدیدآیی یک موضوع و مسئله‌ای، همان دو گروه یاد شده فعال شده، تا به مقصد خویش نایل آیند. دشمنان آگاه با شیوع بیماری کرونا، تصور کردند با یک فرصت طلایی برای دامن زدن به دوگانه‌های دروغین، همانند «مذهب - سلامت»، «عزاداری - سلامت» و «عزاداری - سلامت» روبه‌رو شده‌اند. آنها با نزدیک شدن ماه محرم، دشمنان درصد برآمدند تا از یک سو، بر طبل دوگانه «سلامت - عزاداری» کوبیده و از سوی دیگر، با تحریک هیئت‌های مذهبی و عشاق امام حسین (ع) و عزاداران، به اختلافات داخلی دامن بزنند؛ اما در این میان، آنچه رخ داد، برخلاف تصور دشمنان، برایی مراسم‌های عزاداری به بهترین شکل ممکن، بر اساس عقلانیت به اقتضای وضعیت کرونایی در سراسر کشور بود. به عبارت دقیق می‌توان گفت، محرم سال ۱۳۹۹ مظهر عقلانیت شیعی و فرصتی برای آشکارسازی هر چه بیشتر جایگاه عقل، دانش و نظرات کارشناسی در حکمرانی دینی شد و نشان داد عقل و احکام عقلی در فقه شیعه، جایگاه خاصی دارد؛ چرا که منابع و مأخذی که فقها و مجتهدان جامع الشرایط شیعه، احکام و قوانین الهی را از آن استنباط و استخراج می‌کنند، عبارتند از: کتاب، سنت، اجماع و عقل. حجیت عقل از نظر شیعه، به این معناست که اگر در زمینه موضوع و مسئله‌ای، عقل یک حکم قطعی داشت، آن حکم به حکم اینکه قطعی و یقینی است، حجیت است. رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی را باید پرچمدار حرکت عقلایی تشیع در عصر حاضر دانست. معظم له در بیانات روز عید قربان و در آستانه ماه محرم خطاب به ملت ایران فرمودند: «عزاداری ماه محرم باید بر اساس ضوابط ستاد ملی مبارزه با کرونا برگزار شود. در عزاداری‌ها معیار آن چیزی است که کارشناسان و ستاد ملی کرونا اعلام می‌کنند؛ بنده به توصیه این عزیزان عمل می‌کنم.» رهبر معظم انقلاب اسلامی، خود پیشگام رعایت معیارها و ضوابط اعلامی از سوی ستاد ملی کرونا شده، مجلس کاملاً متفاوت از سال‌های قبل برگزار کردند. رفتارهای عقلایی عزاداران در محرم سال ۱۳۹۹، تصویری زیبایی از ملت ایران را برای جهانیان به نمایش گذاشت. همین امر موجب شد تا رهبر معظم انقلاب اسلامی، سوگواری ملت در دهه اول محرم را یک پدیده دانسته و فرمودند: «با وجود محدودیت‌های شدید ناشی از کرونا، مردم، گویندگان و مرثیه‌خوانان، ضمن حفظ شور حسینی و تشکیل مجالس عظیم و معنوی، دستورالعمل‌ها را رعایت کردند که به عنوان یک مرید اهل بیست (ع) صمیمانه از همه عزیزان تشکر می‌کنم.»

خطای پایان ناپذیر!

در حاشیه هشدار رهبر معظم انقلاب درباره اعتماد به خارج مرزها

می‌کنند که خطای راهبردی این افراد را باید مصداق این سخن پندآموز ابن سینا دانست: «اگر برای یک اشتباه هزار دلیل بیاورید، در واقع هزار و یک اشتباه از شما سر زده است.»

چهارمین خطای راهبردی، جابه‌جایی دستاوردهای «اقتصادی زودگذر» بر «آورددهای مبنایی» است. به بیان دیگر، جابه‌جایی «مصون‌سازی اقتصاد از تحریم» به «مُسکن سازی اقتصاد از تحریم» است. در برابر این ایده، رهبر معظم انقلاب تصریح دارند: «من از بُن دندان معتمد که کلید حل مشکلات کشور عبارت است از «ترویج تولید داخلی» به جای چشم دوختن به بیرون. چرا که بر پایه ماهیت تفکر حاکم بر نظام سیاسی غربی، تحریم‌ها با توافق ریشه کن نمی‌شود و برای نجات اقتصاد کشور نباید منتظر پایان تحریم‌ها و بودن یا نبودن فلان شخص یا اقدام فلان کشور بود.»

به جز مبانی ذکر شده، بخشی از خطاهای راهبردی، پیامد تفکر گره زدن حل مسائل به خارج و منحصرأ به آمریکا و ترونیکی اروپایی است. در این جا به سه مورد اشاره می‌شود:

الف - یکی از برون‌داددهای خطاهای راهبردی، شرطی کردن اقتصاد کشور به تصمیم بیرونی است که نتیجه آن بلا تکلیفی بخش‌های تولید، فضای کسب‌وکار و نوسانات لحظه‌ای ارز و قیمت هاست. ب - دومین نتیجه خطای تفکر مزبور غفلت از ظرفیت‌های فراوان و بی‌نهایت کشور است. ج - سومین پیامد خطای راهبردی غفلت از فرصت‌سازی از فشارهای تحریمی است. در حالی که استراتژیست‌های واقعی به جای ارجاع دادن حل مشکلات به خارج، اندیشه‌ها را برای استخراج فرصت‌های بزرگ فعال می‌کنند و از این رهگذر اقتدار می‌آفرینند.

تحلیل برآورد رفتار راهبردی آنهاست. در این تحلیل حداقل سه خطای بزرگ رخ داده است؛ اول، خطای معرفتی در ماهیت رفتار آمریکا علیه ایران است. (آمریکا شرایط جنگی را بر ما تحمیل کرده است). دوم، خطای شناسایی موضوع است؛ نداشتن اشراف بر داده‌های لازم و کافسی و بی‌توجهی و غفلت در شناسایی فرآیندهای نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری آمریکا و اروپا در قبال ایران به چنین خطایی دامن زده است و چه بسا به کار بردن وجود جهل مرکب برای طرفداران رویکرد مزبور مناسبت‌تر از نداشتن اشراف اطلاعاتی باشد. سومین خطا در فرآیند تحلیل است که شامل ارزیابی اطلاعات، دسته‌بندی و سپس تحلیل اطلاعات و نفوذ در عمق آن می‌شود. بی‌توجهی، ناتوانی و اختلال در این فرآیند، مانع از کشف واقعیت‌های رابطه آمریکا و ترونیکی اروپایی با ایران شده است. خوش‌بینی پایان‌ناپذیر این دسته از افسراد در این خطای سوم ریشه دارد. البته غرب‌باوری را که افراط آن به شیفتگی و خودباختگی منجر می‌شود، نمی‌توان در خطای فوق نادیده گرفت.

سومین خطای راهبردی به تحلیل ماهیت نظام بین‌المللی بر می‌گردد. اگر چه هندسه قدرت در حال گذار است، اما نمی‌توان وجود نظام سلطه را که نماد آن «آمریکا» است، نادیده گرفت.

این خطای راهبردی پس از ناکامی برجام و بی‌بهره شدن ایران از همه امتیازات آن به گونه‌ای آشکار شد که «سریع‌القول» در نقد به دیپلماسی دولت اذعان کرده است، مذاکرات برجام از سوی ایران بر اساس دانش بین‌المللی نبود؛ اما عده‌ای نظیر «زیناکلام» همچنان به هزار دلیل حل مشکلات را در توافق با ترامپ می‌دانند یا برخی تصمیم‌سازان و تحلیل‌نویسان روزنامه‌های اصلاح‌طلب، حل مسئله را به پیروزی بایدن در انتخابات آمریکا مشروط

پندپذیری اندک است. آنها یک روز مشکل اقتصادی کشور را به برجام موکول کردند، اما این امر هم نتوانست مشکلات را حل کند، یک دوره هم حضور آمریکا در مذاکرات را کلید مشکل گشا دانستند، که همه دیدیم چه اتفاقی افتاد. جالب این است که هنگام خروج آمریکا از برجام، برخی گفتند یک موجود مزاحم از برجام خارج شده است. یک روز مشکلات را به بسته اروپایی‌ها، اعم از SPV، INSTEX، اعتبار ۱۵ میلیاردی مکررون و... موکول کردند، اما این بسته نیز آبی برای مردم ایران گرم نکرد. اکنون نیز بسیاری از همان افراد، حل مشکلات را در مذاکره با ترامپ توصیه کرده یا انتظار گشایش درها پس از پیروزی دموکرات‌ها در آمریکا را القا می‌کنند. با این وصف، شرح کوتاه از مبانی خطای راهبردی خالی از لطف نیست.

مبنای خطای مزبور در نگرش راهبردی اقتصاد برون‌نگر ریشه دارد که فکر می‌کند رونق اقتصادی عمدتاً از طریق عوامل خارجی تعیین شده و عوامل داخلی در ایجاد آن نقشی ندارند. نکته بسیار تأمل‌برانگیز این است که برخی از طرفداران همین دیدگاه، گرفتار خطای مضاعفی هم هستند و آن، منحصر کردن عوامل خارجی به رابطه با آمریکا و اروپاست؛ از این رو در یک پرویگاندهای قوی، تبلیغ می‌کنند که اگر سیاست خارجی را تغییر دهیم، همه مشکلات حل خواهد شد. اما وقتی از انعقاد قرارداد با کشورهای شرقی، مانند چین و روسیه صحبت می‌شود، همجه وسیعی را مبنی بر خلاف منافع ملی بودن، تکرار قرارداد ترکمن‌چای، مستعمره شدن ایران و... راه می‌اندازند. در واقع، این نوع مواجهه را باید به جای خطای راهبردی، شیفتگی راهبردی دانست.

دومین مبنای خطای راهبردی طرفدارانی است که علت‌العلل مشکلات داخلی را به دولت‌های آمریکایی و اروپایی نسبت می‌دهند، در

سیامک باقری

عضو شورای سیاست‌گذاری صبح صداق

تصمیمات گرفته شده در عرصه‌های سیاست‌های داخلی و خارجی، اعم از اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و امنیتی، در چهار سطح تکنیکی، تاکتیکی، عملیاتی و راهبردی دسته‌بندی می‌شود. تصمیمات تکنیکی، تاکتیکی و عملیاتی که می‌توان از آنها به تصمیمات «غیر راهبردی» نام برد، تفاوت اساسی با تصمیمات راهبردی دارند. تصمیمات غیر راهبردی، بر اهداف جزئی تمرکز دارند و نتایج کوتاه‌مدتی دارند و اثرات آن، حوزه‌های محدودی را در بر می‌گیرد که در صورت بروز خطا و اشتباه در این قبیل تصمیمات، پیامدهای آن نیز کوتاه‌مدت، محدود و قابل جبران است؛ اما تصمیمات راهبردی، کل‌نگر است و بر اهداف کلان و اساسی تمرکز دارد و نتایج بلندمدتی داشته و حوزه‌های وسیعی از جامعه را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. بروز خطای راهبردی، جبران‌ناپذیر یا به سختی جبران‌پذیر است. با این تعریف، رهبر معظم انقلاب برای چندمین بار در سال‌های اخیر فرمودند: «این یک خطای راهبردی است که ما اقتصاد را موکول کنیم به تحولات خارجی.» این بیان رهبر معظم انقلاب این سؤال را به ذهن متبادر می‌کند که چرا عده‌ای با وجود اینکه استدلال‌های متقنی برای این امر وجود دارد و گره زدن مسائل داخلی به خارج ازآموده‌اند، باز هم راه امتحان شده را تبلیغ و توصیه می‌کنند؟ شاید این دسته از افراد مصداق این سخن حکمت‌آمیز امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب (ع) باشند که فرمودند: «مَا أَكْثَرَ الْعَبْرَ وَأَقَلَّ الْأَعْتِبَارَ»؛ چقدر پند و عبرت‌ها فراوان و

بررسی نقش اروپا در پیاده‌سازی سیاست واشنگتن در برابر تهران

سایه آمریکا در برجام

کند؛ سیاستی که با راهبرد مقاومت فعال به شکست سنگینی برای غرب تبدیل شد و سیاستمدارانی، چون بولتون را قربانی خود کرد.

آمریکا توان فعال‌سازی سازوکار ماشه را دارد؟

فعال‌سازی سازوکار ماشه به طی مراحل منوط است که در برجام به آن اشاره شده است. این روند ذیل بند ۳۶ و ۳۷ برجام این‌گونه تعریف شده که هر یک از طرف‌های برجام می‌توانند در صورتی که طرف مقابل به تعهدات خود عمل نکند، موضوع را در کمیته حل اختلاف مطرح کنند. بنابراین آمریکا که عضو برجام نیست و مراحل سازوکار ماشه را نیز طی نکرده، از لحاظ حقوقی امکان فعال‌سازی آن را ندارد؛ مگر اینکه آمریکا با قانون جنگل بخواهد دنبال فعال‌سازی آن باشد البته دنیا دیگر ایالات متحده را به عنوان قدرت بلامنافع نمی‌شناسد. شکست آمریکا در اجماع‌سازی علیه ایران، تداعی‌کننده افول جایگاه آمریکا در نظام بین‌المللی و سازمان ملل متحد بود.

اروپا در مقابل آمریکا می‌ایستد؟

برجام برای اروپا اهمیت راهبردی دارد، ترونیکی اروپایی به هیچ وجه نمی‌خواهند برجام از بین برود. این در حالی است که اولاً فعال‌سازی

گروه سیاسی

صبح صداق

آمریکا پس از دو سالگی که از برجام خارج شده، به دنبال فعال‌سازی سازوکار ماشه است. این پرسش مطرح می‌شود که چرا آمریکا در همان سال خروج از برجام بند ۳۶ و ۳۷ (اسنپ بک) را فعال نکرد؟ پاسخ این پرسش را می‌توان با تحلیل رفتار دولت ترامپ و کشورهای اروپایی عضو برجام داد. تصور دولت ترامپ این بود که اولاً ایران به برجام نیاز مبرم دارد و با خروج از برجام دولت روحانی همچنان تعهدات خود را اجرا خواهد کرد. ثانیاً ترامپ برای کارآمد نشان دادن خود نسبت به دولت قبلی به دنبال مذاکره مجدد بود و هیچ‌گاه تصور نمی‌کرد در این مسیر با شکست مواجه شود. «برایان هوک» و «جان بولتون» که چندی پیش در دولت ترامپ مسئولیت داشتند، به صراحت صحبت از رسیدن به مذاکره جدید و در نتیجه سکوت ایران را مطرح کرده بودند. ثالثاً دولت ترامپ به صورت پنهانی با اروپایی‌ها تقسیم کار کرده بود که آنها ایران را مشغول در برجام کنند و آمریکا نیز با فشار حداکثری، در نهایت ایران را مجبور به تسلیم

همکاری سازنده

«کاظم غریب‌آبادی» نماینده دائم کشورمان در سازمان‌های بین‌المللی با اشاره به انتشار گزارش مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رابطه با موافقتنامه پادمان ان‌بی‌تی با ایران، اظهار داشت: «این گزارش از دو بعد دارای اهمیت و قابل ارزیابی است؛ از لحاظ شکلی، این گزارش به تحولات و پیشرفت‌های روابط و همکاری بین ایران و آژانس طی سه ماه گذشته می‌پردازد و حاکی از تعامل سازنده است. از لحاظ محتوایی نیز این گزارش صریحاً با ترسیم تصویری روشن از وضعیت کنونی همکاری‌ها، دورنمای مثبت و سازنده‌ای را در روابط بین ایران و آژانس ترسیم می‌کند.»

حسین زمان

آیت الله «شیخ عیسی قاسم» گفت که ایران اسلامی امروز از نعمت رهبری، ولی فقیه برخوردار است و یاری و ولایت ایشان، یاری و ولایت امام حسین (ع) است. رهبر شیعیان و انقلاب بحرین: «با نزدیک شدن عاشورا فکر ما متوجه اهمیت موضوع حلقه زدن به دور رهبریت خردمند دین که مورد رضایت الهی است می‌گردد، که این رهبریت در زمان ما و در عصر غیبت در رهبری فقیه عادل، خیره و با کفایت نمود می‌یابد.» «محرم امتحانی برای ماست که دست‌مان را در دست حسین (ع) می‌گذاریم یا در دست یزید؟ حسین (ع)، ولی الله است و یزید از اولیای شیطان.»

فاجعه انسانی!

سر دبیر صبح صداق در یادداشتی در صفحه شخصی خود خطاب به وزیر بهداشت با اشاره به تصمیم نابه‌جا و غیرکارشناسی وزیر آموزش و پرورش، نوشت: با توجه به حضور دانش‌آموزان در مدارس حتی به صورت پاروقتی و با تعداد کم و با توجه به عدم آماده‌سازی مدارس برای آموزش در شرایط کرونایی و فقدان امکانات بهداشتی مدارس و... به نظر می‌رسد به زودی شاهد اوج‌گیری چندباره ویروس کرونا در سراسر کشور باشیم. «علی حیدری» خطاب به «دکتر نمکی» خاطر نشان کرد که در جایگاه وزیر بهداشت به عنوان عضو مؤثر ستاد ملی کرونا با مدیریت موضوع مدارس جلوی فاجعه انسانی ناشی از شیوع بیشتر این ویروس را بگیرد.

سردرگمی

اصلاح طلبان و انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم

مهدی سعیدی

کارشناس سیاسی

سال پایانی دولت دوازدهم آغاز شد و آقای روحانی و کابینه‌اش کمتر از ۳۶۵ روز فرصت دارند تا برنامه‌های خود برای خدمت به کشور را عملیاتی کرده و بر ثقل کارنامه خود بیفزایند. به صدا درآمدن زنگ پایان دولت، نوید فرارسیدن انتخابات ۱۴۰۰ را برای گروه‌ها و جریان‌های سیاسی به همراه دارد؛ از این رو مراحل آماده‌سازی برای این رقابت را، که در بهار سال ۱۴۰۰ و کمتر از ۹ ماه دیگر برگزار خواهد شد، در دستور کار خود قرار داده‌اند؛ انتخاباتی که در آن رئیس‌جمهور حضور ندارد و این امر رقابت را برای نامزدهای گوناگون متوازن کرده است.

در این میان، اوضاع در میان جریان اصلاح طلب به طور گسترده آشفتگی است. این آشفتگی در سال پایانی دولت مورد حمایت آنان و پس از ناکامی در انتخابات اسفند ماه سال گذشته بیش از پیش شده و اختلافات در میان فعالان این اردوگاه بالا گرفته است. تعطیلی

شورای عالی سیاست‌گذاری که با همه ضعف‌ها، حداقل همگرایی این اردوگاه نقش آفرین بود، مزید بر علت شده که ششاهد تفرق و تشتت آرای شدیدی در این جریان باشیم. هر چند برخی فعالان سیاسی و رسانه‌های مربوطه تلاش دارند به نوعی آبروداری کرده و با سبیلی صورت خود را سرخ نگه دارند. برای نمونه، روزنامه «شرق» مدعی است: «اصلاح طلبان در شرایط کنونی که مدت زیادی تا انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده باقی نمانده است، می‌کشند به راهبردی واحد بر سندها تشریحی مانند آنچه در انتخابات مجلس رخ داد، به وجود نیاید. تا این لحظه نیز تقریباً تمام نیروهای اصلاح طلب و حتی تا حدی نیروهای حزب کارگزاران هم به این نتیجه رسیده‌اند که باید با تکیه بر کاندیدای اصلاح طلب وارد انتخابات شدند و دیگر از نامزدهای غیر اصلاح طلب حتی علی لاریجانی که در چند سال اخیر نزدیک به اصلاح طلبان بوده است، حمایت نکند. واقعیت آن است که آنان از یکسو کارنامه عملکرد دولت یازدهم و دوازدهم را در دست دارند که با حمایت این جریان به قدرت رسید و ضعف عملکرد دولت‌های پیشین را در دست دارند. این آشفتگی در میان اصلاح طلبان به قدری عمیق شده که در انتخابات سال آینده، این گروه‌ها به جای یکدیگر با هم رقابت خواهند کرد و از دیگر سو

کارنامه افراط‌گرایی اصلاح طلبان رادیکال که در سال ۱۳۸۸ کشور را ناامن کرده و بساط رای مردم را به آتش کشیدند نیز در چشم مردم منفور است. این وضعیت موجب شده است انتقادات درون گروهی سر باز زند و اصلاح مختلف این اردوگاه همدیگر را متهم کنند و وضع موجود را به گردن هم بیندازند. البته خط تخریبی این جریان همچنان هدف خود را زدن شورای نگهبان قرار داده و در تلاش است علت اوضاع آشفتگی و بروز گونه اردوگاه خود را رفتار پیش‌بینی ناپذیر این شورا معرفی کنند؛ در حالی که اوضاع چند دستگی در این اردوگاه برهم ریخته‌تر از آن است که عاملی بیرونی را برای توجیه آن بتوان علم کرد؛ در نگاهی کلان نیز بخشی از اصلاح طلبان ادامه حیات سیاسی خود را در ماندن در قدرت می‌دانند و معتقدند بیرون ماندن موجب زوال اصلاح طلبی خواهد شد. طیفی دیگر اردوگاه اصلاح طلبان را نیز می‌تواند آرایش یافتن فرصتی برای بازاندیشی گفتمانی و بازگشت به جامعه می‌بیند و معتقدند ناکامی در ۱۴۰۰ می‌تواند این فرصت را برای این جریان فراهم آورد تا به ساماندهی فکری - تشکیلاتی خود بپردازد و بتواند دوچندان در سال‌های آتی وارد میدان سیاست شود. گزینه‌های مطرح از

دریچه

سفرهای راهگشا

رابطه مستقیم دولتمردان و مانند مردم زندگی کردن تأکید کرده‌اند توجه به نکات زیر برای پیمودن این مسیر بسیار حساس و ضروری مورد توجه قرار بگیرد:

- ۱- وعده‌ها بر اساس وظایف و ظرفیت‌ها؛ وعده‌های «دولت» یا «مستولان قضایی» و «همچنین «مجلس» متفاوت است و دولت نمی‌تواند به مردم وعده‌ای را بدهد که هنوز در مجلس به تصویب نرسیده است یا اینکه منبع درآمدی برای آن پیشنهاد نشده است.
- ۲- مردم را صاحب و ولی نعمت انقلاب دانسته و دیدار با آنها و حل مشکلات‌شان را وظیفه خود بدانیم؛ زیرا صاحبان اصلی انقلاب آنها هستند و ما باید برای مردم نوکری کنیم.
- ۳- به وعده‌های داده شده جامه عمل بپوشانیم. در برخی سفرها مسئولان به استان‌ها و شهرستان‌ها درخواست‌های متعددی از سوی مردم و مسئولان محلی مطرح می‌شود و حتی نامه‌ها را با گونی به هوا پیمای مسئول مربوطه می‌دهند. این رفتارهای به ظاهر مردمی نه تنها مشکلات را حل نکرده است؛

اما مشکل دیگری به نام بدبینی و ناامیدی را هم ایجاد کرده است که پیامدهای سیاسی و امنیتی برای نظام دارد.

- ۴- حضور مسئولان در بین مردم ظرفیت‌های انقلاب اسلامی را در بین مردم افزایش می‌دهد و جریان ضد انقلاب را - که همواره از این فاصله‌ها با شایعه‌سازی سبب بدبینی مردم به مسئولان شده است - ناکام می‌کند. اگر مشکلات به طور مستقیم به مسئولان محترم رسانده شود، قطعاً مصونیت انقلاب اسلامی در مقابله با هجمه‌های رسانه‌ای را به دنبال خواهد داشت.
- ۵- رکاری‌های سیاسی و کشاندن مردم به استقبال از مسئولان، نمایش‌هایی هستند که افزون بر افزایش هزینه‌های جاری کشور، نوعی خودشیفتگی در مسئولان و تن‌پروری آنها را به دنبال دارد؛ البته در این زمینه واکنش‌های سرد مردم به چنین مسئولانی سبب عقب‌نشینی‌هایی در رانندگی کارناوال شده است.
- ۶- «زندگی مثل مردم» یکی از خواسته‌های رهبر

معظم انقلاب است؛ بنابراین مردم باید سطح زندگی خود را به مردم نزدیک کنند تا سخن آنها در بین مردم نوعی همدلی ایجاد کند و حتی اگر نمی‌تواند غمی از دل آنها پاک کند با حضور متفاوت خود در بین مردم بر غم‌های آنها نیز فزاید.

در روزهای گذشته حضور رئیس مجلس در میان مردم خوزستان و بیان آزادانه خواسته‌ها، نوعی ارتباط بی‌واسطه را بین مردم و مسئولان ایجاد کرد که به حتم سبب آشنا شدن مسئولان با درد‌های مردم و تصمیمات عاجل برای رفع آنها خواهد شد. چنین حرکت‌هایی که بدون استقبال رسمی و اقدامات تشریفاتی صورت می‌گیرد، نه تنها امید را در دل مردم افزایش می‌دهد؛ بلکه سبب خواهد شد مسئولان فرصت بیشتری برای رسیدگی به مشکلات مردم داشته باشند و در لایه‌های زیرین اجتماعی به اطلاعاتی دست پیدا کنند که در هیچ گزارش‌های وجود ندارد. امید است که این بازدیدها بتواند در هنگام تصویب طرح‌ها و لوایح مؤثر شود و مردم نتیجه سفر مسئولان را احساس کنند.

عکس و مکت

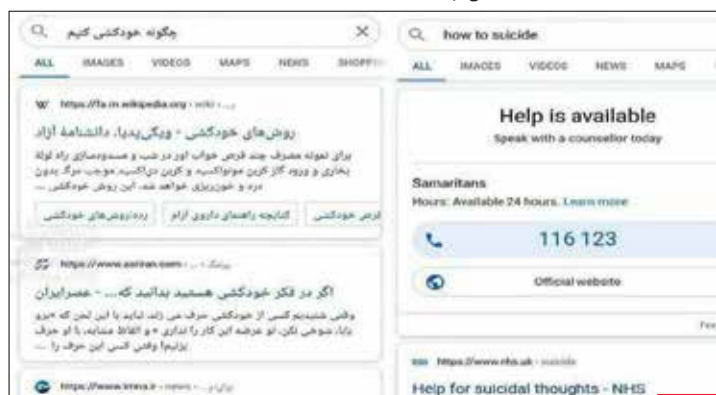
کرونا هست، اما مشکلاتی که سال‌ها حل نشده هم هستند؛ با وجود اینکه کرونا بسیاری از اتفاقات اجتماعی و دیدارهای مسئولان را محدود کرده، اما مناطقی هم وجود دارند که در زمان غیرکرونا هم مردمش تصور نمی‌کردند یک روز عالی‌ترین مسئولان کشور پای مشکلاتشان بنشینند. برای شنیدن مشکلات مردم به این مناطق باید رفت و گرنه در مناطق بالای تهران کسی مشکلی ندارد!

آموزش در سایه ترس / مدارس سراسر جهان بعد از تقریباً ۹ ماه تعطیلی از اول این هفته بازگشایی شدند و دانش‌آموزان سر کلاس‌ها رفتند. در ایران مناطقی که فرمز بودند گماناکان با محدودیت مواجه هستند، اما باید دید این شرایط تحصیل تا کی دوام دارد و آیا باز مدارس تعطیل خواهند شد؛ در حالی که بسیاری از والدین مخالف بازگشایی در این شرایط بودند.

به لقمه حلال / نماینده هیئت رژیم صهیونیستی در امارات به آشپزخانه هتل خود رفته تا نظارت کند غذا با نکات کوشر (چیزی شبیه حلال) طبخ شود؛ عجیب است جنایت‌کاران صهیونیستی که از ریختن خون بی‌گناهان ترسی ندارند به دنبال رعایت پاک‌ی غذا از خون حیوانات طبخ شده هستند! احتمالاً در آداب آنها خون انسان جزء نکات کوشر نیست.

تو از خودمی نمیر ولی تو بمیر / سیاست گوگل و نبود انسانیت در آن که باعث شده وقتی در این موتور جستجو به انگلیسی عبارت چگونه خودکشی کنیم را بگردیم، کلی راهکار مشاوره‌ای و کمک‌های اولیه ارائه شود. اما وقتی به فارسی همین عبارت را جستجو کنید، انواع و اقسام روش‌های خودکشی و اینکه چگونه کلک خودتان را بکنید ارائه می‌شود!

روزنه

چهار گروه در واقعه عاشورا

محمدحسن فشی

معاون سیاسی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ع)

در جریان قیام عاشورا، امام حسین (ع) برای مبارزه با ظلم، ستم و بی‌عدالتی و احیای دین به یاری مردمان زمان خود نیاز داشت. اما متأسفانه مردم آن عصر و زمان امام خود را تنها گذاشتند. در این مجال به نقش چهار گروه در قیام عاشورای امام حسین (ع) اشاره‌ای کوتاه داریم:

گروهی مقابله کردند؛ فردی مانند «عبدالله بن جعفر» در قیام عاشورا دچار تردید شد، وقتی امام به کربلا می‌رود همراه او نیست، برای امام تعیین تکلیف می‌کند، مقابله می‌کند و می‌گوید به سمت کوفه برو! یکی دیگر از این افراد «عبدالله حر جعفی» بود که از کوفه خارج شد تا در جریان نباشد، امام حسین (ع) فرمودند: وضع تو به خاطر عثمانی بودن خوب نیست، اگر به ما ملحق شوی، همه گذشته‌ها جبران می‌شود. وی گفت من از کوفه خارج شدم تا خیالم راحت باشد، من نه با شما هستم، نه با این زیاد. در دوران انقلاب اسلامی نیز از این دست خواص بی‌بصیرت و دنیاطلب فراوان داشته‌ایم؛ برای نمونه در فتنه سال ۱۳۸۸ کسانی که سال‌ها با مقام ولایت حشر و نشر داشتند، نامه نوشتند، تهدید کرده و مردم را علیه نظام و ولایت به خیابان‌ها هدایت کردند.

گروهی متارکه کردند؛ عده‌ای از آغاز قیام امام حسین (ع) جدا شدند، عده‌ای در مسیر حرکت امام به کربلا به بهانه‌های مختلف جدا شدند، عده‌ای نیز در شب عاشورا امام را ترک کردند؛ برای نمونه، یکی از این افراد «ترجم‌بن عدلی» بود که تهیه آذوقه برای خانواده را بهانه کرد و وقتی امام (ع) از ایشان دعوت به همراهی می‌کنند، وی می‌گوید اجازه بفرمایید آذوقه‌ای که برای خانواده تهیه کرده‌ام، به آنها برسانم برمی‌گردم، طرمح برگشت و در بین راه با شخصی برخورد کرد و از جریان کربلا پرسید و آن شخص گفت اباعبدالله شهید شد. یک عده‌ای هم دیر بیدار شدند که کم بصیرت بودند و عده‌ای هم زود فهمیدند، اما به عمد کنار کشیدند و تعلل کردند، مانند توابعین که به وظیفه خود عمل نکردند و نه لحظه‌ای عاشورا را نشناختند، این در حالی است که ولایت‌مدار واقعی در لحظه نیاز در خانه نمی‌نشیند.

گروهی مقاتله کردند؛ دنیاطلبی، اشرافی‌گری، انحراف به کجا می‌رسد که افرادی که زمانی جانباز جنگ‌های امام علی (ع) بودند و از مبارزان و همراهان پیامبر (ص) و امام علی (ع) بودند، نوه پیامبر را سر می‌برند. رهبر معظم انقلاب در وصف اینها می‌فرماید: «کسانی که دوره‌های نزدیک به پیامبر را دیده بودند، بعد از پنجاه سال کارشان به آنجا رسید که جمع شدند، فرزند همسین پیامبر را با فحش‌ترین وضع کشتند؟! انحراف، عقبرگد، برگشتن به پشت سر، از این بیشتر چه می‌شود؟!»

گروهی معاشقه کردند؛ هفتاد و دو عاشق که اگر بخواهیم در وصف آنها بنویسیم باید کتاب‌ها نوشت، آنها عاشقانه پای امام و ولایت ایستادند. در دوران پر فراز و فرود انقلاب اسلامی نیز بودند کسانی که بسا الگوپذیری از شهدای کربلا در دفاع از اسلام و قرآن و ولایت، جان‌شان را نثار کردند؛ مانند شهید حاج قاسم سلیمانی که چون مقتدایش امام حسین (ع) اربا اربا شد.

انعکاس

مروزی تحلیلی بر کتاب جان بولتون-۱۰

شروط ترامپ برای اردوغان

ثمانه اکوان

کارشناس بین‌الملل

تصمیم دونالد ترامپ مبنی بر خروج سریع نیروهای آمریکایی برای بسیاری از کسانی که سیاست‌های آمریکا در قبال منطقه را بررسی و تحلیل می‌کردند، شگفت‌انگیز و باورنکردنی بود.

«جان بولتون» در کتاب خود در این زمینه مطرح می‌کند که ترامپ برای بیرون آمدن از سوریه، به دنبال بهانه بود و بعد از تماس تلفنی با اردوغان به این نتیجه رسید که بهتر است کار مبارزه با داعش را به آنکارا بسپارد و نیروهای آمریکایی را از این کشور خارج کند. با این حال، اطرافیان ترامپ به اردوغان اطمینان نداشتند و احساس می‌کردند شاید او از این مسئله برای مبارزه با گروه‌های کُرد سوری استفاده کند؛ بنابراین بار دیگر ترامپ با اردوغان تماس گرفت. بولتون درباره این تماس تلفنی می‌نویسد: «اما ماجرای سوریه همچنان داغ بود. در طول آخر هفته، ترامپ تصمیم گرفت که می‌خواهد بار دیگر با اردوغان صحبت کند تا دو نکته را به او بگوید: اول اینکه هیچ کدام از نیروهای آمریکایی در سوریه را مورد هدف قرار نده و دوم مطمئن شو که داعش را هدف قرار می‌دهی و نه کردها را. هر دو نکته درست بودند اما کمی برای اشاره کردن به این دو نکته، بعد از تماس اولیه‌اش با اردوغان و رسانه‌های کردن خبرها دیر شده بود. به این ترتیب، بعد از سلام و احوال‌پرسی، ترامپ در وهله اول گفت که از اردوغان می‌خواهد از شتر داعش رها شود و اینکه اگر ترکیه نیاز داشته باشد، ما به آنها کمک می‌کنیم. دوم، او تأکید کرد که اردوغان نباید به دنبال کردها و کشتن آنها برود و به این مسئله اشاره کرد که بسیاری از مردم به دلیل اینکه آنها به همراه ما علیه داعش جنگیده‌اند، دوست‌شان دارند. ترکیه و کردها باید با هم به دنبال باقی‌مانده نیروهای داعش بروند. ترامپ می‌دانست که چنین استراتژی‌ای شاید تغییری برای اردوغان باشد، اما دوباره تأکید کرد که چقدر از کردها در ایالات

متحده حمایت می‌شود. ترامپ بعد از این به سراغ چیزی که فکر می‌کرد نتیجه‌گیری‌اش از این بحث باشد رفت: چشم‌انداز تجارت گسترده‌تر و بزرگ‌تر ایالات متحده با ترکیه. اردوغان زمان و انرژی زیادی صرف کرد که بگوید عاشق کردها هست و بالعکس اما اضافه کرد که YPG, PYD, PKK (سه گروه از کردهایی که در ترکیه و سوریه حضور دارند و اردوغان به گونه‌ای القبا نام آنها را می‌گفت که گویی نام خود را هجی می‌کند) در حال به هم ریختن وضع کردها هستند و نماینده آنها نیستند.

از من خواست که نظرم را اراجع به صحبت‌های اردوغان بیان کنم. در همان لحظه گفتم که باید این نوع جزئیات را در گفت‌وگوهای بین نظامیان مشخص کنیم که بتوانیم بین تروریست‌ها و غیر تروریست‌ها تفاوت قائل شویم. احساسم این بود که تجزیه و تحلیل این سؤال و تلاش برای پاسخ دادن به آن، به هیچ جا ختم نمی‌شود به جز عقب افتادن زمان خروج ما از سوریه.»

آیت‌الله علی اکبر رشاد، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در گفت‌وگو با صبح صادق

اجرای سند ۲۰۳۰ حرام قطعی است

ذره بین

۱- آمران و مباحثان امضا و اجرای سند مشکوک، خفت بار و تحقیر آمیز ۲۰۳۰ باید از پیشگاه رهبری، ملت و خاصه خانواده‌های شهدا و شهدان انقلاب و دفاع مقدس عذرخواهی کنند

۲- متأسفانه امروزه تنها مسئولان حوزه آموزش و پرورش کشور، اجرای سند «تحول بنیادین آموزش و پرورش» را که در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده و به تأیید رهبر معظم انقلاب هم رسیده است، دنبال نمی‌کنند

به استناد قاعده نفی سبیل، زیر یوغ بیگانه رفتن و قبول سلطه کفار حرام شرعی است. آیت‌الله رشاد با بیان اینکه ملت شریف ایران برای حفظ استقلال اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خود و همچنین تحصیل اقتدار ملی، صدها هزار شهید را تقدیم اسلام و مکتب اهل بیت(ع) کرده است، می‌افزاید: «آمران و مباحثان امضا و اجرای سند مشکوک، خفت‌بار و تحقیر آمیز ۲۰۳۰ باید از پیشگاه رهبری، ملت و خاصه خانواده‌های شهدا و شهدان انقلاب و دفاع مقدس عذرخواهی کنند.»

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی کشورمان ادامه می‌دهد: «در سند ۲۰۳۰ که فصل مهمی از آن به آموزش و پرورش اختصاص دارد، آمده است که نظام آموزشی باید به نحوی تنظیم شود که فلسفه، سبک زندگی و مفهوم حیات بر اساس مبانی غربی به کودکان و نوجوانان آموزش داده شود.»

وی با بیان اینکه سندهایی نظیر سند ۲۰۳۰، در ذهن آدمی قراردادهای جهالت‌آمیز دوران قجری و معاهده‌های خفت‌بار عهد پهلوی‌ها را تداعی می‌کند، تصریح می‌کند: «سند ۲۰۳۰ با مبانی دینی، منافع ملی و اسناد و قوانین جمهوری اسلامی تناقض آشکار دارد. این سند همچنین مخالف صریح نظرات ولی‌فقیه و رهبر معظم انقلاب در حوزه آموزش و پرورش است.»

رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با بیان اینکه بیگانگان سعی دارند با تحمیل سند ۲۰۳۰ به حوزه آموزش و پرورش کشور، سبک زندگی غربی را در ایران اسلامی ترویج دهند، اظهار می‌کند: «ما به برخی نهادهای تحت امر سازمان ملل همچون یونسکو که سند ۲۰۳۰ متعلق به آن است، به این دلیل بدبین هستیم که آنها نوجه و آتش‌بار معرکه قدره‌شناسی‌های قدرت‌های مستکبر و جنایتکار هستند و این بدبینی ما هم مستند به‌دها شاهد زنده و ده‌ها تجربه رفتار استعماری و استکباری آنهاست. با اجرای مفاد مختلف سند ۲۰۳۰، علاوه بر تغییراتی که در نظام آموزشی کشور پدید می‌آید، این تعهد به وجود می‌آید که مهم‌ترین آمارها و اطلاعات مربوط به نسل جوان و نوجوان کشور، به صورت مداوم به نهادهای بیگانه اعلام شود.» وی با بیان اینکه اصرار

انقلاب در روز ۱۱ شهریور امسال در ارتباط تصویری با رؤسا و مدیران آموزش و پرورش بود. چند ماه پیش نیز حجت‌الاسلام والمسلمین «جعفر منتظری» دادستان کل کشور ضمن هشدار به مسئولان حوزه آموزش و پرورش در زمینه اجرای بخش‌هایی از سند ۲۰۳۰ در کشور، گفته بود: «در این راستا به برخی مسئولان مختلف در عرصه‌های گوناگون هنری، علمی و ادبی هشدار داده و مکاتبات مختلفی داشته‌ایم. با مسئولان ذی‌ربط جلسه گذاشته و هشدارهای جدی به آنها داده‌ایم و حتی با برخی افراد هم برخورد‌های قضایی داشته‌ایم که آنها را علنی نکرده‌ایم.» این موضوع بهانه‌ای شد تا با آیت‌الله «علی اکبر رشاد» رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی به گفت‌وگو بنشیند.

آیت‌الله رشاد می‌گوید: «رهبر معظم انقلاب طی سالیان اخیر بارها نسبت به توطئه و ترفندهای نفوذ بیگانگان در ساختار فرهنگی و اجتماعی جمهوری اسلامی، به ویژه در حوزه آموزش و پرورش - که بنیادی‌ترین عرصه ساختاری کشور است - هشدار داده بودند؛ اما متأسفانه باید اذعان کنیم تاکنون مسئولان ذی‌ربط این هشدارها و اندازها را جدی نگرفته‌اند یا اینکه راهکارهای عملی مؤثری برای مقابله با این نفوذ به کارگیری نشده است.»

وی می‌افزاید: «متأسفانه قبل از شیوع کرونا که مهدکودک‌ها باز بود، گزارش‌های گوناگونی داشتیم که می‌گفت در مهدکودک‌ها بحث آموزش جنسی اجرامی شود.»

آیت‌الله رشاد با بیان اینکه آموزش و پرورش خطیرترین شان یک کشور و ملت است و به همین دلیل پُر بازده‌ترین پروژه نفوذ بیگانگان، ورود در قلمرو آموزش و پرورش است، می‌گوید: «بیگانگان در مدت زمان بسیار کوتاهی از طریق آموزش و پرورش می‌توانند نسل یک کشور را بر اساس آموزه‌های غربی تربیت کنند.»

این عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان اینکه هیچ مسئولی حق ندارد استقلال اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ملت را تضعیف و تضعیف کند، تأکید می‌کند: «بر اساس مسلمات فقهی و از جمله

بر تغییر متون کتب درسی از دیگر مفاد ذلت‌بار سند ۲۰۳۰ است، می‌گوید: «در کشورهای ضعیف غربی طبق همین سندهای به اصطلاح بین‌المللی، آیه‌های جهاد را از کتب درسی حذف کردند تا ملت‌شان را تسلیم‌پذیر بار بیاورند.»

آیت‌الله رشاد با بیان اینکه ما امروز دقیق‌ترین و کامل‌ترین سندهای علمی، آموزشی و تربیتی آموزش و پرورش را در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب کرده‌ایم، اما این اسناد طی سال‌های اخیر بارها و بارها مورد بی‌اعتنایی مسئولان اجرایی قرار گرفته است، می‌گوید: «متأسفانه امروز نه تنها مسئولان حوزه آموزش و پرورش کشور، اجرای سند «تحول بنیادین آموزش و پرورش» را که در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده و به تأیید رهبر معظم انقلاب هم رسیده است، دنبال نمی‌کنند؛ بلکه بارها و بارها از گوشه و کنار خبرهایی به گوش می‌رسد که پارامترهای سند ۲۰۳۰ در امکان آموزشی کشور ما به اجرا در می‌آید.» وی با تأکید بر این نکته که افکار هزاران نخبه دانشگاهی و حوزوی در تولید سند «تحول بنیادین آموزش و پرورش» نقش داشته‌اند، عنوان می‌کند: «در حالی که چندین سال از تصویب این سند مهم گذشته است؛ ولی شاهد هستیم دولتمردان هیچ اقدام محسوس و مقبولی را در اجرای این سند انجام نداده‌اند.»

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی کشورمان با طرح این پرسش که چرا وقتی خودمان سند آموزشی داریم، باید از ابزار و برنامه‌های استفاده کنیم که دیگران طراحی کرده‌اند، می‌گوید: «اقدام تأسّف‌آوری که چهار پنج سال پیش انجام شده بود، آن بود که بدون اطلاع مردم و همچنین شورای عالی انقلاب فرهنگی و مجلس شورای اسلامی که مرجع تصویب معاهده‌ها هستند، سندی از سوی مسئولان امضا شد که در راستای بی‌مبالات کردن جامعه و سکولار کردن آموزش و پرورش و به نوعی لیبرالیسم در فضای آموزش و پرورش تدوین و برنامه‌ریزی شده بود.» وی با بیان اینکه اجرای سند ۲۰۳۰ در کشور بسیار خطرناک است، عنوان می‌کند: «این مسئله می‌تواند هویت دینی و انقلابی را از فرزندانمان بگیرد و آنان را تسلیم محض ایدئولوژی غربی و صهیونیستی کند.»

آیت‌الله رشاد یادآور می‌شود: «ما باید از ماجرای سند ملی آموزش ۲۰۳۰ درس بگیریم و نباید سند توسعه پایدار را به‌عنوان محوری برای تدوین چارچوب عمل کشور قرار دهیم، بلکه سند توسعه و دیگر تعهدات بین‌المللی را باید شرایط مساعد یا بازدارنده برای اجرای برنامه‌هایی ببینیم که بر مبنای ارزش‌ها، سیاست‌ها و اسناد بومی نوشته می‌شوند.»

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی کشورمان در پایان خاطر نشان می‌کند: «ما باید نگاه خود را به درون بیندازیم و ضمن استفاده از تجربیات موفق دیگر کشورها، مراقب باشیم که چارچوب متن و سند تحولی ما متأثر از بیگانگانی نباشد که با اهداف و آرمان‌های انقلابی ما دشمنی دارند.»

توافق همه‌جانبه

سفیر ایران با وزیر دارایی عراق دیدار کرد و دو طرف با بررسی نتایج و توافقات انجام شده در سفر اخیر نخست‌وزیر عراق به تهران بر پیگیری و نهایی شدن موافقت‌نامه تأکید کردند. «مسجدی» و «علاوی» همچنین درباره اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، همکاری‌های گمرکی و موافقت‌نامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری و نیز پرداخت مطالبات ایران در موضوع فروش گاز و برق از سوی دولت عراق گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. وزیر امور اقتصاد و دارایی عراق در آینده نزدیک به ایران سفر خواهد کرد.

انتخابات نامشروع

«جو بایدن» معاون نامزد انتخاباتی آمریکا، دونالد ترامپ را متهم به تلاش برای لطمه زدن به مشروعیت انتخابات ۲۰۲۰ با تشویق رأی‌دهندگان برای دو بار رای دادن کرده است. بایدن تأکید کرد: «به نظر من هدف از کل این ماجرا آن است که هرج و مرج به قدری زیاد شود که در انتخابات فارغ از نتیجه نهایی آن، ابهام ایجاد گردد. دلیل حرف‌های ترامپ می‌تواند این باشد، چون چیزهایی که او می‌گوید و کارهایی که انجام می‌دهد، تا آنجا که من می‌دانم، هیچ رئیس‌جمهوری در تاریخ آمریکا انجام نداده است.»

بدهکار تهران

روزنامه «گاردین» در گزارشی نوشت که «بن والس» وزیر دفاع انگلیس برای اولین بار بدهی بریتانیا به ایران بر سر یک معامله تسلیحاتی را به رسمیت شناخته و در تلاش است تا این بدهی را از طریق قانونی تسویه کند. وزیر دفاع انگلیس با اشاره به قرارداد مربوط به اداره صنایع تسلیحاتی بریتانیا و ایران و اختلاف حقوقی در این زمینه به بدهکار بودن دولت بریتانیا اذعان کرده و گفته است که تمامی راه‌های قانونی و حقوقی برای بازپرداخت این بدهی‌ها باید بررسی شود. بریتانیا بابت عدم تحویل تانک‌های «چیفتن» سفارش شده از سوی ایران حدود ۴۰۰ میلیون پوند به تهران بدهکار است.

تدارک خیانتی دیگر!

محمد رضا بلور دی

پژوهشگر
مسئول غرب آسیا

اوایل شهریورماه «مصطفی الکاظمی» نخست وزیر عراق در گفت‌وگویی با روزنامه آمریکایی «واشنگتن پست» و در حالی که یک روز از سفر پنج روزه او به آمریکا گذشته بود، از پروژه‌های جدید پرده برداشت. پروژه‌ای با عنوان «بلاد الشام الجديد» (شام جدید) که به گفته کاظمی قرار است در ملاقات سه‌جانبه‌ای که با «عبدالله دوم» پادشاه اردن و «عبدالفتاح السیسی» رئیس‌جمهوری مصر در امان برگزار می‌شود، از آن رونمایی شود. نخست‌وزیر عراق در توضیح این پروژه اظهار داشت، با اجرای این طرح تبادل سرمایه و فناوری بین این سه کشور به صورت آزاد انجام خواهد شد.

نخست‌وزیر عراق در حالی از پروژه شام جدید سخن گفت که به گفته «عقيل الرديني» عضو ائتلاف پارلمانی النصر در عراق (به ریاست حیدر العبادی) پیشینه پروژه مورد نظر مصطفی الکاظمی مربوط به زمان حال نیست و طرح اولیه آن در زمان «حیدر العبادی» نخست‌وزیر اسبق عراق داده شده که تقاضاهای سیاسی و اقتصادی بین مصر و عراق دربر داشته است و اکنون اردن هم به این دو کشور اضافه شده است. همچنان که «عامر الفایز» عضو کمیسیون روابط خارجی پارلمان عراق نیز تأکید کرد، اجلاس سه‌جانبه سران عراق، اردن و مصر از حمایت‌های بین‌المللی نیز برخوردار است؛ زیرا این سه کشور که اشتراکات متعددی در حوزه‌های گوناگون و به طور مشخص در زمینه مسائل اقتصادی دارند، می‌توانند توافق‌نامه‌های اقتصادی و امنیتی را بین خود امضا کنند. در واقع نشست سران عراق، اردن و مصر سومین نشستی بود که با حضور هیئت‌های امنیتی و اطلاعاتی در دو سال اخیر برگزار شده و

سه کشور برنامه‌های سیاسی و اقتصادی اعلامی و غیراعلامی خود را بررسی کرده‌اند. اولین نشست در مارس ۲۰۱۹ در قاهره برگزار شد و دومین نشست هم در سپتامبر ۲۰۱۹ و در حاشیه جلسات مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک بین مقامات سه کشور برگزار شده بود.

گفتنی است، هر چند همکاری‌های اقتصادی بین سه کشور موضوع اصلی در پروژه شام جدید به نظر می‌رسد، اما طبیعی است که مباحثی مانند مبارزه با تروریسم و مسائل منطقه‌ای هم در نشست امان بررسی شود. در حقیقت، سران بغداد، امان و قاهره در اندیشه احیای «شورای همکاری عربی» هستند که در فوریه ۱۹۸۹ با مشارکت این سه کشور و البته یمن تأسیس شده بود. شورایی که برخلاف عمر کم خود، از پویایی قابل توجهی برخوردار بود؛ اما حمله عراق به کویت در سال ۱۹۹۰ نقطه پایان آن به شمار می‌آید.

پرونده مربوط به گروه تروریستی داعش هم یکی از مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در نشست سران سه کشور است که مسئولان دستگاه‌های امنیتی هم در آن حضور داشته‌اند. در واقع، پس از آنکه داعش پایگاه‌های اصلی خود را در عراق و سوریه از دست داد، این نگرانی برای مقامات امان و قاهره به وجود آمد که به مقصد بعدی این گروه تروریستی تبدیل شوند؛ به همین دلیل سه کشور در تلاشند تا در زمینه موضوعاتی مانند امنیت مرزها، تبادل اطلاعات و مجرمان و... با یکدیگر همکاری اطلاعاتی و امنیتی داشته باشند.

در حوزه مسائل اقتصادی، مباحث مربوط به همکاری‌های بازرگانی و سرمایه‌گذاری بین سه کشور به ویژه در زمینه انرژی، اتصال شبکه برق سه کشور به یکدیگر و افزایش مبادلات تجاری، توسعه پروژه خط انتقال نفت عراق به اردن (که قرار بود در بندر عقبه به پایان برسد) و متصل کردن آن به مصر از جمله موضوع‌های اصلی مورد بحث نشست بوده است. در این زمینه گفتنی است، عراق و اردن در آوریل ۲۰۱۳ توافق کردند با خط

لوله‌ای به طول ۱۷۰۰ کیلومتر نفت عراق را از بصره به بندر عقبه منتقل کنند. هزینه این خط لوله که ظرفیت انتقال یک میلیون بشکه در روز را دارد، حدود ۱۸ میلیارد دلار برآورد شده است. عراق امیدوار است از این طریق صادرات نفت خود را افزایش دهد، همچنانکه اردن هم که ۹۸ درصد از انرژی مورد نیاز خود را وارد می‌کند، امیدوار است تا با هزینه‌ای کمتر نیاز خود به نفت خام را برطرف کند.

بخش دیگری از اهداف پروژه شام جدید توسعه سرمایه‌گذاری‌ها بین سه کشور است. در این زمینه مصر تلاش می‌کند توافق‌نامه‌های تجاری با عراق امضا کرده و سهمی از بازسازی عراق را به خود اختصاص دهد که برای یک دوره ده ساله ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. همچنان که اعزام نیروی کار مصری به عراق که در دهه‌های هشتاد و نود قرن گذشته حضور قابل توجهی در این کشور داشتند از دیگر اهداف قاهره در حوزه همکاری‌های اقتصادی است.

با وجود آنچه درباره اهداف و برنامه‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی سه کشور عراق، اردن و مصر در چارچوب پروژه موسوم به «شام جدید» گفته شد، توجه به چند نکته درباره ماهیت اصلی این پروژه ضروری است:

– نشست سه جانبه امان می‌تواند هسته اولیه شکل گیری ائتلاف عربی- منطقه‌ای باشند که عراق را (که به واسطه منابع عظیم نفتی دارای ثروت تلقی می‌شود) از طریق کانال و پلی به نام اردن به مصر متصل می‌کند که نیروی انسانی قابل توجهی برای تحقق اهداف این ائتلاف در اختیار دارد.

– نشست «مصطفی الکاظمی» نخست‌وزیر عراق با دو کشوری که با رژیم صهیونیستی توافق‌نامه صلح امضا کرده و آن را به رسمیت می‌شناسند، تنها چند روز پس از آن انجام شد که عادی‌سازی روابط بین رژیم صهیونیستی و امارات متحده عربی اعلام شد. از همین رو به نظر می‌رسد عراق نیز به منزله یکی از گزینه‌ها برای عادی‌سازی

روابط با صهیونیست‌ها مد نظر باشد. امری که البته اجرای آن مستلزم مقابله با نفوذ جمهوری اسلامی ایران در عراق و روی کار آمدن گروه‌های سیاسی در عراق است که از این موضوع استقبال می‌کنند. – ائتلاف جدیدی که نخست‌وزیر عراق مجری آن شده است، باید در چارچوب برنامه‌ها و خواسته‌های ایالات متحده آمریکا ارزیابی کرد که تمایل دارد صفت‌بندی جدیدی در منطقه برای همکاری‌های اطلاعاتی و امنیتی ایجاد کند. به ویژه

پس از آنکه نقش شورایی همکاری خلیج فارس پس از اختلافاتی که از ژوئن ۲۰۱۷ بین اعضای آن (به طور خاص بین عربستان سعودی و امارات متحده عربی با قطر) به وجود آمده، کم‌رنگ شد. – ائتلاف جدید به دنبال این است که منطقه را بیشتر به سمت همسویی با اهداف آمریکایی‌ها سوق دهد که بالطبع خواسته‌های امنیتی رژیم صهیونیستی را نیز در بطن خود دارد و در عین حال با نفوذ قدرت‌های منطقه‌ای مانند جمهوری اسلامی ایران و ترکیه نیز مقابله می‌کند.

– این احتمال نیز مطرح است که با تثبیت شدن اوضاع در سوریه و با چراغ سبزی که آمریکایی‌ها می‌دهند، سوریه نیز وارد این پروژه جدید شود که هدف از این امر دور کردن دمشق از تهران و البته مقابله با نفوذی است که ترکیه در بخش‌هایی از این کشور پیدا کرده است.

پایان سخن اینکه طرح موضوع پروژه موسوم به «بلاد الشام الجديد» تلاشی برای تحقق چند هدف است: پر کردن خلأیی که در سال‌های اخیر عملکرد شورایی همکاری خلیج فارس موجب آن شده است، همراهی و همسویی با برنامه‌هایی که ایالات متحده آمریکا در سطح منطقه دنبال می‌کند، پایه‌ریزی خاورمیانه‌ای که مشتاق عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی است، ایجاد بلوک اقتصادی جدید در سطح منطقه، محدود کردن نفوذ ترکیه که از عراق تالیبی چالش‌هایی را به وجود آورد و در نهایت مقابله با آنچه غرب با عنوان خطر ایران تبلیغ می‌کند.

یادداشت

هوشیاری دوستان ناکامی دشمنان

محمدصادق مصطفوی

کارشناس روابط بین‌الملل

انتخاب «مصطفی ادیب» دبیرمات لبنان به نخست‌وزیری لبنانی در آغازین روزهای هفته با گمانه‌زنی‌های بسیاری همراه بود. گذشته از رأی بالا و موافقت ۹۰ نفر از اعضای پارلمان با انتخاب او، آنچه جلب توجه می‌کند، همراهی بسیاری از گروه‌های سیاسی، از جمله نیروهای سنی و اعضای وابسته به گروه‌های مقاومت از جمله حزب‌الله و جنبش امل با این گزینه به ظاهر فرانسوسی است؛ اما در کنار این موضوع توجه به چند نکته درباره نخست‌وزیر جدید لبنان و آینده پیش‌روی او در تشکیل کابینه ضروری به نظر می‌رسد:

الف- بسیاری از تحلیلگران لبنانی و غیر لبنانی مصطفی ادیب را گزینه فرانسوی‌ها و ماکرون برای ایجاد تغییرات دیکته شده در کشور لبنان معرفی می‌کنند؛ این در حالی است که با وجود رابطه نزدیک وی با فرانسوی‌ها بررسی سابقه سیاسی ادیب از شخصیت مستقل او حکایت دارد؛ چراکه همواره تلاش کرده است ضمن توجه به بازیگران خارجی منافع لبنان را اساس تصمیمات خود در مسوولیت‌های محوله قرار دهد. از نمونه‌های بارز این مشی، تلاش وی برای جلوگیری از معرفی حزب‌الله به منزله گروه تروریستی از سوی آلمان در دوران سفارتش در این کشور است؛

ب- مصطفی ادیب در حالی با طی روند قانونی به نخست‌وزیری لبنان معرفی می‌شود که نیروهای غربی، رژیم صهیونیستی و سعودی‌ها در پی بحران کنونی که از انفجار عظیم بندر بیروت نشئت می‌گیرد، به دنبال سقوط نظام سیاسی لبنان بودند یا شکل‌گیری دوره‌ای از بحران و جنگ‌های داخلی با چرخاندن انگشت اتهام ایسن انفجار به سمت حزب‌الله و همچنین تحریک گروه‌های سیاسی برای سهم‌خواهی‌های فراتر از چارچوبی که قانون اساسی این کشور مشخص کرده است، اما طرح این گزینه و جلب نظر نیروهای سنی و هوشمندی سیدحسن نصرالله و حمایت از او سبب نقش برآب شدن بسیاری از سناریوهایی شد که دستگاه‌های اطلاعاتی دشمنان لبنان و مقاومت دنبال می‌کردند؛

ج- نخست‌وزیر پیشین (حسان دیاب) طی دوره‌ای از اعتراضات عمومی جایگاه نخست‌وزیری را به دست آورده بود که با کنار کشیدن وی به دنبال انفجار بندر بیروت و تحریک‌های بیرونی، اوضاع اجتماعی لبنان بار دیگر به سمت تزلزل و شروع دوباره این اعتراضات پیش می‌رفت؛ از این رو در این وضعیت می‌توان گفت ادیب از جمله بهترین گزینه‌ها بود، در عمل نیز با انتخاب او شاهد فروکش کردن اعتراضات عمومی در لبنان هستیم؛

د- مسیر پیش روی مصطفی ادیب با سه چالش اساسی نیز همراه خواهد بود: ۱- تشکیل کابینه، که همواره از چالش‌برانگیزترین اقدامات نخست‌وزیران لبنان بوده است؛ چرا که با سهم‌خواهی‌های گوناگون از سوی بازیگران داخلی و خارجی همراه است؛ ۲- بحران اقتصادی گسترده و تورم لجام‌گسیخته‌ای که روز به روز بر نارضایتی مردم می‌افزاید؛ ۳- کارشکنی رقبای سیاسی و بازیگران داخلی و خارجی که با روی کار آمدن ادیب اهداف خود برای بحران آفرینی در لبنان را نقش بر آب می‌بینند.

رصد

متحدان بی‌مغز

آسیب‌های دیپلماتیک چند دهه گذشته، به ویژه در ارتباط با هم‌پیمانان نزدیکش به آن وارد شود.

پای در گل مانده

فان پالیسی: چندین مقام سابق و فعلی در اسرائیل و آمریکا به فارن پای در گل مانده پالیسی گفتند که فروش اف-۳۵ به امارات متحده عربی می‌تواند عواقب نامطلوبی برای امنیت ملی هر دو کشور داشته باشد. در اسرائیل، نگرانی اصلی این است که فروش این جنگنده‌ها برتری نظامی اسرائیل در منطقه را تضعیف کند، چرا که ویژگی‌های منحصر به فرد اف-۳۵ به اسرائیل کمک می‌کند تا برتری نظامی منطقه‌ای خود را حفظ کند. در این بین یکی از نگرانی‌های جدی آمریکا و انگلیس برای فروش سلاح‌های پیشرفته به کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس می‌تواند امکان جاسوسی چین باشد. چه تضمینی وجود دارد که با نزدیک شدن کشورهای غرب آسیا به شرق این تکنولوژی به راحتی در اختیار آنها یعنی چینی‌ها قرار نگیرد.

شکست در پی بی‌کفایتی

واشنگتن پست: مایک پمپئو به عنوان وزیر امور خارجه آمریکا ناظر بر شکست‌های متعدد از فروپاشی مذاکرات با کره شمالی گرفته تا شکست در کمپین اعمال فشار بر ایران و همچنین تلاشی ناکام برای سرنگون کردن حکومت ونزویلا بوده است. پمپئو که احتمالاً برای نامزدی ریاست جمهوری در سال ۲۰۲۴ بلندپروازی می‌کند، بی‌تردید امید دارد مسئولیت اکثر فجایع دیپلماتیک نهایتاً به گردن دونالد ترامپ بیفتد؛ به ویژه اگر که ترامپ در انتخابات نوامبر پیش‌رو شکست بخورد، اما این نماینده سابق ایالت کانزاس در کنگره آمریکا نباید آنقدر راحت شانه خالی کند. بله این سیاست خارجی ترامپ بوده است، اما نحوه هدایت پمپئو در قبال آن سبب شد که یک سری از بدترین

متحدان بی‌مغز

المیادین: کشوری که زیرساخت‌ها و ارتباطات و مسائل امنیتی‌اش را در گرو کشوری دیگر قرار دهد، راه‌گریزی از تحت سلطه قرار گرفتن ندارد؛ در موضوع توافق اسرائیل، امارات و آمریکا که با هدف عادی‌سازی رسمی و جامع روابط امارات با اسرائیل است، هیچ‌گونه اختلاف یا تردیدی وجود ندارد که این توافق به سود اسرائیل است، و به شخص نتانیاهاو در رقابت با رقبای داخلی‌اش و به نفع آمریکا و بالاخص شخص ترامپ در کارزار انتخاباتی‌اش که او را شخصیتی صلح‌طلب و وفادار به اسرائیل در میان هواداران صهیونیست انجیلی نشان می‌دهد.

سلام گرگ بی طمع نیست

خبرگزاری فرانسه: برای چندین دهه، پادشاهی ثروتمند سعودی میلیارد‌ها دلار به متحدانش و به دشمنان دشمنانش تزریق کرده است تا موقعیت خودش به عنوان یک منبع قدرت عرب و رهبر جهان مسلمانان را تقویت کند، اما از آنجا که کاهش شدید تقاضا موجب کاهش درآمد‌های نفتی شده است، این پادشاهی در حال بازنگری درباره ائتلاف‌های قدیمی است که پول آنها را بلعیده‌اند، در حالی که در عوض خدمات اندکی ارائه دادند، آن هم در زمانی که تلاش برای برتری منطقه‌ای به طور فزاینده‌ای از سوی رقیب شامل ایران، ترکیه و قطر به چالش کشیده می‌شود؛ بنابراین از پاکستان تا لبنان، عربستان سعودی دیپلماسی مشهور به «دسته چک» خود را کاهش می‌دهد؛ سیاست دیرینه بنذل و بخشش دلارهای نفتی در ازای نفوذ که به گفته ناظران، دستاوردهای ملموس چندانی هم نداشته است.

یادداشت

سیاست گذاری‌ها با هدف گذاری‌ها نمی‌خواند

آبرت بغزبان

اقتصاددان

درباره عملکرد بانک مرکزی به منظور مهار تورم و سیاست‌های پولی باید اذعان داشت، برای تحقق یک هدف ضروری است مسیر درست تحقق آن هدف را پیش‌بینی کرده و در راستای آن گام برداشت. برای نمونه، وقتی فردی می‌خواهد قوی‌ترین مرد جهان شود، اگر برنامه‌ای برای رسیدن به این هدف نداشته باشد و تلاشی در این راستا نکند، به حتم به هدف خود، یعنی قهرمانی نخواهد رسید. بانک مرکزی در حالی هدف گذاری تورم در سال ۱۳۹۹ را رسیدن تورم به نرخ ۲۲ درصدی اعلام کرده است که نه تنها برنامه خود برای رسیدن به این هدف را اعلام نمی‌کند؛ بلکه در عمل عکس این موضوع مشاهده می‌شود.

در حال حاضر و با توجه به تحریم‌های موجود، درآمد دولت از بخش نفت با کاهش قابل توجهی مواجه شده است که این موضوع به دلیل وابستگی بودجه به نفت، موجب کسری بودجه شده و این مسئله به افزایش تورم دامن می‌زند. یعنی در سال ۱۳۹۹ ما روی کاغذ به دلیل کاهش درآمدهای ارزی و افزایش کسری بودجه شاهد یک تورم خواهیم بود. از سویی، وضعیت تحریمی کشور سبب شده است تا متأسفانه برخی افراد سودجو به احتکار کالا دست زده و به بهانه کمبود کالا، قیمت برخی از کالاها را افزایش دهند. از این رو تیم اقتصادی دولت باید برنامه‌های خود را در بخش‌های پولی، ارزی، تجارت، تنظیم بازار و تورم مشخص می‌کرد؛ اما اکنون و در حالی که در اواخر نیمه اول سال هستیم، دولت هنوز برنامه مشخصی اعلام نکرده است. اگر تورم در سال ۱۳۹۹ بنا به هدف گذاری بانک مرکزی چیزی حدود ۲۲ درصد افزایش یابد، این تورم به اضافه تورم ۳۵ درصدی اعلامی مرکز آمار در سال ۱۳۹۸ به این معناست که خانوارهای ایرانی طی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ حدود ۵۷ درصد قدرت خریدشان را از دست داده‌اند؛ این در حالی است که دو سوم جمعیت کشور را کارگران و کارمندان با حقوق‌های ثابت تشکیل می‌دهند.

در سال ۱۳۹۷ که ارز ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت اعلام شد، فسادهای زیادی اتفاق افتاد؛ در حالی که وضعیت و زیرساخت‌های اقتصاد ایران در حال حاضر بهتر از وضعیت موجود در سال‌های دفاع مقدس است؛ اما دولت در این سال‌ها عملکرد ضعیف‌تری در مقایسه با سال‌های جنگ داشته است. دلیل عمده این موضوع این است که دولت در آن سال‌ها، کالاهای اساسی را وارد و توزیع می‌کرد؛ اما اکنون ارز را در اختیار کسانی قرار داده است که به جای واردات کالاهای اساسی، کالاهای لوکس و غیر ضروری وارد کشور می‌کنند. این در حالی است که اگر دولت قصد دارد کالاهای اساسی را با ارز ۴۲۰۰ تومانی به دست مردم برساند، باید افزون بر واردات، توزیع کالاهای وارداتی را نیز بر عهده بگیرد. یعنی مجموعه دولت باید هم واردات و هم توزیع را انجام دهد که در وضعیت فعلی شرکت بازرگانی دولتی و ستاد تنظیم بازار می‌توانند نقش مهمی در این زمینه ایفا کنند.

گزارش صبح صادق درباره حذف ارز ترجیحی و افزایش قیمت دلار نیمایی و تأثیر بر قیمت کالاها

وعده بانک مرکزی محقق می‌شود؟

میلاد شکری

خبرنگار

شاید بیزا نباشد اگر در حال حاضر صفحه اینستاگرام رئیس کل بانک مرکزی را مهم‌ترین صفحه در فضای مجازی در تبیین سیاست‌های کلان پولی کشور بدانیم. صفحه‌ای که بسیاری از اقدامات کشور در حوزه مسائل پولی در آن بیان می‌شود و حالا دیگر خیلی‌های مان به شنیدن عبارت «یادداشت اینستاگرامی رئیس کل» عادت کرده‌ایم. نکاتی درباره مدیریت نقدینگی تا متغیرهای پولی و اقدامات بانک مرکزی برای اصلاح نظام بانکی... که سبب شده است صفحه اینستاگرامی آقای رئیس کار بردی بیشتر از روابط عمومی بانک مرکزی داشته باشد و بسیاری از اهالی رسانه اتفاقات و اخبار ارزی و پولی کشور را از این صفحه دنبال کنند.

اگر «حفظ ارزش پول ملی» و «ذخایر ارزی» را دو وظیفه اصلی بانک مرکزی بدانیم، باید پذیرفت طی دو سال اخیر این نهاد در هر دو حوزه عملکرد ناموفقی داشته است؛ به گونه‌ای که نرخ ارز از زمان روی کار آمدن «همتی» در بانک مرکزی به بیش از دو برابر افزایش یافته است. ذخایر ارزی ایران نیز با سیاست‌هایی از قبیل توزیع بیش از ۴۰ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی طی دو سال، توزیع ارز سهمیه‌ای از طریق ارائه شناسنامه؛ اعمال سیاست‌هایی که منتهی به بازنگشتن ارزهای صادراتی شده و... به حراج گذاشته شد. برای نمونه، اقتصاد ایران در حالی در دو سال گذشته شاهد تورم‌های ۳۰ و ۴۰ درصدی بوده که فقط طی بازه زمانی ۲۱ فروردین ماه ۱۳۹۷ تا تاریخ ۱۴ مرداد ماه ۱۳۹۹ معادل ۴۴ میلیارد و ۲۴۹ میلیون دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی و ۲۱ میلیارد و ۹۴۹ میلیون یورو (معادل ۲۶ میلیارد و ۱۰۳ میلیون دلار) ارز نیمایی صرف واردات شده است که شکست کامل سیاست دلار ۴۲۰۰ تومانی را نشان می‌دهد. با این حال، آقای رئیس کل همچنان و در حالی که کمتر از یک سال به پایان مأموریت وی در ساختمان میرداماد باقی مانده است، از کنترل نرخ تورم سخن می‌گوید. سخنانی که البته هیچ تناسبی با واقعیت‌های اقتصاد ایران ندارد. آخرین آمار مرکز آمار ایران، نشان می‌دهد در پنج ماهه اول سال ۱۳۹۹ شاخص کل تورم افزایشی بیش از ۱۵ درصدی داشته است؛ این در حالی است که طی ۱۰ سال اخیر سابقه نداشته است نرخ تورم طی پنج ماهه اول سال چنین افزایشی داشته باشد؛ موضوعی که به نوعی می‌توان آن را نشانه‌ای از طوفان تورمی در سال جاری دانست. بر اساس آمارهای منتشره، فشار عمده تورم با اعداد ۱۳/۶ و ۱۴/۳ بر روی دهک‌های اول و دوم درآمدی است که این یعنی عمده فشار

تورمی ایجاد شده در سال جاری روی دهک‌های پایین درآمدی بوده و سفره اقشار پایین دست جامعه کوچک‌تر شده است. با این حال و فارغ از آمارهای مرکز آمار و با توجه به واقعیت‌های اقتصادی جامعه، آقای رئیس کل همچنان معتقد است بر اساس سیاست‌گذاری‌های بانک مرکزی قرار است نرخ تورم در سال جاری عددی مابین ۲۰ تا ۲۴ درصد باشد. در همین راستا، همتی در آخرین یادداشت اینستاگرامی خود نوشته است: «افزایش موقتی تورم در ماه‌های ابتدایی سال که عمدتاً ناشی از شیوع کرونا و تحریک انتظارات بود با اقداماتی که در حال انجام است، کنترل شده و تلاش جدی برای نیل به هدف تورمی اعلام شده انجام و استمرار خواهد داشت.» اقداماتی که البته در بازار قیمت کالاهای اساسی دیده نمی‌شود و قیمت‌ها با شدت در حال رشد است.

اثرات حذف ارز ترجیحی

تأثیرات دلار و نرخ آن بر قیمت کالاها و میزان تورم در ایران بر کسی پوشیده نیست. افزایش نرخ ارز افزون بر افزایش هزینه‌های واردات (چه کالاهای مصرفی و چه مواد اولیه تولید) مانند پالسی برای افزایش قیمت در سایر بازارهای مالی بوده و بر بازارهایی، چون مسکن، طلا و خودرو نیز تأثیر می‌گذارد. با این حال، شاید موضوع مهم‌تر و البته تأثیرگذارتر از افزایش نرخ ارز بازار آزاد و عبور قیمت آن از ۲۳ هزار تومان، افزایش عجیب و شدید نرخ دلار در سامانه نیما و رسیدن به عدد ۲۱ هزار تومان است. به بیان ساده، میزان و تعداد کالاهایی که در سال گذشته یا از ترجیحی ۴۲۰۰ تومان وارد کشور می‌شده در سال جاری با کاهش قابل توجهی مواجه بوده و به جای تخصیص ۱۴ میلیارد دلار ارز ترجیحی، قرار است امسال ۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی به واردات تخصیص یابد. افزون بر این، نرخ دلار سامانه نیما از حدود ۱۰ هزار تومان در سال گذشته به بیش از ۲۰ هزار تومان (دو برابر) رسیده است.

علایم و شواهد نشان می‌دهد، نه تنها تورم ۲۲ درصدی هدف گذاری شده از سوی بانک مرکزی قابلیت تحقق ندارد؛ بلکه صدای پای یک ابر تورم به گوش می‌رسد. «مرتنی افقه» اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در این باره معتقد است: «حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی قیمت کالاها را به شکل سرسام‌آوری افزایش خواهد داد. دولت هم نمی‌تواند مابه‌التفاوت این ارز را با قیمت بازار آزاد به دست مردم برساند. هنگامی که توانایی لازم برای مدیریت وجود نداشته باشد، نابسامانی ایجاد خواهد شد و در بسیاری از مواقع برای رفع مشکلات ناشی از نابسامانی‌ها دولت مجبور به روی آوردن به طرح‌های یارانه‌ای خواهد بود.» وی ادامه می‌دهد: «در صورت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، به دلیل ناکارآمدی‌ها، بروکراسی بالا، فساد حاکم بر ساختارها این مابه‌التفاوت به دست مردم نیز نخواهد رسید و افراد از هر دو طرف متضرر می‌شوند. به عبارتی دیگر از یک سو قیمت کالاها افزایش می‌یابد و از سوی دیگر این یارانه یا به دست مردم نمی‌رسد یا اگر هم برسد بسیار کمتر از افزایش قیمت‌ها خواهد بود.» افقه می‌گوید: «ما بارها چنین اقداماتی را تجربه کرده‌ایم و هر بار با شکست مواجه شده‌ایم بنابراین نباید سیاست‌های شکست خورده را بار دیگر تکرار کنیم.»

ناترازی ارزی کشور

«وحد شقاقی شهری» اقتصاددان و رئیس دانشکده اقتصاد دانشگاه خوارزمی با بیان اینکه بانک مرکزی سیاست قابل دفاعی در زمینه حفظ ارزش پول ملی نداشته است، می‌گوید: «اگرچه ارزش پول ملی نسبت به ارزش‌های خارجی در همه دولت‌ها کاهش یافته، اما در دولت یازدهم و دوازدهم به دلیل سیاست‌های نادرست پولی و ارزی ارزش پول ملی افت چشمگیر و بی‌سابقه‌ای داشته است. زمانی که دولت یازدهم کار خود را آغاز کرد، قیمت دلار در کانال سه هزار تومان قرار داشت.

افزوده

ستانده چیست؟

ستانده هر واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می‌شود و برای استفاده در دسترس قرار می‌گیرد. سهمی از کالاها و خدمات که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد، جزو ستانده واحد به حساب می‌آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرایندهای تولید آن واحد مصرف می‌شود، جزء ستانده آن واحد منظور نمی‌شود.

شاخص

سقوط تاریخی

به گزارش بلومبرگ زمانی هند سریع‌ترین میزان رشد اقتصادی را در جهان داشت، اما بحران شیوع کرونا باعث شد این کشور آسیایی با بدترین سقوط اقتصادی در تاریخ خود روبه‌رو شود. هند به سرعت در حال تبدیل شدن به مرکز اصلی شیوع کرونا در جهان است. به نظر می‌رسد هند برای بهبود اوضاع اقتصادی خود به راه طولانی و بسیار سختی روبه‌روست. آن‌گونه که پیداست اجرای سیاست‌های پولی و مالی برای کمک به اقتصاد این کشور کافی نبوده است.

منهای نفت

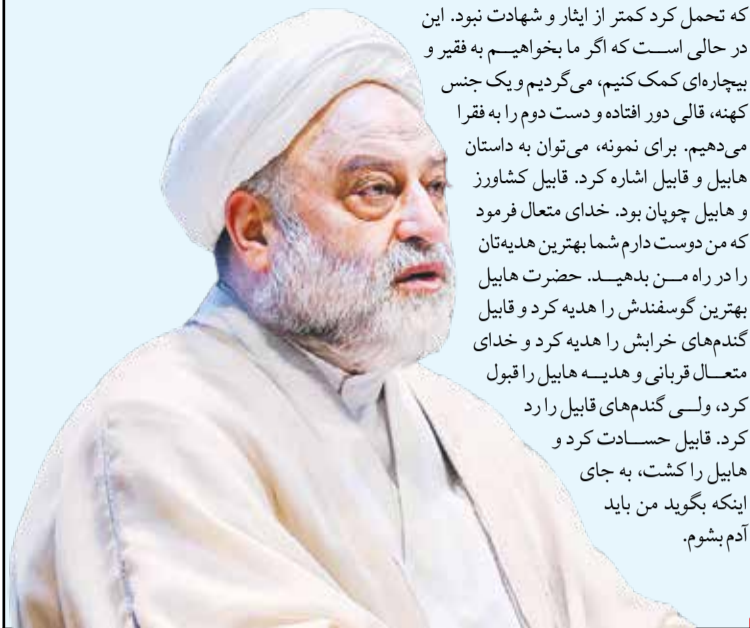
مقابله با اتلاف منابع

طبیعتاً یکی از راه‌های جدایی بودجه از درآمدهای نفتی را می‌توان افزایش درآمدها یا کاهش هزینه‌ها دانست. در این راستا افزایش صرفه‌جویی و مقابله با اتلاف منابع یکی از اقداماتی است که می‌تواند منجر به افزایش درآمد (صادرات منابع) یا کاهش هزینه‌ها شود؛ برای نمونه در حال حاضر یارانه قابل توجهی به بخش انرژی کشور تعلق می‌گیرد، در حالی که این یارانه به هدف مورد نظر برخورد نمی‌کند و موجب افزایش رفاه جامعه نمی‌شود.

ظلم‌ستیزی و اخلاص در سیره حسینی

گفتاری از حجت‌الاسلام والمسلمین حبیب‌الله فرحزاد

که تحمل کرد کمتر از اینار و شهادت نبود. این در حالی است که اگر ما بخواهیم به فقیر و بیچاره‌ای کمک کنیم، می‌گردیم و یک جنس کهنه، قالی دور افتاده و دست دوم را به فقرا می‌دهیم. برای نمونه، می‌توان به داستان هاییل و قابیل اشاره کرد. قابیل کشاورز و هاییل چوپان بود. خدای متعال فرمود که من دوست دارم شما بهترین هدیه‌تان را در راه من بدهید. حضرت هاییل بهترین گوسفندش را هدیه کرد و قابیل گندم‌های خرابش را هدیه کرد و خدای متعال قربانی و هدیه هاییل را قبول کرد، ولی گندم‌های قابیل را رد کرد. قابیل حسادت کرد و هاییل را کشت، به جای اینکه بگوید من باید آدم بشوم.

انقلاب داده است ولی توقع ندارد و می‌گوید من کاری نکرده‌ام، نمی‌توانم خدا را دوست داشته باشم و شکایت کرد که خدایا من چرا رئیس نشدم، ثروت‌مند نشدم. یک‌جایی حضرت موسی (ع) هم زبان به گلایه گشود و گفت: «خدایا بنی‌اسرائیل به من تهمت رابطه بازن فاحشه‌ای را می‌زنند و من خیلی ناراحت شده‌ام، اگر می‌شود زبان مردم را ببند تا به من حرف نزنند.» خداوند در پاسخ فرمود: «ای موسی جان، پشت سر من حرف می‌زنند و همه انبیاء و رسولان قبل از تو را هم مسخره می‌کردند و اگر زورشان می‌رسید من را هم می‌کشتند.»

آقا باعبدالله (ع) در کربلا بهترین دارایی‌هایش را انتخاب و در راه خدا فدا کرد. بهترین فرزندان، خواهران، برادران، نزدیکان و دوستانش را در راه خدا و دین خدا قربانی کرد و علاوه بر اینها بهترین لباس و اسب و خیمه را برای شهادت آماده کرد. امام سجاد (ع) هم که زنده ماند، مصیبت‌هایی

سیره امام حسین (ع) مقابله با ظلم بود. روایات فراوانی وجود دارد مبنی بر اینکه کسی که به دوستان اهل بیت (ع) ظلم کند، به ایشان ظلم کرده است. خیلی مواظب ظلم و اذیت باشیم. «شَبَعْنَا جُرْمًا وَمَا خَلَقُوا مِنْ فَضْلِ طِينَتِنَا يَسُوءُهُمْ مَا يَسُوءُنَا وَيَسُوءُهُمْ مَا يَسُوءُنَا» آیت‌الله قاضی در لحظه جان دادن فرمودند: «عزیزان من سعی کنید در زندگی کسی را نرنجانید.» راه امام حسین (ع) این است که نه مظلوم باشید نه ظالم، ولی اگر سر دوراهی قرار گرفتید، مظلوم باشید نه ظالم. اگر به شما آب ندادند، شما به آنها آب بدهید.

راضی بودن به رضای خدا و نداشتن روحیه طلب‌کاری از خدا و پیامبر (ص) یکی دیگر از سیره‌های حسینی است. شهید مطهری می‌گوید: «ما همه می‌گوییم انقلاب برای ما چه کار کرده است. چرا نمی‌گوییم ما برای انقلاب چه کار کردیم؟» آدمی هست که سه تا شهید برای

امام حسین (ع) و قرآن- ۲ واقعۀ عاشورا از نشانه‌های عجیب خداوند

محمد رضا قاضی
کارشناس علوم اسلامی

قرآن تلاوت کردن سر مقدس سیدالشهدا (ع) از معتبرترین و مستندترین روایات و اسناد تاریخی است که نشان از رخدادی بزرگ و اعجاب برانگیز دارد.

۱- «زیدبن ارقم» می‌گوید: «سر مطهر را که بالای نیزه‌ای بود، از پیش من عبور دادند، من در غرفه‌ای بودم، چون برابر من رسید، شنیدم که آیه «أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ أَتَّخِذَ الْكُفَّهَ وَالرَّقِیمَ كَأَنْوَ مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا»؛ آیا پنداشتی که اصحاب کف و رقیم، آیات شگفتی از نشانه‌های ما بودند؟! (کسف/ ۹) را می‌خواند. به خدا سوگند، مو بر تم راست شد و صد زدم: ای پسر رسول خدا (ص)، به خدا سوگند، (داستان) سر تو بسیار شگفت‌تر است.» (الارشاد، ج ۲، ص ۱۱۷) این جریان به گونه‌ای دیگر هم بیان شده است که می‌توان فهمید تلاوت این آیه چند بار از سر بریده و مطهر اباعبدالله (ع)، مشاهده شده که در تاریخ آمده است.

۲- «قطب‌الدین راوندی» نیز می‌نویسد: «از منتهال‌بن‌عمر و اسدی روایت می‌کند که به خدا سوگند! من در دوشق دیدم که سر مطهر امام حسین (ع) را بر سر نیزه کرده بودند و مردی پیش روی سر مبارک، سوره کف را می‌خواند. همین‌که به آیه ۹ رسید، ناگهان سر مطهر اباعبدالله (ع) به قدرت خدا سخن گفت و به زبان فصیح و شیوا، فرمود: ماجرای من از قصه اصحاب کف شگفت‌انگیزتر است.» (الخرائج والجرائح راوندی، ج ۲، ص ۵۷۷)

اتفاقاتی در کربلا افتاد که نظایر و شواهد زیادی در طول زندگانی بشریت داشت. این تفاوت‌ها گاهی عجیب به نظر می‌رسد و گاهی عجیب به نظر نمی‌آید، چه آنکه بشر تا این حد می‌تواند سقوط کند. امام صادق (ع) در تفسیر آیه ۹ سوره کف می‌فرماید: «اصحاب کف ایمان را پنهان کردند و کفر را اظهار و اجر و ثواب اینکه کفر را اظهار کردند، بیشتر از پنهان کردن ایمان‌شان بود.» از تفاوت‌های ماجرای کربلا و اصحاب کف این است که آنها ایمان‌شان را پنهان کردند تا زنده بمانند، اما در زمان درست

خود، ولی مسلمانان در زمان امام حسین (ع) اسلام و حق را پنهان کردند تا زنده بمانند، منتهی در زمان نامناسب. آن زمان که شجاعت در اظهار دین و دفاع از حق و آشکار کردن آن به کار می‌آید، باید فریاد زد و آن زمان که فریاد زدن به ضرر دین است، باید سکوت کرد. نمونه‌های زیادی از این سکوت و فریاد در سیره اهل بیت (ع) دیده می‌شود. شاید بگوییم تشخیص راه درست در آن روز سخت بود. بله، تشخیص راه درست برای کسانی که به امام خود اعتماد ندارند و همیشه عقب‌تر هستند، سخت است و خود را بی‌نیاز از امام (ع) پنداشتن نشان از حقانیت‌شان داشت. همان‌طور که پیامبران (ص) با معجزه مردم را گرد خود جمع می‌کنند تا ایشان را هدایت کنند. امام (ع) نیز معجزه‌ای به مردم نشان داد. «حرث‌بن‌وکیده» می‌گوید: «من همراه با کسانی بودم که سر حسین (ع) را حمل می‌کردند. شنیدم که می‌فرماید: ام حسب ان اصحاب... من در خودم شک کردم که آیا من دارم صدای ابی‌عبدالله (ع) را می‌شنوم؟ حضرت (ع) به من فرمود: ای فرزند وکیده آیا نمی‌دانی که ما آمده‌ایم نزد پروردگاران زنده هستیم؟» (موسوعه امام حسین (ع)، ص ۵۲۳)

بررسی القاب امام حسین (ع) در زیارت عاشورا- ۲

خداوند صاحب خون حسین (ع) و منتقم اوست

سید حسین
خاتمی خوانساری
دبیر گروه معارف

در زیارت عاشورا چنین می‌خوانیم: «السَّلَامُ عَلَیْكَ یا ثارَ اللَّهِ وَاِبْنَ ثارِهِ وَ الوَثْرَ المَوْتورِ»؛ سلام بر تو ای خون خدا و فرزند خون خدا، سلام بر تو ای تک و تنها مانده‌ای که انتقام خونت گرفته نشد. «ثارالله» در زیارت عاشورا به معنای «خون خدا» و به مفهوم گرفتن انتقام خون حسین (ع) به دست خود خدا آمده است. ثار از ریشه «ثار» و «ثوره» است و در برخی کتب اهل لغت به معنای «خون ریخته شده قابل قصاص کردن، خون خواهی، خون‌بها، خون‌خواه و قصاص‌کننده، قیام برای خون‌خواهی» آمده است. «اگر «ثار» به معنای خون باشد، قطعاً مراد از «ثارالله»، معنای حقیقی نیست، بلکه یک نوع کنایه و مجاز است. چون مسلم است که خدا موجودی مادی نیست تا دارای جسم و خون باشد. پس این تعبیر، از باب تشبیه معقول به محسوس است. یعنی همان‌گونه که نقش خون در بدن آدمی، نقشی حیاتی است، وجود مقدس امام حسین (ع) نسبت به دین خدا نیز چنین نقشی دارد و احیای اسلام، با نهضت عاشورا بوده است.» (فرهنگ عاشورا، واژه ثار) در قرآن و حتی در حدیث «قرب

النوافل» این مجازها زیاد استفاده شده که در آنجا از دست خدا، گوش و چشم و زبان خدا صحبت به میان آمده است. پس مفهوم خون خدا را این‌طور گفته‌اند؛ خونی که صاحب آن خداست و خدا انتقام آن را می‌گیرد. طریحی در «مجمع‌البحرین»، ثار را به معنای «انتقام گرفتن» معنا کرده است، شاید این معنا کامل نباشد، زیرا در فراز «وَأَكْرَمَیْ (بِكَ) أَنْ یُرْزَقَیْ طَلَبَ ثَارِكَ» چنین خواهد شد «أَنْ یُرْزَقَیْ طَلَبَ طَلَبِ ثَارِكَ» که بی‌معنا به نظر می‌رسد. خداوند در قرآن از حق قصاص سخن گفته و می‌فرماید: «آن کس که مظلوم کشته شده، برای ولی‌اش، سلطه (و حق قصاص) قرار دادیم.» (اسرا/ ۳۳) امام باقر (ع) در ذیل این آیه می‌فرماید: «این آیه در شأن امام حسین (ع) نازل شده است.» (تفسیر اهل بیت (ع)، ج ۸، ص ۱۶۶) همچنین امام صادق (ع) می‌فرماید: «آن نفسی را که خدا قتل او را حرام کرد امام حسین (ع) بود که وی را در میان اهل بیثش شهید نمودند.» (تفسیر اهل بیت (ع)، ج ۸، ص ۱۶۶) خداوند حرمت حسین (ع) را حرمت خود و بی‌حرمتی به ایشان را بی‌حرمتی به خود می‌داند. امام صادق (ع) به معاذبن جبل می‌فرماید: «ای معاذ، هفت گناه کبیره داریم که دستور آنها درباره ما نازل شده و از جهت مخالفت و هتک حرمت ما تحقق پیدا می‌کنند... [یکی از] آنها قتل نفسی است که خداوند حرام نموده است.

اینان حسین بن علی (ع) را با یارانش کشتند.» (من‌لایحضر، ج ۳، ص ۵۶۲) هر کسی (صرف نظر از مسلک و مذهب)، اگر مظلومانه کشته شود، صاحبان خون او، حق خون‌خواهی دارند و از آنجا که اهل بیت (ع) به‌ویژه امام حسین (ع) مظلومانه و در راه ایمان و حق و خداوند کشته شده‌اند، «ولی دم» و خون‌خواه آنان، خود خداوند است. امام باقر (ع) می‌فرماید: «وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِرُؤُیَهِ سُلْطَانًا»؛ ما اولیاء و ولی دم حسین بن علی (ع) هستیم و بر دین او هستیم. (بحار، ج ۲۹، ص ۴۵۲) خداوند انتقام خون حضرت اباعبدالله (ع) را هم به دست حضرت بقیه‌الله (عج) خواهد گرفت. همچنین امام باقر (ع) می‌فرماید: «منظور از وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِرُؤُیَهِ سُلْطَانًا فَلَا یُسْرِفُ فِی الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مُنْصُورًا» حسین بن علی (ع) است که مظلومانه کشته شد و ما ولی دم او هستیم و قائم (عج) وقتی ظهور کند، انتقام خون حسین (ع) را می‌گیرد...» (العیاشی، ج ۲، ص ۲۹۰) در یکی از زیارات امام حسین (ع) این فراز آمده است: «وهمانا تو خون خدا هستی در زمین و خونی که هیچ‌کسی از زمینیان خون آن را درک نمی‌کند و درک نمی‌کند کسی آن را مگر خداوند متعال.» (بحار، ج ۹۸، ص ۱۶۸) همچنین در زیارت دیگری از امام حسین (ع) آمده است: «السلام علیک یا قتیل‌الابن و قتیل‌السلام

وضعیت شامات در زمان امام حسین (ع)- ۱

اخراج روشنگران

این رودستورات عثمان درباره تبعید برخی افراد به شام، برای او دردسر آفرین بود. به جز ابان، قاریان و مفسرانی بودند که با خلیفه سوم اختلاف داشتند و به شام تبعید شده بودند. وقتی آنها در شام مشغول تفسیر و بیان نکات قرآن شدند، معاویه با آنان اختلاف پیدا کرد، زیرا می‌ترسید حقایق اسلام را به گوش مردم شام برسانند و از اصل دین بگویند. این نوع رفتار معاویه هم به مرگ بزرگان و مبلغان دین می‌انجامید و هم با ایجاد تحریف در دین، اسلام را نابود می‌کرد. معاویه که به بی‌کفایتی یزید اطمینان داشت و می‌دانست نمی‌تواند راهش را ادامه دهد، از یزید خواست پس از مرگش از حسین بن علی (ع) بیعت بگیرد، اگر بیعت نکرد ایستادگی نکنند و او را به حال خود بگذارند، اما یزید با به شهادت رساندن حضرت اباعبدالله (ع) حقیقت اسلام را به شام آورد و مردم شام را با پرسش‌های گوناگون درباره حقیقت اسلام، پیامبر (ص) و امام حسین (ع) مواجه کرد.

وی را از شام بیرون می‌کرد. شاید فکر کنیم آن روز مسلمانان می‌دانستند که در شامات چه می‌گذرد؟ اما وقتی به شواهد تاریخی مراجعه می‌کنیم، می‌بینیم حتی بسیاری از علما و صحابه نمی‌دانستند معاویه با مردم شام و شهرهای اطراف آن چه کرده و از اسلام چه تعریفی برای آنان داشته است؟ در بحث «واقعۀ حزه» گفته شد که مردم مدینه به پسر زبیر بیعت کردند، یزید اطلاع پیدا کرد و دستور به بازگشت آنان به سوری خود داد. هبنتی از بزرگان مدینه به سمت شام رفتند تا وضعیت را بررسی و میزان زبیر و یزید بهترین را انتخاب کنند. وقتی که بازگشتند با تعجب فراوان به مردم از یزید و رفتار او و فسق علنی او گفتند و پیشنهاد دادند در این شرایط باید در کنار زبیر بمانیم تا دین مان حفظ شود. البته این راه هم اشتباه بود که نتیجه آن گفته شد. معاویه با هر کسی که فهمی از دین داشت، مبارزه می‌کرد. وی در زمان عثمان اختیارات کمتری داشت و نمی‌توانست جلوی تبعیدها را بگیرد، از

اعثم کوفی در الفتوح می‌نویسد: «معاویه پیوسته تلاش می‌کرد تا اهالی شام با عراق و حجاز ارتباط اندکی داشته باشند و مردم شام، اسلام را از منظر او ببینند. او با حصر فرهنگی مناطق حاکمیتی خود، از این روش استفاده فراوانی برد؛ برای مثال می‌توان به منع رفت و آمد محدثین سایر بلاد اسلامی به حوزه حکومتی خود، جلوگیری از خروج و اقامت شامیان در خارج از شام به مدت طولانی، جلوگیری از کتابت و نقل احادیث نبوی در شام و ترویج علوم و فنون دیگر به جای علم حدیث (که منشأ ورود بسیاری از اسرارائلیات و فرهنگ ساختگی یهود به کتب اسلامی شد) اشاره کرد. معاویه سخت مراقب بود تا مردم شام، از ناحیه‌ای جز خود او تغذیه فکری نشوند. عدم اجازه وی به ابوزر که تبعیدی عثمان به دمشق بود، برای ماندن در این منطقه، به همین دلیل بود. بعدها نیز هر کسی که به شام می‌آمد و معاویه متوجه می‌شد که افکار او ممکن است ذهن مردم شام را به قول او فاسد کند،

سید مرتضی رضایی

کارشناس علوم اسلامی

مرحوم سیدرضی (ره) خطبه‌ها، نامه‌ها و برخی حکمت‌های امیرالمؤمنین علی (ع) را در نهج‌البلاغه جمع آوری کرده؛ اما بسیاری از نامه‌هایی که امام علی (ع) ارسال می‌فرمودند جواب‌هایی داشت که در نهج‌البلاغه نیامده است که در کتب تاریخی می‌توان آنها را یافت. معاویه در نامه‌هایش چنان امیرالمؤمنین (ع) را نصیحت می‌کرد که گویا تنها دلسوز اسلام و مسلمانان اوست! وی که به دلیل سیاستمدار بودن به «داهیه العرب» معروف بود، برای کنترل شامات و فتوحات غربی خلفا تصمیم گرفت که دین را به روش خود به مردم برساند و آنها را متدین به دین خود کند! نه دین اسلام و پیامبر اعظم (ص)؛ این

تقویم انقلاب

اولین نشانه‌های فروپاشی رژیم شاه

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

بی‌شک، واقعه ۱۷ شهریور سال ۱۳۵۷ روند سقوط رژیم شاه را رقم زد و نقطه آغاز فروپاشی این رژیم به شمار می‌آید. در اینجا به ذکر چند دلیل اکتفا می‌شود.

۱- اوایل شهریور ماه جعفر شریف‌امامی چهره انگلیسی‌باسباقه طولانی فراماسونری با شعار «آشتی ملی» حکم نخست‌وزیری را از شاه گرفت و با تظاهر به دین، مذهب و سابقه خانوادگی‌اش به نیرنگ‌های متعددی متوسل شد. وی کابینه خود را به مجلس وقت معرفی کرد و رأی اعتماد گرفت و شعار ملی پسندنی سر داد؛ اما طولی نکشید که شب ۱۷ شهریور حکومت نظامی را به تصویب رساند و بدون اطلاع‌رسانی در دستور کار قرار داد. این در حالی است که مردم متأثر از فضای معنوی ماه رمضان بودند و تظاهرات‌های گسترده خیابانی را تا عصر روز ۱۶ شهریور انجام داده بودند. لذا دولت می‌دانست مردم در مراسم‌های صبح جمعه شرکت خواهند کرد. این اقدام عجولانه و بدون تدبیر به قصد سرکوب موجب واکنش مردم و ریزش بیشتر پایگاه اجتماعی رژیم شاه شد.

۲- بسیجی‌ها از احزاب و گروه‌های سیاسی بی‌شرمانه حضور مردم را در میدان شهدا اقدام افراد خودسرانه تحلیل کردند، برای نمونه، «سید کاظم شریعت‌مداری» به عنوان مرجع تقلید برای مقابله با روند انقلاب وارد میدان می‌شود و در مصاحبه‌ای بلندبالا بر حفظ سلطنت و اجرای قانون اساسی مشروطه تأکید می‌کند. به این ترتیب، معلوم می‌شود دستگاه‌های امنیتی رژیم شاه توطئه‌ای از قبل طراحی کرده‌اند. گفتنی است، این نقشه شوم با یک پیام امام خمینی (ره) به مناسبت فاجعه خونین ۱۷ شهریور خنثی می‌شود. اعلامیه امام (ره) بلافاصله پس از این واقعه در نجف منتشر شد و به سرعت بیشتر مردم ایران از آن آگاهی یافتند. در واقع، این پیام به حرکت مردم مشروعیت بخشید و مردم شادمان از تأیید مرجع و رهبرشان به مبارزه تا سرنگونی رژیم پهلوی ادامه دادند. امام خمینی (ره) در پیامی به ملت ایران آرزو کردند که «ای کاش خمینی در میان شما بود و در کنار شما در جبهه دفاع برای خدای تعالی کشته می‌شد.»

۳- پس از موضع‌گیری قاطع و انقلابی امام (ره) از چند طریق اهرم‌های فشار علیه امام به کار برده شد؛ از جمله اینکه خود شخص شاه با ابراز نگرانی و با تحکم به دستگاه‌هایش فرمان داد که باید این صدایی که از نجف می‌آید، «خفه شود». در این رابطه ساواک و دستگاه‌های دیپلماسی شاه تلاش کردند تا با رژیم بعث عراق از در آشتی و مذاکره وارد شوند تا امام از صدور بیانیه و پیام‌های صوتی جلوگیری کنند، که با پاسخ قاطع امام (ره) به رژیم بعث عراق کاری از پیش نبردند. امام (ره) با قاطعیت و صراحت از مواضع خود در جهت حمایت از انقلاب مردم ایران دفاع کردند و در این رابطه دستگاه‌های امنیتی رژیم شاه رو به ضعف گراییدند؛ به ویژه نیروهای شهریانی و ساواک در سرکوب مردم دچار تردید شده بودند و بسیاری از سران امنیتی رژیم شاه در جست‌وجوی راه فرار از ایران بودند، بنابراین مقاومت انقلابی امام که از هیچ امکاناتی برخوردار نبود، روز به روز رژیم شاه را بیشتر ترساند و این اثر جاوید خون ریخته شده مظلومان شهدای ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ بود.

خطر تکرار مشروطه!

نگرانی بزرگان حزب جمهوری اسلامی از قدرت گرفتن لیبرال‌ها و نامه‌نگاری به حضرت امام (ره)

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

واگرایی و مرزبندی بنی‌صدر با نیروهای خط امام (ره) پیش از ریاست‌جمهوری وی آغاز شده بود و همین امر موجب شد تا حزب جمهوری از وی حمایت نکند؛ اما پس از تکیه زدن وی به صندلی قدرت، نیروهای انقلاب تلاش فراوانی کردند تا از اختلافات کاسته و در مسیر حمایت از وی قدم بگذارند. آقای هاشمی می‌گوید: «ما اندیشه‌ها و راه و روش بنی‌صدر را نمی‌پسندیدیم، اما به واسطه انتخاب مردم، همکاری با او را قبول کردیم؛ به همین خاطر بود که با انجام کارهایی، از جمله سپردن ریاست‌شورای انقلاب و جانشینی فرماندهی کل قوا به او، تلاش داشتیم که اختلافات و مشکلات هر چه سریع‌تر حل شود، اما او حاضر به همراهی نبود.» در همین ایام بزرگان حزب جمهوری تصمیم می‌گیرند نامه‌ای به حضرت امام (ره) نوشته و نظرات‌شان را به ایشان منتقل کنند. در بخشی از این نامه که در تاریخ ۲۸ بهمن ۱۳۵۸ نوشته شده، آمده است:

«چه خوب بود ضرورتی برای نوشتن این مطالب در این شرایط نبود، اما مع‌الاسف پس از بحث و بررسی، تذکر ندادن را گناه تشخیص دادیم و تذکر دادن را وظیفه. لذا برخلاف میل و احساس و به حکم عقل و مسئولیت، موارد زیر را به اختصار به نظر شریف می‌رسانیم... پیش از پیروزی و بعد از آن و امروز معتقد بودیم و هستیم که نظام اسلامی در ایران بدون پشتوانه‌ای از تشکیلات مذهبی-سیاسی تضمین دوام ندارد و به همین جهت با مشورت با جناب‌عالی و جلب و موافقت و گرفتن وعده حمایت غیرمستقیم از شما، با همه گرفتاری‌ها از همان روزهای اول پیروزی، مسئولیت تأسیس «حزب جمهوری اسلامی» را به عهده گرفتیم و در ماه‌های اول موفقیت‌های چشمگیری به دست آوردیم... دشمنان و مخالفان به عمق و عظمت اقدام پی بردند و برای تضعیف حزب و رهبران حزب دست به کار شدند. غرب و شرق در خارج و راستی و چپ‌ها و بعضی از خودمانی‌ها در داخل، عملاً در این خصوص هماهنگ گردیدند؛ کار را با ترور اشخاص و شخصیت‌ها شروع کردند و هنوز هم کشتن‌ها و پخش شایعات و رواج دادن اتهامات ادامه دارد... تبلیغات گمراه‌کننده آنها موقعی کارگر شد که بعضی از نزدیکان و منتسبان به بیت جناب‌عالی با

آنان هم‌صدا شدند. اگر چه تأییدات گاه و بی‌گاه شما و روابط رسمی ما با حضرت‌عالی از اثر این اقدامات می‌کاست و در مقابل سکوت ما به خاطر مراعات مصلحت انقلاب و داشتن فرصت بررسی و دفاع هم از عوامل جرئت و پیشرفت آنان بوده و هست... حذف «حزب جمهوری اسلامی» از جریانات انتخابات ریاست‌جمهوری که با مقدمات حساب شده‌ای پیش آمد، مخالفان را جری و امیدوار کرد و تلاش‌ها را مضاعف کردند... پخش شایعاتی حاکی از خشم امام نسبت به حزب جمهوری اسلامی و به ما در چنین شرایطی اوج گرفت و هیچ چیز نبود که بتواند کذب شایعات را ثابت کند و بلکه اظهارات برادر و نوه داماد و افرادی دیگر از نزدیکان شما، محیط را برای پذیرش شایعات آماده‌تر کرد... دستور جناب‌عالی در خصوص حمایت از رئیس‌جمهور منتخب که کاملاً بجا و لازم بود و ما خود بدان معتقد و پایبندیم، مورد سوءاستفاده در جهت پیشبرد اهداف خاصی قرار گرفت و می‌گیرد و ما در شرایطی نبوده و نیستیم که بتوانیم جلوی سوء استفاده را بگیریم؛ زیرا هر گونه اظهار عمل مستقلی برای جلوگیری از انحراف به عنوان کارشکنی و تخلف از دستور امام و قدرت‌طلبی معرفی می‌شود و متأسفانه این خطر به طور جدی وجود دارد که انتخابات مجلس شورای ملی، تحت تأثیر همین جوّ ناسالم منجر به انتخاب شدن افرادی

که تسلیم رئیس‌جمهور بشود و از داشتن مجلسی مستقل و حافظ اسلام در مقابل انحراف احتمالی مجرمان، محروم گردیم... در شرایطی این چنین که هر گونه تلاش ما برای جلوگیری از انحراف در محتوای اسلامی انقلاب، اتهام قدرت‌طلبی به همراه دارد (چیزی که با همه وجود از آن تفر داریم) چگونه می‌توان انتظار داشت که ما در جهت حفظ راه انقلاب نقش خودمان را ایفا نماییم... از اینکه تحت تأثیر عوامل خارج از اراده و خواست خود که مسئولیت کمتری به عهده داشته باشیم، ممکن است ناخرسند نباشیم، ولی از اینکه انقلاب اسلامی به این آسانی و سادگی برخی از وسایل (هر چند ناچیز) تضمین محتوای اسلامی خود را از دست بدهد، نمی‌توانیم نگران و ناراحت نشویم... علایم تکرار تاریخ مشروطه به چشم می‌خورد. متجددهای شرقرزده و غرب‌زده علی‌رغم تضادهای خودشان با هم در بیرون راندن اسلام از انقلاب همدست شده‌اند (نمونه جلسه‌ای که از مذهبی‌های چپ‌گرا و محافظه‌کاران غرب‌گرا را ملی‌گرا برای همکاری در مقابله با حزب جمهوری اسلامی در انتخابات اخیر تشکیل شده بود)... احتمال اینکه روال موجود مانع تشکیل مجلس شورای اسلامی احتمالی گردد که جناب‌عالی بدان دل بسته‌اید و امیدوارید بتواند نارسایی‌ها و کمبودهای رئیس‌جمهور را جبران کند، قابل توجه و تکلیف‌آور است... ما به امید اینکه

رهبری‌های پیامبرگونه آن امام عزیز و عظیم، بتوانند نگرانی‌های ما را از آینده مرتفع کنند، در این موقع که اگر خیلی سرنوشت‌ساز نبود، مزاحم‌تان نمی‌شدیم. بخشی از ناگفتنی‌های ما را به عرض‌تان رساندیم و بقیه را به زمانی موکول می‌کنیم که جناب‌عالی آماده شنیدن باشید. والسلام علیکم ورحمة‌الله و برکاته/محمد حسینی بهشتی-عبدالکریم موسوی (اردبیلی)-سیدعلی خامنه‌ای-محمدجواد باهنر-اکبر هاشمی (۱۳۵۸/۱۱/۲۸).

آقای هاشمی نقل می‌کند: «قرار بود در ملاقات دسته‌جمعی مان با امام (در تاریخ ۲۹ بهمن ۱۳۵۸) در بیمارستان قلب، من نامه را به امام بدهم، اما من با دیدن حال امام و شنیدن حرف‌های ایشان منصرف شدم و مجال مشورت با همراهم هم نبود. وقتی که از اتاق بیرون آمدم، دوستان از من بازخواست کردند و من توضیحاتی دادم اما نمی‌دانم با توضیحات من قانع شدند یا نه؟ پس از آن تاریخ، یاد آن تصمیم تکررانه همواره درخیم می‌داد و خیلی دلم می‌خواست که در فرصتی دیگر آن را جبران کنم. این فرصت حدود یک سال بعد و در زمانی که بار دیگر اختلافات ما با بنی‌صدر بیشتر شده بود، فراهم شد و من این نامه را به همراه نامه دیگری که فقط امضای خودم را داشت و در تاریخ بیست‌ونهم بهمن ۱۳۵۹ نوشته شده بود، تقدیم امام کردم.»

دهلیز

ماجرای بستن برخی مطبوعات در سال ۱۳۵۸

روزنامه‌های ضدانقلابی

دارند. علی‌رغم هشدارهای صریح و دلسوزانه امام (ره) این نشریات کار را به جایی رساندند که دولت موقت نیز که خود را لیبرال می‌دانست، اذعان نمود آنچه تحت عنوان آزادی مطبوعات دنبال می‌شود، چیزی جز توطئه و هرج و مرج و خیانت به کشور نیست.

«مهندس مهدی بازرگان» در مهرماه ۱۳۵۸، در بخشی از گفتگویی که با «اوربانا فالاجی» روزنامه‌نگار ایتالیایی داشته به ماجرای تعطیلی برخی مطبوعات پرداخته است. این اظهارات در کتاب «گفت‌وگوهای اوربانا فالاجی»، توسط «غلامرضا امامی» گردآوری و ترجمه شده و در انتشارات افق به چاپ رسیده است. بازرگان در آن گفت‌وگو می‌گوید: «انقلابی نیست در دنیا که اجازه دهد به آن چه شما از ما توقع دارید، آن روزنامه‌هایی که بسته شدند ضد انقلابی بودند پس تعطیل شدند، چاپخانه‌هایی که در آن روزنامه‌ها را چاپ می‌کرد. از آنجا که

برای اینکه متعلق به سرمایه‌داران فراری بودند و برای اینکه با شاه همکاری داشتند. دادگاه‌های انقلاب با بستن این روزنامه‌ها اراده توده‌ها را اعمال کردند... این توده‌ها بودند که انقلاب کردند و جنازه‌های‌شان خیابان‌ها را پسر کرده بود و اگر ما اراده آنان را در نظر بگیریم آنان با خشونت این اراده را بر ما تحمیل می‌کنند.»

پس از پیروزی انقلاب نیز حضرت امام (ره) تلاش کردند تا مطبوعات را همسویا منافع ملت و کشور به خدمت بگیرند و آزادی آنان را تضمین کنند. این تضمین البته آنگاه تأمین می‌شد که متولیان مطبوعات، مرزهای آزادی را رعایت و خود را مقید به رعایت قانون کنند؛ بنابراین با پیروزی انقلاب اسلامی نه تنها مطبوعات گذشته تعطیل نشدند، بلکه ده‌ها نشریه ریز و درشت جدید شکل گرفت که تنوع، تکثر و تثبست جدیدی در جامعه ایجاد کرد. در اسفندماه ۱۳۵۷ دولت موقت اولین تلاش‌های خود را برای ساماندهی به مطبوعات آغاز کرد. «ناصر میناجی» که در آن زمان وزارت اطلاعات و تبلیغات و خیرات را در اختیار داشت، اعلام کرد در زمینه مطبوعات فعلی و نشر روزنامه‌های جدید باید تجدید نظر اساسی شود.

در این ایام روزنامه‌ها نقش مهمی در ایجاد یا برهم ریختن آرامش کشور داشتند. نوشته‌هایی که هر روز منتشر می‌شد و در فضای ملتهب آن روزها، اوضاع را ملتهب‌تر می‌کرد. حضرت امام (ره) تلاش کردند با هشدار دادن به گردانندگان مطبوعات، آنان را به رعایت مرزهای آزادی بیان دعوت و از حرکت در مسیر توطئه، تفرقه و... باز

حافظه

جزیره قرقاول و قرارداد اروپایی!

مالکیت مشترک

سرنوشت حقوقی برخی سرزمین‌ها متفاوت از آن چیزی است که در سراسر جهان حکم فرامست که ریشه آن را باید در رقابت‌های قدرت‌های استعماری قرون گذشته و همچنین اختلافات مرزی باقی مانده دنبال کرد. کمتر از شش کیلومتر قبل از آنکه رودخانه‌ی «بیداسوا» نزدیک مرز فرانسه و اسپانیا به اقیانوس اطلس بریزد، جزیره کوچکی روی این رودخانه قرار گرفته است که «قرقاول» نام دارد. زمانی که در سال ۱۶۵۹، نمایندگان از فرانسه و اسپانیا «پیمان پیرنه» را امضا کردند

به صورت رسمی به جنگ سی ساله پایان دادند؛ این پیمان شامل مرز جدیدی می‌شد که از کوه‌های پیرنه گذشته و سپس امتداد رودخانه بیداسوا را تا اقیانوس اطلس دنبال می‌کرد. از آنجا که همواره وقتی پای یک رودخانه وسط باشد، مسئله تعریف مرز مشکل می‌شود، دو کشور تصمیم گرفتند که مرز مشترک آنها از وسط رودخانه بگذرد. در چنین شرایطی مرز تعریف شده باید از وسط جزیره قرقاول می‌گذشت و آن را به دو قسمت تبدیل می‌کرد که هر کدام از کشورها کنترل یکی از قسمت‌های آن را بر عهده بگیرند. اما پیمان پیرنه روی گزینه دیگری به توافق رسید که طبق آن، جزیره به مکانی با مالکیت مشترک تبدیل شد.

مالکیت مشترک گویای قلمرویی است که

کشورهای مختلف بدون تقسیم آن به مناطق مجزا حق سلطه و حاکمیت برابر روی آن را دارند. قطب جنوب یکی از نمونه‌های موفق قلمرویی با مالکیت مشترک است. در طول تاریخ، چندین مکان با مالکیت مشترک وجود داشته‌اند که البته هیچ کدام برای مدت طولانی دوام نیاورده‌اند. موفقیت چنین توافقی‌هایی نیاز به همکاری تمام طرفین ذی‌نفع دارد که در درازمدت امری بسیار سخت است. هر زمان که درک متقابل طرفین از شرایط از دست رود، توافق مالکیت مشترک نیز از دست خواهد رفت. جزیره قرقاول نه تنها قدیمی‌ترین مالکیت مشترک پابرجا مانده تا به امروز است، بلکه تنها جایی است که حاکمیت آن نه به صورت هم‌زمان، بلکه به تالاب صورت می‌گیرد. به این ترتیب که شش ماه از سال، جزیره قرقاول فرانسوی است و شش ماه دیگر اسپانیایی. نیویورک تایمز در این باره می‌گوید: «مالکیت مشترک این جزیره مانند تویی در یک مسابقه پینگ‌پنگ بین فرانسه و اسپانیا است که سرعت آن را بسیار کاهش داده باشند.» قبل از جنگ و امضای پیمان پیرنه شرایط جزیره قرقاول مشخص نبود. در آن زمان از این جزیره به عنوان مکانی خنثی برای ملاقات بین پادشاهان اسپانیا و فرانسه و همچنین مکانی برای تبادل زندانیان استفاده می‌شد.

درس‌هایی در سایه عبرت

واقعۀ عاشورا و نظریه نظام انقلابی

حمزه عالمی

دکتر اندیشه سیاسی

و دنیاطلبی نامشروع وجود دارد و فراگیر شدن این مفاسد سبب تکرار عاشورا در تاریخ می‌شود. روشن است که درس‌های عاشورا فرد دینی را برای جلوگیری از بروز چنین وضعیتی در جامعه اسلامی تجهیز می‌کند؛ درس‌های عاشورا همواره امریه معروف و نهی از منکر را به منزله فلسفه اصلی قیام امام حسین(ع) یادآور می‌شوند تا زمینه‌های انحراف در جامعه اسلامی را از بین ببرند. درس گرفتن از عاشورا همواره روح حاکم بر کنش‌های انقلابی ملت ایران بوده و انقلاب اسلامی ایران بر همین مبنا پیروز شده است. اکنون در زمانه‌ای که حکومت اسلامی بر جامعه حاکم است و بیم نفوذ انحراف در جامعه اسلامی و تکرار عاشورا وجود دارد، آیا درس‌آموزی از عاشورا می‌تواند موجب انقلاب علیه وضع موجود را صادر می‌کند؟ این موضوع بسیار مهمی است که خط فارق میان مبارزه و عدالت‌خواهی بی‌قاعده با مبارزه و عدالت‌خواهی قانون‌مند را تعیین می‌کند. در وضعیت کنونی و با گسترش دامنه فساد در جامعه، برخی از نیروهای سیاسی جوان که در مکتب انقلاب اسلامی پرورش یافته‌اند و نسبت به ارزش‌های دینی و انقلابی به جد دغدغه دارند، خود را در عصر عاشورا تصور می‌کنند و به اقدام انقلابی علیه نظام سیاسی موجود گرایش می‌یابند. حال آنکه زمانه کنونی، عصری قبل از عاشورا است و در حالی که عاشورا می‌تواند تکرار شود، اما هنوز تکرار نشده است. شعار «و نه حدیث» کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا» قبل از هر چیز به معنای ضرورت زنده نگه داشتن فضایل، درس‌ها و ارزش‌های نهضت عاشورا در همه زمان‌ها و مکان‌هاست. این درس‌ها و فضایل همواره باید در مقام فکر و فرهنگ زنده باشند که البته چگونگی اقدام بر مبنای آنها در زمان حکومت دینی با دوران حاکمیت طاغوت متفاوت خواهد بود. در زمان حکومت دینی، درس قیام برای خدا، فداکاری و جانفشانی در راه مبارزه با ظلم و ستم از رهگذر تمکین در مقابل قانون و البته اصلاح قوانین بر مبنای ارزش‌های دینی و مصالح جامعه اسلامی و طبق سازوکاری که قانون تعیین کرده است، مشروعیت دارد؛ چرا که هر گونه عدالت‌خواهی بی‌قاعده و خارج از این چارچوب خود سبب

شهادت مظلومانه امام حسین(ع) و یاران گرانقدرشان در عاشورای سال ۶۱ هجری، آینه تمام‌نمایی از نتایج بروز انحراف در جامعه اسلامی است؛ انحرافی که ریشه آن به تعبیر رهبر معظم انقلاب در دیدار با فرماندهان لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله (۱۳۷۵/۳/۲۰) در دنیاگرایی خواص جبهه حق بود و این دل‌بستگی آنان به دنیا مانع دفاع از حق شد و زمینه شکل‌گیری حادثه عاشورا را فراهم کرد. از دیدگاه رهبر فرزانه انقلاب، این موضوع عبرت مهمی است که حادثه عاشورا بر ما نمایان می‌کند و چنانچه خواص طرفدار حق که اسیر دنیا شده و از یاری حق روی گردانده‌اند در جامعه اسلامی در اکثریت قرار گیرند، حادثه عاشورا در تاریخ تکرار خواهد شد. معظم‌له این بحث را در خطبه‌های نماز جمعه تهران در ۱۸ اردیبهشت سال ۱۳۷۷ بار دیگر مطرح کردند و در آنجا میان درس‌ها و عبرت‌های عاشورا تفکیک قائل شدند. ایشان درس‌های عاشورا را بختی «زنده و جاودانه» دانستند که مخصوص همه زمان‌هاست و مواردی، همچون فداکاری، دینداری، شجاعت، مواسات، قیام‌لله، عشق و محبت را از جمله این درس‌ها تعریف کردند. اما عبرت‌های عاشورا را مخصوص زمانی دانستند که «اسلام حاکمیت داشته باشد»، یعنی «زمان ما و کشور ما».

درس‌های عاشورا

تأمل در این بحث چنین معنا می‌دهد که درس‌های عاشورا فضایی هستند که روح انقلاب علیه ظلم و ستم را تشکیل می‌دهند و در مقابل، عبرت‌های عاشورا که بیان‌کننده حاکمیت انحراف بر جامعه اسلامی است، ضرورت دفاع از امامت و ولایت دینی و دوری جستن از فساد و دنیاطلبی نامشروع را یادآور می‌شوند. عبرت‌های عاشورا گویای این هستند که در حکومت دینی هم امکان بروز فساد

بومی از حضور نیروهای سیاسی ارزشی در عرصه عمومی و مبارزه سیاسی بر محور ارزش‌های دینی و انقلابی استخراج کرد که تفصیل آن را باید به مجالی دیگر سپرد.

تضعیف و در نهایت بر انداختن حکومت اسلامی می‌شود و عاشورا به‌گونه‌ای دیگر در تاریخ تکرار خواهد شد. به این ترتیب، همان‌طور که ضرورت حفظ نظام سیاسی نمی‌تواند مجوزی برای چشم‌پوشی از عدالت‌خواهی و مبارزه با فساد باشد، این فضایل و درس‌های عاشورا نیز نباید به‌گونه‌ای دنبال شوند که به تضعیف و براندازی حکومت دینی بینجامد.

جمع میان درس‌ها و عبرت‌ها

بنابر آنچه گفته شد، راهبر اصلی باید نهادینه‌سازی مبارزه و مقاومت دینی در مقابل فساد، ظلم و بی‌عدالتی در ساختار سیاسی حکومت دینی باشد و این همان نظریه نظام انقلابی است که رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم بر آن تأکید دارند و می‌گویند: «انقلاب اسلامی پس از نظام‌سازی، به رکود و خموشی دچار نشده و نمی‌شود و میان جوشش انقلابی و نظم سیاسی و اجتماعی تضاد و ناسازگاری نمی‌بیند، بلکه از نظریه نظام انقلابی تا ابد دفاع می‌کند.» نظریه نظام انقلابی که از یک منظر نسخه‌ای برای جمع بستن میان درس‌ها و عبرت‌های عاشورا است، در مقام یک راهبرد و تسویری کلان قرار دارد و چگونگی عملیاتی کردن آن کم‌اهمیت‌تر از اصل این راهبرد نیست. جمهوری اسلامی از چه سازوکاری باید حمایت کند که هم عدالت‌خواهی به‌شکلی اثرگذار در جامعه جریان داشته باشد و تنها در حیطه فکر و فرهنگ باقی نماند، بلکه زمینه‌های فساد را از بین ببرد و هم سبب کنش‌های واگرایانه و تضعیف‌کننده نشود؟ نسخه‌های رایج در دنیا حمایت از جامعه مدنی و شکل‌گیری احزاب و گروه‌های مستقل است، اما می‌دانیم که این احزاب و گروه‌ها در بسیاری از مواقع از آرمان‌ها و ارزش‌ها فاصله می‌گیرند و تنها به کانی‌های رسیدن جمعی محدود از نخبگان صاحب ثروت به قدرت تبدیل می‌شوند. بنابراین هر چند این نسخه را نباید سراسر کنار گذاشت، اما لازم است به نسخه‌ای بومی و متناسب با ارزش‌های حاکم بر جامعه اسلامی فکر کرد. با مراجعه به بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار ماه رمضان با دانشجویان در سال گذشته (۱۳۹۸/۳/۱) می‌توان الگویی

۱۱ خرد

شماره ۹۶۶ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۳۹۹

سیاست‌نامه

اندیشه سیاسی علامه نائینی - ۱۸

مشروطه و مصاف با مثلث شوم!

فتح‌الله پریشان

دبیر گروه اندیشه

اگر به تاریخ این گونه بنگریم که در پرتو روایت‌گری گذشته، معلم و چراغ راه آینده است، می‌تواند برای امروزان درس‌ها و عبرت‌هایی داشته باشد. جنبش مشروطه، رخدادی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و دینی بود که همه صنوف و گروه‌های جامعه در آن نقش داشتند؛ اما به تعبیر «فریدون آدمیت» نقش سه گروه از همه بیشتر و خاص‌تر جلوه کرد: «روشنفکران»، «بازرگانان» و «عالمان دینی». گروه اول روشنفکران، خواهان آن نبودند که حرکت مشروطیت در بستر شریعت بیفتد و همکاری با روحانیت را در چارچوبی خاص پذیرفته بودند.^۱ در حقیقت، آنها از نیروی مذهب و عالمان دینی، به مثابه پلی برای رسیدن به هدف‌های خویش سود جستند و به وقت نصرت و پیروزی، روحانیت اصیل و رنج دیده نهضت را از صحنه قدرت و سیاست کنار زدند. گروه دوم بازرگانان، با هر گونه نفوذ اقتصادی بیگانگان مخالف بودند و از این رو، با نظام وابسته به بیگانه مبارزه کرده، در همه مراحل نهضت، فتوای عالمان دینی را ملاک عمل و رفتار خود قرار می‌دادند، بازویی توانمند برای علما در استمرار نهضت به شمار می‌رفتند.^۲ گروه سوم که در حقیقت، محور اصلی حرکت مشروطیت را عهده‌دار بود و نقطه پرجار آن به شمار می‌رفت، علما و فقهای برجسته و رده اول حوزه علمیه عراق و ایران بودند. مراجع ثلاث تقلید (آخوند خراسانی، ملا عبدالله مازندرانی و حجاج میرزا خلیل‌تهرانی) در نجف و سیدعبدالله بهبهانی، سیدمحمد طباطبائی و شیخ فضل‌الله نوری در ایران در رأس نهضت قرار داشتند و به حرکت مشروطه رنگ مذهبی و دینی دادند. در این میان، «امیرزای نائینی» در بین علمای فعال در نهضت مشروطه به مثابه مغز متفکر انقلاب در ایجاد و استقرار آن نقشی اساسی ایفا کرد. کزاف نیست اگر بگوییم نائینی در استوارسازی بنیاد مشروطیت سهمی ماندگار داشته است. به گفته شهید مطهری، «از نظر اندیشه اصلاحی و طرح اصلاحی در جهان شیعه نیز، شخصیت‌هایی ظهور کرده‌اند که اندیشه‌های اصلاحی در بعضی از زمینه‌ها داشته‌اند. مرحوم آیت‌الله بروجردی، علامه شیخ محمدحسین کاشف‌الغطاء و علامه سیدمحمدحسن عاملی و علامه سیدشرف‌الدین عاملی و بالخصوص علامه نائینی را از این نظر نباید از نظر دور داشت. شایسته است اهل نظر اندیشه‌های اصلاحی این شخصیت‌ها را هر چند محدود به زمینه‌ای خاص است، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهند.»^۳ اما این روند مطابق خواست علما و مراجع پیش رفت و به آفات و آسیب‌های زیادی مبتلا شد و هزینه‌هایی سنگین، همچون فدا کردن جان انقلابیون و رهبران نهضت تحمیل کرد. این هزینه‌ها و آفات در پرتو فعالیت فراوان مثلث شوم «انحراف»، «نفوذ بیگانه» و «تحریف و اقیامت»، وقایعی را رقم زد که محوریت نقش علما و مراجع مجاهد شیعه دگرگون شد و کم‌نقشان مشروطه بر صدر قدرت نشستند و بر جان و حیثیت روحانیت و ملت تاختند. صیانت از نضح و رشد و بالندگی انقلاب درسی بود که مردم و رهبران انقلاب اسلامی آموختند و لازم است امروز نیز در مسیر مداوم نظام انقلابی در مصاف با موانعی، نظیر تحریف غافلگیر نشویم.

پی‌نوشت‌ها در دفتر نشریه موجود است.

آفاق

نظریه نظام انقلابی - ۱۹

رد نسبت تباین

محسن محمدی الموتی
استادیار مجتمع آموزش عالی شهید مطهری (ره)

آثار ششم ناشی از عبور از ساختارهای نظام، به بهانه تحقق شعارهای انقلابی را می‌پذیرد و نه محافظه‌کاری و تسلیم صرف ساختارها شدن را به رسمیت می‌شناسد.

رهبر معظم انقلاب در نسی دیدگاه‌های غلط فوق می‌فرمایند: «انقلابی‌گری هم فقط در بستر نظام امکان‌پذیر است؛ این جور نباشد که بعضی نظام را نفی کنند به عنوانی که ما انقلابی هستیم. ارزش‌های نظام، ارکان نظام، بنیان‌های نظام را زیر سؤال ببرند به عنوانی که ما انقلابی هستیم. انقلابی‌گری به معنای ویرانگری نیست. انقلابی‌گری یک معنی ویرانگری و تخریب و تحلیل قرار دهند.»^۱ اما این روند مطابق خواست علما و مراجع پیش رفت و به آفات و آسیب‌های زیادی مبتلا شد و هزینه‌هایی سنگین، همچون فدا کردن جان انقلابیون و رهبران نهضت تحمیل کرد. این هزینه‌ها و آفات در پرتو فعالیت فراوان مثلث شوم «انحراف»، «نفوذ بیگانه» و «تحریف و اقیامت»، وقایعی را رقم زد که محوریت نقش علما و مراجع مجاهد شیعه دگرگون شد و کم‌نقشان مشروطه بر صدر قدرت نشستند و بر جان و حیثیت روحانیت و ملت تاختند. صیانت از نضح و رشد و بالندگی انقلاب درسی بود که مردم و رهبران انقلاب اسلامی آموختند و لازم است امروز نیز در مسیر مداوم نظام انقلابی در مصاف با موانعی، نظیر تحریف غافلگیر نشویم.

پی‌نوشت‌ها در دفتر نشریه موجود است.

ریزش‌ها

فراز و فرود حشمت‌الله طبرزدی - ۳

در بی‌راهه رادیکالیسم!

هنگام اتخاذ رویکردهای غیرانقلابی و عملکردهای نادرست آنها را به صراحت نقد کرده و راهکار ارائه کرده‌اند و این رویه‌ای درست مطابق با قانون اساسی و اختیارات رهبری است. اتفاقاً، تندروی غیرعقلایی و غیراصولی همین جا خودش را نشان می‌دهد. رادیکال‌ها دنبال منهدم‌سازی روندها و رویه‌های درست به جای ترمیم، تقویت و اصلاح آنها هستند. طبرزدی در حالی امروز ژست روشنفکری گرفته و به اسم نقد رادیکالیسم، انقلابی‌گری را نقد کرده و بی‌ارزش جلوه می‌دهد که در همان روزگار دانشجویی خود دوستانش در نشریه «پیام دانشجو» از حامیان اصلی هاشمی و دولت سازندگی به‌شمار می‌آمدند. در حالی که رهبری همان موقع نیز انتقادات گاه تسدی را درباره نسبت رویکرد اقتصادی دولت سازندگی با عدالت اجتماعی متوجه دولت وقت می‌کردند. از باب نمونه در یکی از این انتقادات در موضعی صریح در نقد دولت می‌فرمایند: «عده‌ای مسائلی را اشتباه گرفته‌اند، عده‌ای، سازندگی را با مادی‌گرایی اشتباه گرفته‌اند.»

تندروی و افراط‌گری مجال تأمل و تفکر عقلایی را از آدمی می‌گیرد. «حشمت طبرزدی» که در سال ۱۳۷۶ رسماً اعلام کرد رهبری باید دوره‌ای باشد، همان کسی که به تعبیر خودش لفظ «امام‌خانه‌ای» را برای اولین بار در ایران به کار برده است، او خود ماجرای رسیدنش به این نقطه را این گونه شرح می‌دهد: «طرح امام‌خانه‌ای اوج رادیکالیسم مذهبی-انقلابی و در عین حال، یأس و سرخوردگی ما از وضع موجود بود. هر اندازه فشارهای وارد از سوی دولت حاکم اعم از قوه قضائیه، وزارت اطلاعات، دولت هاشمی‌رفسنجانی، بنیاد مستضعفین و صداها نهاد و شخص حقیقی و حقوقی دیگر - بر ما افزایش می‌یافت، مواضع مذهبی-انقلابی ما نیز رادیکال‌تر می‌شد. با این توهم که سوراخ دعا یا علت‌العلل را پیدا کرده‌ایم! یعنی علت‌العلل را عملکرد این افراد و نهادهای حکومتی می‌دانستیم که از خط انقلاب و ایدئولوژی منحرف شده‌اند. دیدگاه ایدئولوژیک مسا، آن‌گاه ضربه خورد که شخص رهبر که او را «امام» لقب داده بودیم، در یک موضع‌گیری آشکار به دفاع از وضع موجود، دولت هاشمی‌رفسنجانی پرداخت و ما دریافتیم که از ابتدا بی‌راهه رفته‌ایم.» این اظهارات بی‌اساس از علت کج‌روی طبرزدی پرده برمی‌دارد و آن، رویکرد افراطی به مسائل انقلاب و نظام اسلامی بدون مؤلفه عقلانیت رفتاری است. از قضا، به اذعان دوست و دشمن، مروری بر سیر رهبری امام‌خانه‌ای نشان می‌دهد، ایشان همواره از همه دولت‌ها حمایت کرده و به

محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه: ایالات متحده آمریکا اقدام به تحریم دادستان کل دیوان بین‌المللی کیفری کرده است. این رویه‌ای بود که از (تحریم) افراد آغاز شد، سپس با تسری به قدرت‌های کوچک، متوسط و بزرگ تشدید شد و هم اکنون شخصیت‌های بین‌المللی را شامل شده است. تنها راه برای توقف این جنون بی‌پایان، توقف تن دادن به خواست (آمریکا) است. تسلیم شدن به خاطر ترس از خشم آمریکا صرفاً اشتباهی آن را زیاد می‌کند.

سید عزت‌الله زهرامی، عضو شورای عالی فضای مجازی: عدالت و موااسات، دو بال پروازند. قطعی‌سازی میان این دو مفهوم هم صحیح نیست. عدالت، عمدتاً معطوف به حاکمیت و موااسات مربوط به اخلاق فردی است. دوره هیچ‌کدام، هیچ وقت تمام نمی‌شود.

مالک شریعتی، نماینده مجلس: برای جلسات کاری متعدد به مراکز مختلف نظام تردد دارم، محترمانه‌ترین رفتار در پرسنل یگان حفاظت را ضمن رعایت بالاترین اصول حفاظت در مجموعه دفتر رهبری و بدترین رفتار با مراجعان را در مجمع تشخیص مصلحت دیدم؛ ظاهراً خوی کاخ‌نشینی از زمان «مرحوم» حتی در اداره حفاظت مجمع باقی مانده است.

مجتبی توئنگر، نماینده مجلس: روحانی از ترس کرونا مجلس نیامد، مجلس رفت وسط مردم تا مشکلاتشان را از نزدیک ببیند، بشنود و پیگیری کند. مگر خون ما از خون کادر درمان و جهادی‌ها و خبرنگاران رنگین تر است؟

حجت‌الله عبدالملکی، اقتصاددان: فعالان عزیز تازه‌وارد به بورس توجه داشته باشند، سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه (بورس) حتماً سودآور است، به دو شرط: ۱- داشتن نگاه بلندمدت، ۲- فعالیت آگاهانه. پیش‌تر درباره رفتار هیجانی خیل عظیمی که برای سود نجومی و آنی به بورس هجوم آورده بودند، هشدار داده بودیم.

کیانوش جهانپور، مدیر کل روابط عمومی وزارت بهداشت: به عنوان یکی از عوام شیعه معتقدم زیارت عاشورا جامع اصول دین است، مانیفست اعتقادی شیعه است، مصداق بارز تولی و تبری است، مخالفت برخی با آن بی جهت نیست، سطر سطر آن حساب و کتاب دارد، چه بسا سبک شمارندگان آن اهل تقصیر باشند. اگر این روزها توفیق آن را داشتید، ما را هم فراموش نکنید.

شورش علیه شبکه ملی اطلاعات

بر اساس این طرح هیئت ساماندهی، وظیفه ارائه مجوز فعالیت، نظارت بر عملکرد و محتوا، رسیدگی به شکایات و تخلفات و حمایت از پیام‌رسان‌ها را بر عهده خواهد داشت. ترکیب اعضای این هیئت به این صورت است که دولت یا همان قوه مجریه اکثریت اعضا را در دست ندارد و دیگر دولت‌ها به دلایلی از جمله توجه به سیاست‌های انتخاباتی قادر به نادیده گرفتن سیاست‌گذاری‌های کلان حوزه فضای مجازی کشور نخواهند بود، از این رو شاید بتوان از همین یک نکته به چرایی شکل‌گیری بخشی از همجه‌ها علیه طرح جدید مجلس پی برد!

حوزه فضای مجازی بی‌راه و غیر منطقی نیست؛ زیرا امروزه فضای مجازی تأثیر انکارناپذیری بر زندگی فردی، اجتماعی و حتی اقتصادی توده‌های مردم دارد و دشمن با درک این موضوع به شیطنت‌هایی از جنس سیاه‌نمایی طرح اخیر دست می‌زند؛ آن هم در حالی که طرح مذکور پیش از اینکه طرح ساماندهی پیام‌رسان‌ها باشد، طرح صیانت از فضای مجازی و به ویژه حفاظت و حمایت از کسب‌وکارهای مبتنی بر فضای مجازی است. البته به نظر می‌رسد، یکی از دلایل همجه علیه این طرح، تأکید آن بر لزوم تشکیل «هیئت ساماندهی» در حوزه راهبردی فضای مجازی کشور است؛ زیرا

انقلابی در حل و فصل چالش‌های پیش روی کشور نیستند، از همان شروع فعالیت مجلس یازدهم، خط حاشیه‌سازی علیه نمایندگان را در دستور کار خود قرار دادند و با اقداماتی از جمله مصاحبه‌های هدفمند، مانند «آخرین کتب مطالعه شده توسط اعضای کمیسیون فرهنگی» عملیات تخریب سرمایه اجتماعی مجلس انقلابی را کلید زدند و پس از آن نیز هر روز خط تخریب مجلس و نمایندگان را دنبال می‌کنند.

برای نمونه، طی دو هفته گذشته طرح «صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» که از آن با عنوان شیطنت‌آمیز «طرح فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی خارجی» یاد می‌شود، به بهانه‌ای برای تحریک افکار عمومی جامعه، به ویژه اقشار جوان علیه مجلس یازدهم و نمایندگان آن بدل شده و بدخواهان از طریق رسانه‌های رسمی و غیر رسمی پر تعداد خود با طرح مسائلی، از جمله «فیلترینگ قریب‌الوقوع اینستاگرام» افکار عمومی عمدتاً جوان را تحت تأثیر قرار داده و این گونه وانمود می‌کنند که نمایندگان ملت به جای تمرکز بر حل و فصل مشکلات اقتصادی توجه خود را به مسدودسازی و تحدید آزادی‌های اجتماعی و رسانه‌ای معطوف کرده‌اند!

البته باید به این نکته مهم توجه داشت که حساسیت بالای افکار عمومی جامعه نسبت به سیاست‌گذاری‌های مرتبط با

پس از مرور تاریخ چهل ساله انقلاب اسلامی، می‌توان دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی را یکی از مهم‌ترین دوره‌های حیات مجلس و تجلی عملی اراده ملت در تعیین مسیر آینده قانون‌گذاری کشور در نظر گرفت؛ زیرا مجلس جدید به دلایل گوناگونی، از جمله عملکرد دولت و مجلس در سال‌های گذشته و به ویژه چند سال اخیر، عملاً مسئول احیای اعتماد افکار عمومی به جایگاه مجلس در ساختار سیاسی کشور است و تحقق این مأموریت به منزله یک تکلیف انقلابی بر عهده نمایندگان این دوره از مجلس قرار گرفته است.

در واقع، همان‌گونه که رئیس مجلس پیشتر در تویتر خود نوشته، مجلس یازدهم را می‌توان «مجلس امید و انتظار مردم» دانست؛ چرا که مردم در وضعیت سخت اقتصادی و با وجود همه عواملی که دست‌به‌دست هم داده بودند تا آنها را از مجلس و انتخابات مأیوس کند، به پای صندوق‌های رأی آمدند و امیدوارانه نمایندگان مجلس نشین فعلی را انتخاب کردند تا به دست آنها گره از مشکلات کشور گشوده شود. البته بدخواهان داخلی و خارجی نظام که خواهان موفقیت جریان

تریون

تیری به قلب تحریف

بررسی نگرانی جریان خاص از ساماندهی اینترنت در گفت‌وگو با سعید باقری

با بررسی تطبیقی تجربیات بین‌المللی و داخلی به این نتیجه می‌رسیم که بهترین و مهم‌ترین رویکرد در راستای تشویق و ترغیب کاربران به استفاده از بسترهای داخلی ارتباطات مجازی، ارتقای سطح خدمات سایبری و کیفیت‌بخشی به شبکه‌های ارتباطی داخلی است که این مهم نیز بدون سیاست‌گذاری مناسب در حوزه توسعه شبکه ملی اطلاعات محقق نمی‌شود. البته باید به این نکته توجه کرد که ارتقای سطح سواد سایبری و رسانه‌ای کاربران کشورمان نقشی کلیدی در افزایش آقبال و اعتماد آنها به شبکه ملی اطلاعات دارد؛ زیرا یک کاربر بدون درک درست از چرایی لزوم استفاده از بسترها و سامانه‌های داخلی همچنان به فعالیت خود در بسترهای خارجی و غیر بومی ادامه خواهد داد که تداوم حضور برخی کاربران در پیام‌رسان تلگرام خود مؤید این مسئله است.

باید در شش محور مشخص، از جمله زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشور، استقلال، مدیریت، خدمات، سالم‌سازی و امنیت و تعرفه و مدل اقتصادی راه‌اندازی شود.

نمایندگان مجلس چرا این طرح را پیشنهاد دادند؟

پیرو بیانات رهبر معظم انقلاب و بیان دغدغه‌های مؤکد ایشان درباره مسائلی، همچون عقب‌ماندگی در حوزه ایجاد شبکه ملی اطلاعات و رهاشدگی فضای مجازی، نمایندگان مجلس طرح اخیر را پیشنهاد دادند تا روند تحقق زیرساخت شبکه ملی اطلاعات تسریع شود؛ اما جنگ روانی و فضا‌سازی‌های صورت گرفته در سطح رسانه‌های زوایه‌دار با انقلاب نگرشی منفی نسبت به این طرح ایجاد کرده است.

چگونه می‌توان آقبال کاربران نسبت به شبکه ملی اطلاعات را افزایش داد؟

و کارآمد در حوزه نظارت و ساماندهی فضای مجازی می‌شود و عملاً به رهاشدگی فضای مجازی کشورمان پایان می‌دهد؛ به همین دلیل این طرح مطلوب دشمنان و حتی برخی جریان‌های داخلی نیست.

رابطه طرح اخیر مجلس با شبکه ملی اطلاعات چیست؟

شبکه ملی اطلاعات به منزله زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشور، یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ملی در عرصه فضای مجازی به شمار می‌آید که تحقق آن بنابر ضرورت‌های ملی، همچون «ارائه خدمات زیرساختی پیشرفته» و «بهره‌مندی از مزایای زیست بوم ملی فضای مجازی» در کنار «حفاظت از اطلاعات و ارتباطات کاربران ایرانی»، در اسناد بالادستی نظام الزام شده است. مطابق با الزامات تعریف شده برای شبکه ملی اطلاعات، این شبکه

خبر خوب

بهبود اقتصاد بازگشت رونق به صنعت نفت

آمارهای بین‌المللی از افزایش تقاضای کشورهای جهان برای خرید نفت خبر می‌دهد که این مسئله برای کشورهای صادرکننده نفت از جمله کشور ما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ اما هم‌اکنون بنا بر آمارهای اوپک، اعضای این سازمان نفتی به‌طور میانگین ۲۴ میلیون و ۲۷۰ هزار بشکه در روز تولید نفت داشته‌اند که این به معنای افزایش تولید یک میلیون بشکه‌ای نفت نسبت به ماه گذشته میلادی است. از این رو کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند با افزایش تقاضای جهانی، صادرات نفت کشورمان بیش از پیش رونق خواهد گرفت.

پژواک

سفارت مجازی! تقلا صهیونیستی در اینترنت

رژیم صهیونیستی در طول یک دهه گذشته به صورت جدی در حوزه دیپلماسی مجازی فعال شده است. به طوری که اکنون اداره دیپلماسی دیجیتال رژیم صهیونیستی، مسئولیت نظارت و هدایت صدها حساب مجازی در رسانه‌های اجتماعی پر مخاطب از جمله فیس‌بوک، تویتر و یوتیوب را بر عهده گرفته است. هدف رژیم صهیونیستی از ورود به این عرصه ارتباط‌گیری آسان و بدون محدودیت با افکار عمومی جهان، به ویژه کشورهای اسلامی برای زمینه‌سازی پذیرش روابط با رژیم صهیونیستی است.

نرم افزار

مدرسه قرآن تربیت حافظان کلام وحی

حفظ قرآن کریم همواره در منابع دینی ما مورد تأکید قرار گرفته است، چرا که قرآن و حفظ قرآن کریم می‌تواند به حفظ و توسعه ساختارهای اجتماعی و فرهنگی جامعه بدون ابتلا به آسیب‌های اجتماعی رایج در عصر حاضر کمک کند.

اگر شما نیز به حفظ قرآن علاقه‌مند هستید می‌توانید به راحتی با دریافت و نصب اپلیکیشن «مدرسه حفظ قرآن کریم» از خدمات آموزشی این نرم افزار ایرانی بهره برده و به سرعت به مهارت حفظ آیات دست پیدا کنید.

بازی با آینده!

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

دنیای امروز بازی‌های بچه‌ها، با گسترش روزافزون بازی‌های رایانه‌ای زمین تا آسمان با دهه‌های گذشته فرق کرده و تغییرات روحی و فرهنگی نسل کودک و نوجوان در سایه این ابزار جدید، کاملاً نرم و البته سریع اتفاق می‌افتد؛ نکته مهمی که توجه سیاست‌گذاران و مدیران فرهنگی کشور را به این حوزه حساس و راهبردی می‌طلبد. دکتر بهروز مینایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت و مدیرعامل اسبق بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای و عضو فعلی هیئت امنای این بنیاد، در گفت‌وگو با «صبح صادق» از نوع مواجهه مدیران فرهنگی دولت کنونی با مسئله بازی‌های رایانه‌ای می‌گوید.

آقای دکتر، امروز بازی‌های رایانه‌ای در کشور ما، از نظر محتوایی و فرهنگی چه وضعیتی دارد؟

از سال ۱۳۹۳، تولید بازی‌های رایانه‌ای به سمت بازی‌های موبایلی شیئی محسوس داشت و افراد حرفه‌ای هم از بازی‌های کنسولی استفاده می‌کردند که رفته‌رفته بیشتر بازار بازی چه در زمینه تولید و چه در مصرف، حتی در تبلیغات به سمت بازی‌های موبایلی رفت.

در این راستا، متأسفانه، نظارت در بازی‌های موبایلی کاهش چشمگیری یافت. در دوران وزارت آقایان جنتی و صالحی امیری بیشتر به بازی به مثابه یک کالای تجاری و صنعتی نگاه می‌شد و کمتر دید فرهنگی بر این بازی‌ها حاکم بود و در واقع، بازی را به منزله پدیده فرهنگی رتبه اولی که وزارت ارشاد و دستگاه‌های حاکمیتی به آن نظر کنند، مورد توجه قرار ندادند.

نتیجه اولین نشست‌های شورای عالی فضای مجازی تشکیل برخی مصوبات عجولانه در حوزه تنظیم بازار بازی‌های رایانه‌ای بود که به آن مصوبات در مقام اجرا توجه چندانی نشد. بنیاد هم کمتر توجه نشان داد و در قسمت «اسرا» و آن هیتی که بتواند نسبت به همه بازی‌های مطرح شده داخل بازار، به صورت پیشینی نظارت کنند، بیشتر به یک نظارت پسینی و کم‌رنگ رو آوردند.

مصوبه‌ای که اجرا نشد، چه بود؟

پس از تشکیل نشست شورای عالی فضای مجازی در دوره جدید و به ویژه از سال ۱۳۹۳، نسبت به برنامه راهبردی بازی‌های رایانه‌ای به منزله نقشه جامع بازی‌ها و خط عملی‌هایی که برایش در نظر گرفته شده بود و در جهت اصلاح بازار و رونق بازی‌های داخلی قدم برمی‌داشت، تغییر نگاه‌هایی اتفاق افتاد. در این دوره، درباره این نکته که باید بازی‌های خارجی مدیریت شده و یک

نظام تعرفه‌ای قوی بر آن حاکم باشد، غفلت شد و به صورت پوسته‌ای و ظاهری چند مصوبه تصویب شد که البته این مصوبات هم اجرا نشد.

برای نمونه، می‌توان به ورود یکسری بازی‌های برخط خارجی یا آزاد شدن بازی‌هایی مانند «کلش آف کلنز» اشاره کرد. در این وضعیت، بسیاری از عرضه‌کنندگان بازی‌ها، مانند کافه بازار به سمت عرضه بازی‌های خارجی رفتند و به این ترتیب و به بهانه اینکه کسب و کار این استارت‌آپ‌ها باید برقرار شود، بازی‌های خارجی توانستند از شبکه شتاب کشور برای درو کردن پول بچه‌ها و واریز آن به جیب شرکت‌هایی، مانند سوپرسل فنلاند یا کشورهای دیگر استفاده کنند و بیشترین سهم بازار بازی‌ها به سمت بازی‌های خارجی رفت.

در واقع نظارت فرهنگی که باید انجام می‌شد، به محقق کشیده شد و حتی عده‌ای قصد تعطیلی «اسرا» را داشتند که با آن مخالفت شد و به صورت کم‌رنگ کارش ادامه یافت.

اسرا زیر نظر بنیاد است؟

بله، «اسرا» سازمانی زیر نظر بنیاد است که شورایی در آن تشکیل می‌شود و بازی‌های ویژه در آنجا رده‌بندی می‌شوند تا مشخص شود بازی برای چه سنی مناسب است تا از خط قرمزها عبور نشود. اما حتی به مجوز ساخت هم اهمیت داده نشد و گفتند لازم نیست در واقع، به بهانه افزایش سرعت تولید، مجوز ساخت‌ها کنار گذاشته شد و یکسری از وظایف ذاتی بنیاد که در حوزه نظارت بود، انجام نشد.

با این اوصاف، این سیاست‌ها چه نتیجه‌ای داشته است؟

در دو سه سال گذشته که آقای سیدعباس صالحی، وزیر جدید به بازی به شکل مسئله‌ای فرهنگی نگاه می‌کند، فضا و روند تعطیلی چند ساله ویت‌ترین

بازی‌های داخلی تغییر کرده است؛ این در حالی است که هیچ نمایشگاهی از محصولات ایرانی در هیچ جایی عرضه نمی‌شد؛ اما خوشبختانه این نگاه به وجود آمد که باید بازار بازی فعال شود و بازی‌های داخلی به شکل «ارتباط مردمی» برقرار شود. البته این نمایشگاه هم که به اصرار هیئت امنای بنیاد و خود وزیر قرار بود برگزار شود، به دلیل کسری بودجه در سال ۱۳۹۸ و شیوع کرونا در سال ۱۳۹۹ لغو شد. در هر صورت، تا پیش از دو سه سال اخیر، این روند ارتباط فرهنگی بنیاد بازی‌های رایانه‌ای با خانواده‌ها و گیرها به شکل مستقیم تعطیل بود که آثار بدی در زمینه توجه بازی‌سازان به بازار داخل و ارزش‌های فرهنگی داشت و بسیاری از بازی‌سازها تصمیم گرفتند برای خارج از کشور بازی بسازند و با ممیزه‌های فرهنگی که در اصل «ولنگاری فرهنگی» است، بازی تولید شود. بنابراین، می‌توان گفت وقتی بنیاد به منزله نهاد حامی نمی‌تواند وارد شود، از نظر محتوایی هم نمی‌تواند چندین نظارت داشته باشد و اعمال نظر کند.

آقای دکتر، چند سال قبل گفته بودید بازار بازی‌های رایانه‌ای در دنیا در دست صهیونیست‌ها و فراماسون‌هاست؛ در حال حاضر هم همین وضعیت در جهان حاکم است؟

از نظر عمومی این وضعیت همچنان ادامه دارد، اما توجه داشته باشیم که بازار بازی‌های رایانه‌ای به دو بخش تقسیم شده است؛ بازی‌های حرفه‌ای سخت یا بازی‌هایی که به مهارت خاصی در بازی کردن و بازی‌سازی نیاز دارد که در اینها وضعیت به همان شکل قبلی ادامه دارد و ما عملاً سهمی نداریم.

اما بازار بازی به این طیف از بازی‌ها خلاصه نشده و بازی‌های موبایلی و برخط هم به عنوان

شکل دوم بازی‌های رایانه‌ای به صورت بسیار فراوان گسترش یافته است و کسانی که استفاده از بازی وارد شده‌اند که پیشتر به عنوان بازیگر حرفه‌ای در بازار بازی‌ها نبودند.

گفتنی است، صهیونیست‌ها قصد گرفتن این طیف از بازی‌ها را هم داشته‌اند؛ اما چون فراگیر است، خیلی از استودیوها در تولید این بازی‌ها وارد شده‌اند و بازی‌سازهای ایرانی هم از این بازار استفاده فراوان کرده‌اند و توانسته‌اند بازی‌هایی بسازند که بیش از ۱۰ تا ۱۲ میلیون مورد نصب در کشور داشته باشد؛ مانند بازی‌های آمیرزا و باقلوا و غیره.

طیف بازی‌های معمایی یا بازی‌های راهبردی هم مطرح است؛ اینها بازی‌های محبوب بین بچه‌های ما نبود؛ ولی پس از فراگیری بازی‌هایی همچون کیش و امثال آن، یکسری از بازی‌های ایرانی هم توانستند با بازی با کلمات و الهام از بازی‌های خارجی موفقیت خوبی را به دست بیاورند.

در مجموع، درباره وضعیت فعلی مدیریت بازی‌های رایانه‌ای در کشور باید گفت، چون در سال‌های گذشته به بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای اجازه داده نشد تا در نقش حامی وارد این عرصه شود و به این حوزه صرفاً از منظر اقتصادی و صنعتی نگاه شده است و مؤلفه‌های متناسب با فرهنگ خودی تولید نشده است. بنابراین، عملاً بنیاد نتوانسته به رسانش در این عرصه عمل کند. به تازگی، بازی‌های همگرا و نیز نظام تعرفه‌گذاری بازی‌ها قدری رشد کرده است، هرچند هنوز جا نیتفاده و عملاً بیشتر بازار دست بازی‌های خارجی است؛ از این رو تأکید ما این است که فاز چهارم فعالیت «اسرا» (نظام رده‌بندی بازی‌های رایانه‌ای) بیشتر نگاه فرهنگی داشته باشد تا بتوانیم ظرف یک سال آینده اثرات این نگاه جدید را در بازار شاهد باشیم.

کتاب

جهاد تبیین چاپ دوم مکتب سلیمانی

کتاب «سلوک در مکتب سلیمانی» که با استقبال خوب جامع رویره‌ور شده است، تجدید چاپ شد. نکته قابل توجه کتاب این است که خاطر‌نویسی نیست، بلکه با رنگ و بوی دیگری که معمولاً در باب زندگی‌نامه‌ها یا زیست‌نامه‌ها نوشته می‌شود، توسط «حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد رودگر» به رشته تحریر درآمده است. در مجموع یکی از مهم‌ترین امتیازهای کتاب این است که فتح‌بابی در ورود به عرصه «جهاد تبیینی» مکتب سازنده، سوزنده، پویا و پایای «سپهد شهید سلیمانی» است.

تئاتر

نقل سرخ نمایش عاشورایی در تماشاخانه سرو

«نقل سرخ» بر اساس نمایش‌نامه‌ای از «آرش عباسی» و به کارگردانی «سیدامیر حسینی» از ۱۳ شهریور روی صحنه می‌رود و تا ۲۲ شهریور اجرای آن ادامه خواهد داشت. این نمایش از مجموعه برنامه‌های محفل آیینی «زخم عتیق» به شمار می‌رود، که به همت انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس اجرا می‌شود «تماشاخانه سرو» از ساعت ۲۰ پذیرای عموم علاقه‌مندان خواهد بود. تماشاخانه سرو انجمن تئاتر انقلاب و دفاع مقدس به‌عنوان مرکز تخصصی نمایش‌های ارزشی با مضامین انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و مقاومت، با ظرفیت ۱۵۰ نفر در خیابان آیت‌الله طالقانی جنب ایستگاه مترو طالقانی قرار دارد.

تلویزیون

یک ملت روایت زندگی شهید بهشتی

مراحل تحقیق‌های قبل از نگارش سریال «شهید بهشتی» به قلم «حسین تراب‌نژاد» این روزها ادامه دارد. این سریال بلافاصله بعد از پایان یافتن مرحله تحقیقی وارد مرحله نگارش می‌شود. منابع تحقیقی برای نگارش این سریال علاوه بر کتاب‌هایی که از زندگی این شهید نوشته شده است، مصاحبه‌های دوستان و همکاران ایشان نیز هست و در ادامه مصاحبه با دوستان و نزدیکان است. این سریال به تهیه‌کنندگی «محمدرضا ششغی» در ۴۰ قسمت از سوی صدا و سیما جمهوری اسلامی تهیه و تولید می‌شود.

یادداشت

جای خالی مؤلفه‌های انقلابی در سینمای ملی

شاهرخ صالحی روزنامه‌نگار

در حالی ۲۱ شهریور به مناسبت سالروز ورود صنعت سینما در دوره ناصرالدین شاه به ایران، روز ملی «سینما» نامگذاری شده است که سینمای ایران، با وجود همه پیشرفت‌هایش در نیم قرن اخیر، همچنان با مشکلات جدی روبه‌روست. اما چرا این مشکلات در سینمای ایران وجود دارد؟ با وجود اینکه پس از انقلاب اسلامی، ساخت سینما، به‌ویژه پردیس‌های سینمایی رونق خوبی گرفته است؛ ولی همچنان دسترسی به سینما در کشور بسیار ضعیف است. در حالی که بر اساس استانداردهای جهانی، به ازای هر ۱۰ هزار نفر به یک سالن سینمایی نیاز است؛ این رقم در ایران، یک سینما به ازای هر ۳۰۰ هزار نفر جمعیت است. از سوی دیگر، آمارها نشان می‌دهد سینما جایگاه چندانی در سبد فرهنگی خانوارهای ایرانی ندارد و به صورت میانگین ایرانی‌ها هر شش سال یک بار به سینما می‌روند که اگر سینما و بازی حرفه‌ای در شهرهای بزرگ از این آمار خارج شوند، وضعیت بسیار بغرنج‌تر هم خواهد بود. البته فارغ از ضعف زیرساختی و مخاطبی، وضعیت سینمای ایران به لحاظ تعداد تولید فیلم‌های سینمایی در دنیا بد نیست و ایران پانزدهمین کشور جهان از نظر تولید فیلم است. این نگاه آماری، نشان از وضعیتی کاریکاتوری در سینما دارد؛ به گونه‌ای که هرچقدر تولید کمی فیلم زیاد است؛ اما در مقابل، زیرساخت مناسب برای نمایش فیلم‌ها و نمایش آن وجود ندارد. افزون بر وضعیت نامناسب در حوزه زیرساختی، مشکل محتوایی هم موضوع دیگری است که سینمای ایران را تهدید می‌کند. منتقدان بسیاری معتقدند سینمای ایران در حوزه فیلم‌سازی اجتماعی از وضعیت مناسبی برخوردار است، اما واقعیت این است که نگاه فیلم‌سازان ایران به موضوعات اجتماعی، فاصله‌ای جدی با وضعیت واقعی اجتماع دارد. فیلم‌های اجتماعی ساخته شده در سال‌های اخیر، که در بعضی موارد با استقبال جشنواره‌های خارجی هم مواجه شده، بیش از آنکه بازتابی واقعی وضعیت اجتماعی باشد، سیاه‌نمایی مطلق از زندگی ایرانیان بوده است. در کنار این سیاه‌نمایی، روی دیگر سینما، نشان دادن زندگی‌های مرفه، مدرن و غیر واقعی در برخی دیگر از فیلم‌هاست که موجب حسرت و سرخوردگی جامعه می‌شود. موضوع دیگر، وظیفه و عملکرد سینما در جامعه است؛ اگر سینما به منزله یک ابزار فرهنگی در ساخت فرهنگ جامعه مؤثر باشد، بدون شک، سینمای ایران سهم ناچیزی در این حوزه داشته و حتی در برخی موارد به مثابه ضد فرهنگ هم عمل کرده است. مؤلفه‌های قدرت انقلاب اسلامی که هم می‌تواند پاسخی به فضا‌سازی‌های «ایران‌هراسی» جبهه غرب علیه ایران شود و هم موجب امید و افتخار ملت ایران شود، جایگاه خاصی در سینما ندارد و سینماگران کمتر به این حوزه‌ها ورود کرده یا فیلمی با این مضامین ساخته‌اند. نشان دادن چهره واقعی جامعه ایران، به منزله یک جامعه پویا و با نشاط، در وضعیتی که سخت‌ترین تحریم‌های تاریخ علیه ملت ایران اعمال شده است، می‌تواند خط بطلانی بر ادعاهای دشمنان باشد و شاید این وظیفه سینماگران باشد تا با هنر خود، هم اعتراض خود را به گوش جهانیان برسانند و هم عظمت ملت ایران را به رخ بکشند!

یادداشت

فراموش مان نشود!

میثم
رشیدی مهرآبادی

دبیر گروه دفاع مقدس

منتظم تا تلفنش را جواب بدهد. ناگهان صدای حاج قاسم از آن سوی خط می آید. گوشم را تیز می کنم. صدا خش دار است. لحن استوارش می خورد توی سینم. دو جمله که می گوید به خودم می آیم. تازه می فهمم سخنرانی حاج قاسم را گذاشته اند برای پیشواز خطشان. جالب است. قطع می کنم. دوباره شماره را می گیرم. خدا خدا می کنم گوش می را بر بندارد. می خواهم تا آخرش گوش بدهم. ... ما ملت شهیدانیم. ما ملت امام حسینیم. بی پرس، ما حوادث سختی را پشت سر گذاشتیم. بیا ما منتظریم. مرد این میدان ما هستیم برای شما... گوش می را برمی دارد. به کلی فراموش کرده ام که تماسم برای چه بوده. خانمی آن طرف مدام می گوید: الو... الو... بفرمایید... و من غرق در کلام حاج قاسم... صدای بوق ضرب دار حواسم را جمع می کند. انگار گوش را قطع کرده است. می خواهم دوباره زنگ بزنم؛ اما نمی دانه به کی و چرا! در گوگل جستجو می کنم برای دریافت کد پیشواز. نباید عقب بمانم. حالا دیگر خیلی از شماره ها را که بگیرم، قبل از هر چیزی می شنوم: ما ملت شهیدانیم، ما ملت امام حسینیم، بی پرس، ما حوادث سختی را پشت سر گذاشتیم. بیا ما منتظریم. مرد این میدان ما هستیم برای شما. شما می دانید این جنگ یعنی نابودی همه امکانات شما. این جنگ را شما شروع می کنید، اما پایانش را ما ترسیم می کنیم.

بعدها می فهمم سر لشکر قاسم سلیمانی در یادواره عملیات رمضان در همدان خطاب به گزافه گویی های ترامپ این حرف ها را گفته است. بیش از ۱۰ سال است که آوای انتظار به خدمات اپراتورهای تلفن همراه در کشورمان اضافه شده است. در این مدت، انواع و اقسام نواها و موسیقی های شاد و غمگین، پاپ و کلاسیک، مذهبی و ملی... در این خدمات قرار گرفته تا هر کسی بنا بر ذوق و سلیقه اش از آن بهره برد. در این میان، تعداد کلام های بی موسیقی شاید به تعداد انگشت های دو دست هم نرسد. حقیقت این است که محتوای کلام و ضرباهنگ آن باید به گونه ای باشد که مخاطب را جذب کرده و لحظات انتظار در پشت خط را برای شنودگانش دلپذیر کند. آوای انتظار باید در کمترین زمان، با شنونده اش ارتباط بگیرد و آن را برای لحظاتی به خود جذب کند تا سختی انتظار برایش آسان شود. این کارکرد آوای انتظار، انتخاب محتوای استاندارد برای آن را با سختی ها و حساسیت های زیادی رویه رو می کند. محتوای این آوای باید بی درنگ به سراغ اصل موضوع برود و حرفش را با صراحت بزند. برای نمونه، نمی توان برای یک تصنیف، سراغ بخش های پیش درآمد آن رفت. باید بلافاصله تأثیر گذارترین بخش از شعر را انتخاب کرد و بُرش داد. درباره بخش های خاص مانند سخن بزرگان هم همینطور است و نمی توان سراغ مقدمه ها رفت و هر جمله ای را به آوای انتظار تبدیل کرد. در جملات «حاج قاسم» هم، انتخاب هوشمندانه ای صورت گرفته و بی مقدمه چینی بخشی از سخنان آن بزرگوار را می شنویم در حالی که معلوم است تعارف را کنار گذاشته و با صراحت با رئیس جمهور آمریکا حرف می زند. نه توهینی در کار است و نه تحقیری. هر چه هست، بیان یک واقعیت و ترسیم حقیقتی است که بزرگترین دشمن ایران، یعنی آمریکا هر از چند گاهی آن را فراموش می کند؛ حقیقتی که باید مراقب باشیم فراموش مان نشود.

در گفت و گوی «صبح صادق» با جواد کلاته عربی درباره کتاب ماجرای عجیب یک جشن تولد مطرح شد

نان جنگ را بخوریم اما از جنگ ننویسیم!

زینب گل محمدی

خبرنگار

«جواد کلاته عربی» کتاب های متعددی با موضوع شهدای جنگ تحمیلی نوشته و تحقیقات بسیاری انجام داده است؛ اما کتاب «ماجرای عجیب یک جشن تولد» که روایت زندگی شهید مدافع حرم «مهدی ثامنی راد» است، اولین کتاب او درباره شهدای مدافع حرم است. این کتاب در روایت وضعیت نبرد در سوریه و زیست مدافعان حرم در آن جغرافیا، حرف های جدیدی برای گفتن دارد. با همین انگیزه، گفت و گویی کوتاه با او ترتیب دادیم که حاصل آن پیش روی شماست.

بودم. حدود ۳۰ کتاب درباره مدافعان حرم مطالعه کردیم و این شناخت من برگرفته از آن دو ماهی بود که با این کتاب ها همراه بودم. یکی از مسائلی که در جلسه داوری مطرح شد، این بود که چرا در ادبیات اینقدر نسبت به سوریه به صورت سطحی برخورد کرده ایم؛ به همین دلیل من در کتابم تلاش کردم بیشتر به سوریه بپردازم. متأسفانه، در بسیاری از کتاب ها جز خاطرات پراکنده که در هاله ای از ابهام است، چیزی از سوریه نیامده است.

دلایل این کم لطفی چیست؟

دلایل متفاوتی وجود دارد. گاهی دوستانی که در سال های ابتدایی نبرد در سوریه کتاب نوشته اند، با محدودیت های امنیتی مواجه بودند، اما به مرور این محدودیت هارفع شد. بنابراین، این دغدغه در من به وجود آمد که برای کار آقا مهدی ثامنی راد به اهمیت حضور نیروها در سوریه بپردازم؛ چون سوریه برای ما سرزمینی ناشناخته است. جامعه ما که این همه شهید داده و این همه احساس خرج مدافعان حرم کرده است، حق دارد بداند در سوریه چه اتفاقاتی افتاده است و بچه های ما با چه شرایطی جنگیدند و به شهادت رسیدند. اگر یک مدافع حرم ۲۵ یا ۳۰ سال زندگی کرده، بخش جنگ هم جزء زندگی این فرد است و باید نوشته بشود. شخصیت این بچه ها بروز و ظهور تام و تمامی در سوریه دارد. چرا ما این راه به تصویر نکشیم؟ خانواده آقا مهدی و بیستگان شان گفتند که ما تازه پس از خواندن این کتاب به شناخت کاملی از مهدی دست پیدا کردیم.

برخی معتقدند برای نوشتن از شهدای مدافع حرم، باید از فضای احساسی نزدیک به تاریخ شهادت، دور شویم. شما برای رسیدن به روایت های غیراحساسی و مستند، چه مسیری را انتخاب کردید؟

این موضوع به ویژگی های شخصیتی نویسنده بستگی دارد. شما می توانید پس از سی سال از دفاع مقدس سراغ سوزهای بروید و با قلمی بنویسید که چیزی جز احساس و معاشقه نباشد و می توانید درباره مدافع حرمی که تازه شهید شده بنویسید و چیزی جز مستندنگاری نباشد. من نمی گویم بی تأثیر است. روشن است که هر چه از واقعه دور می شویم، علاقه تر فکر می کنیم؛ اما نویسنده حقیقی، مانند عامه مردم نیست و در جایی باید بایستد که مردم نمی ایستند. نویسنده باید بتواند با نگاه واقع گراییه سراغ سوزهاش برود. البته من احساسی نوشتم و مستندنگاری را از هم جدا نمی کنم؛ چرا که باید حق هر طلبی به طور جداگانه ادا بشود. ما باید حق همه لایه های روایت را بجا بیاوریم.

کدام بخش از کتاب «ماجرای عجیب یک جشن تولد» بیشتر به دل خودتان نشست؟

من بسیاری از بخش های کتاب را دوست دارم؛ چرا که بارها با راوایان این کتاب زندگی کرده ام و اینها در ذهن و دل من خیس خورده و روایت شده است؛ اما برخی بخش های کتاب جذابیت بیشتری دارد؛ مانند دو سه فصل آخر کتاب که به نظر من نقطه اوج آن است. اتفاقات و حواشی عملیات آخر مانند دیالوگ های مهدی و یاسر پورهاشم خواندنی است. به نظرم فصل آخری می توانست فصل سه چهارم را برابری باشد، من نخواستم بعد از قله شهادت، کار از سکه جذابیت بيفتد؛ به همین دلیل موجز گفتم و سعی کردم تا جایی که می شود وقایع را روایت کرده و جذابیت را حفظ کنم.

با توجه به مسغولیت شما در بخش محتوایی نشر ۲۷ بعثت، سیاست های شما برای تدوین و انتشار کتاب های مدافعان حرم چگونه است؟

من در نوشتن یک نگاه شخصی دارم و همین نگاه در کارم تسری پیدا کرده است؛ از طرفی سیاست انتشارات ۲۷ بعثت این است که نگاه مان به شهدای مدافعان حرم، نگاه واقع گرایی باشد. ما نخواستیم برای چاپ شدن زودتر کتاب های مان و گرفتن بازار به کارهای تک بعدی و احساسی دست بزنیم. برای نمونه، وقتی یک شهیدی به شهادت می رسد که مادر و همسر و همزمانی دارد؛ متأسفانه برخی از دوستان خیلی سریع سراغ همسران شهدا می روند و در عرض یکی دو ماه می توانند مصاحبه های این همسر را بگیرند و کتابی به روایت همسر بنویسند و به بازاری بفرستند که تشنه دانستن از مدافعان حرم است. در دوره جدید، کتاب شهید مهدی ثامنی راد اولین کتاب از این مجموعه است که خواستیم این حق زندگی شهید را در هر مقطع ادا کنیم. این سیاست نشر ۲۷ بوده است.

و کلام آخر...

درباره ادبیات پایداری به گفت و گو و جلسات نقد و بررسی نیاز داریم؛ چون در این حوزه دچار آسیب های فراوانی هستیم و نمی دانم چرا هیچ کسی به فکر ادبیات دفاع مقدس نیست؟ چرا هیچ کس از این همه آسیب درخش نمی آید؟ انتظارم از قشر هم صنف شما، یعنی روزنامه نگاران و خبرنگاران این است که زاویه دیدشان با عامه مردم متفاوت باشد. گاهی می بینیم که دوستان عرضه رسانه همگام با مردم حرکت می کنند و این اشتباه است. گاهی دیدهایم برخی خبرنگاران سیاسی و اقتصادی به تهور دست می زنند و برخی مفسدان را کشف کرده و افشای نامی می کنند؛ چرا خبرنگاران و رسانه های حوزه دفاع مقدس نباید چنین زاویه دید متفاوتی داشته باشند؟ در کنار تبلیغ ها و ترویج ها، نگاهی به آسیب ها هم داشته باشند. هر چیزی به پایش و مدیریت نیاز دارد و ادبیات هم از این موضوع مستثنا نیست.

تازه ها

غواص آخر

خرداد ۱۳۹۴ بود که خبر دادند پیکر ۱۷۵ غواص شهید در جریان عملیات کربلای چهارم، پس از ۲۹ سال تفتحص شده و قرار است در خیابان های تهران تشییع شوند. آن روزها این ۱۷۵ غواص دست بسته غوغایی به پا کردند. یکی از آنها، اما مانده بود که مظلومیت هم روزمانش را روایت کند. نامش محمدرضا و فامیلش یزدیان بود. از غواصان لشکر پنج نصر مشهد. خاطراتش را در کتاب «بازماندگان نیمه جان» نوشته بود، اما بسیار کلی و گذرا. انتشارات «ستاره ها» از او خواست که خاطراتش را به نحوی کامل تر بنویسد تا به دست چاپ برسد. «محمدرضا یزدیان» که در همان عملیات به اسارت بعضی ها در آمد و تا ۲۰ شهریور ۱۳۶۹ در اردوگاه های عراق در بند بود. که نتیجه آن کتابی با نام «صد و هفتاد و ششمین غواص» در ۳۳۴ صفحه شد.

قاب

سه سال دوری

«شهید مهدی ثامنی راد» متولد ۲۲ بهمن سال ۱۳۶۱ و اهل شهرستان ورامین بود که در سال ۱۳۹۴ و در شب تولدش در منطقه «تل هویر» سوریه به شهادت رسید، اما پیکرش در منطقه جاماند. در زمان شهادت، فرزندش تنها ۹ ماه داشت. پیکر این شهید مدافع حرم پس از سه سال از شهادت کشف و شناسایی شد و به کشور بازگشت.

خاطره

کلاه صورتی

از وقتی آقا مهدی شهید شد، سر سجاده نماز از خدا می خواستم که بتوانیم به دیدار رهبری برویم. ماه رمضان بود که به ما زنگ زدند و دعوت کردند. موقع نماز نهال، دختر خردسال ما، که خیلی هم شیطنت می کرد، از صف خانم ها جدا شد و رفت توی قسمت آقایان. از لابه لای صفا ها رد شد تا به محافظان آقا رسید. آقا که چشمش شان به نهال می افتد، نهال را در آغوش می کشند. نهال، عمامه آقا را که می بیند در همان دنیای کودکی به حضرت آقا می گوید: این کلاه را مادرت برایت درست کرده؟ آقا هم با خنده می گویند: بله، نهال می گوید: کلاهت را می دهی به من؟ آقا جواب می دهند: این مال خودم است، لازمش دارم. برای توییکی دیگر می خرم. نهال هم می گوید پس اگر می خواهی برای من بخری، صورتی اش را بخرا! چند روز بعد از بازگشت ما، آقا یک کلاه صورتی برای نهال فرستادند. این کلاه، جتر رهبری و ولایت بر سر نهال است.

روای: همسر شهید
مدافع حرم مهدی
قاضی خانی

۱+۵ مهارت برای سربازان در ۱۴۰۱

علیرضا جلالیان
دبیر گروه سپاه

درباره علت و چگونگی تشکیل قرارگاه مهارت‌افزایی توضیح دهید.

سربازی و خدمت نظام وظیفه، از جمله موضوع‌هایی است که فرمانده معظم کل قوا از قدیم روی این موضوع تأکید فراوانی داشته‌اند. در این راستا، بیش از ۱۷۳۳ دبیر از ایشان داریم که ۲ درصد آن در ارتباط با مهارت‌افزایی، توانمندسازی و ارتقای سطح سربازی است که در ارتباط با کار ماست. سرلشکر باقری در سال ۱۳۹۶ به این جمع‌بندی رسیدند که در کنار همه مجموعه‌های مرتبط با سرباز در ستاد کل و سازمان‌های نیروهای مسلح باید پسل جدیدی ایجاد کنند که نقش آن فقط در رابطه با مهارت‌آموزی و ارتقای سطح توانمندی سربازان باشد، از این رو در خرداد ماه آن سال قرارگاه مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه به دستور ایشان تشکیل شد و بنده را هم به سمت فرماندهی این قرارگاه منصوب کردند.

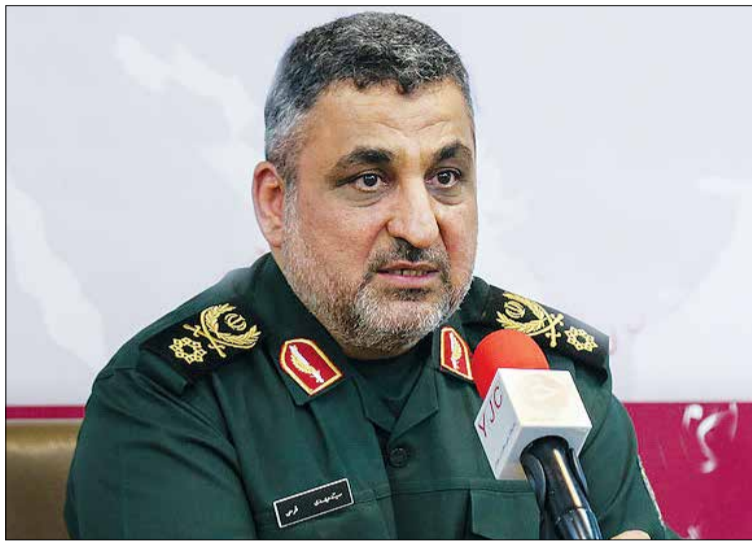
از آن زمان تاکنون چه فعالیت‌هایی در این حوزه انجام داده‌اید؟

اولین کار ما مشخص کردن مأموریت این قرارگاه بود که بر اساس نظرات سردار باقری در حکم ابلاغی چهار سر فصل دارد: از جمله جذابیت دادن به سربازی در جامعه، نشاط سربازی در میان سربازان، مهارت‌آموزی و کسب مهارت در طول خدمت و آماده‌سازی و زمینه‌سازی اشتغال پس از خدمت. کسب مهارت می‌تواند کمک شایانی به اشتغال پس از خدمت کند. برای این کار نقشه راه را مشخص کردیم و در قالب ۹ کمیته هیئت اندیشه‌ورز تشکیل دادیم. از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ نقشه راه پنج ساله مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه را بر اساس آیه ۲۹ سوره فتح نام‌گذاری کردیم. سال ۱۳۹۷ سال رویش، سال ۱۳۹۸ سال پرورش، سال ۱۳۹۹ سال خیزش، سال ۱۴۰۰ سال گسترش و سال ۱۴۰۱ هم سال پوشش نام گرفت. هر سال هم درصدی از کارکنان وظیفه را تحت پوشش قرار دادیم و تا سال ۱۴۰۱ صد درصد کارکنان وظیفه تحت پوشش این طرح خواهند بود. در این میان، سه حوزه در ۱۵ لایه با ۵۴ شاخص و حدود ۲۰۰ برنامه تعریف کردیم. در این فرآیند هفت نفر از معاونان و مدیران اصلی ستاد کل با دستور سردار باقری نقش‌آفرین هستند؛ از معاونت منابع انسانی، آحاد و پشتیبانی،

طرح و برنامه و... وظایف هر معاونت و بخش بر اساس حوزه‌ها، لایه‌ها، شاخص‌ها و برنامه‌ها مشخص شد.

هدف کلی در پوشش صد درصد در سال ۱۴۰۱ چیست؟

توافق ۱۴۰۱ صد درصد سربازان ما پس از ترخیص از خدمت، باید یک مهارت تخصصی و پنج مهارت عمومی داشته باشند. هر سال درصدی در برنامه پیشرفت خواهیم داشت که امسال ۶۵ درصد، سال آینده ۸۵ درصد و سال آخر هم صد درصد خواهد بود. البته برای امسال با توجه به شیوع ویروس کرونا هم در تعداد ورودی سرباز و هم در میزان زمان آموزش مشکل داریم که سعی کردیم با برنامه‌ریزی آن را حل کنیم. با توجه به اینکه نمی‌توان برخی مهارت‌ها را به دلیل طیف سواد و فرهنگ سربازان در مجموعه بیش از ۱۵ هزار محلی که در آن سرباز به‌کارگیری می‌شود داشته باشیم، آموزش مهارت‌های عمومی را در همان مجموعه حدود ۴۰ مرکز آموزشی که همه سربازان به آن وارد می‌شوند، اجرا می‌کنیم. در این زمینه بر اساس دستور سرلشکر باقری دو ابزار در اختیار ما قرار گرفت؛ یکی مشارکت حداکثری سازمان‌های نیروهای مسلح و دیگری مشارکت حداکثری دستگاه‌های غیر نظامی یا به قولی کشوری. در حوزه کشور ما ۳۲

سازمان و نهاد مرتبط را شناسایی کردیم که تاکنون تفاهم‌نامه همکاری را با ۲۶ مجموعه بسته‌ایم. همه مهارت‌آموزی‌ها رایگان و با هزینه‌کرد سازمان و نهاد مربوطه انجام خواهد شد. در کنار این، ما گاه‌های مهارت‌آموزی را توسعه دادیم. گام اول قبل از خدمت است؛ یعنی نوجوانان باید به سمت مهارت‌آموزی در حوزه‌های مشخص شده قبل از خدمت بروند و با مشق‌هایی رویه‌رو باشند. گام دوم در بدو خدمت است که در ۴۰ پادگان آموزشی پنج مهارت عمومی در قالب ۱۰۰ ساعت با اعطای گواهی‌نامه انجام می‌شود؛ شامل مهارت امداد و نجات، مهارت زندگی، مهارت کسب‌وکار، مهارت حقوقی و مهارت مالی که همه چند صد هزار نفری که طی سال وارد پادگان آموزشی می‌شوند، افزون بر آموزش‌های رزم مقدماتی، ایمن مهارت‌های رایگان را فرامی‌گیرند و اگر گواهی آن را دریافت نکنند، کارت پایان خدمت نخواهند گرفت. ۱۹ ماه هم عموماً حسین خدمت آموزش، مهارت‌های تخصصی داریم که فرد باید در ایمن مدت یک مهارت تخصصی بر اساس علاقه و استعداد خود بیاموزد که همه این مهارت‌ها فهرست شده است. اوقات فراغت سرباز را داریم که فرصت خوبی برای مهارت‌آموزی، از جمله شرکت در پودمان‌های دانشگاه علمی کاربردی است. گام آخر هم بعد از ترخیص از خدمت است که باید حمایت‌هایی برای

سردار مهدی فرهی، فرمانده قرارگاه مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه و سربازان نیروهای مسلح است. قرارگاهی که حدود سه سال از تشکیل آن می‌گذرد و طی این مدت برنامه‌ریزی‌های خوبی برای رفع بسیاری از معضلات اجتماعی متوجه جوانان کشور، از جمله اشتغال داشته و دارد. نیروهای مسلح برخی خلأهای مدیریتی و خدماتی را در این حوزه با این قرارگاه پر کرده‌اند، در ادامه گفت‌وگویی ما را با سردار فرهی درباره فعالیت‌های این قرارگاه می‌خوانید.

اشتغال داشته باشیم.

نحوه اجرای این گام‌ها چگونه است؟

ما سامانه‌هایی را طراحی کرده‌ایم؛ از جمله «سرباز ماهر» برای قبل از خدمت به منظور نام‌نویسی و اطلاع از مهارت‌ها و نحوه شرکت در دوره‌ها و... سامانه «سازمان وظیفه عمومی» برای حین خدمت و سامانه «ماهرسان» برای پس از خدمت که اینها را تجمیع خواهیم کرد. در قالب این سامانه‌ها مهارت‌آموزی‌ها سازماندهی می‌شود و سازمان‌های مرتبط هر یک نقش خود را اجرا خواهند کرد. حمایت‌هایی مانند بیمه، وام اشتغال و گواهی‌نامه آموزشی از جمله خدماتی است که در قالب این سامانه‌ها ارائه می‌شود.

در حوزه عقیدتی - سیاسی هم گویا به تازگی اقدامات خوبی پس از تفاهم با دفتر عقیدتی - سیاسی ستاد کل نیروهای مسلح صورت گرفته، در این باره توضیح دهید.

ما حدود ۵۰۰ مهارت را احصا کردیم که هر مهارت را یک سازمان و نهاد داخلی یا خارج از نیروهای مسلح متولی آموزش آن است. در این حوزه در بحث‌های مهارت‌های فرهنگی و هنری مانند سینما، تئاتر، نگارگری، گویندگی، خبرنگاری و نویسندگی هم حاج آقای سعیدی با وسعت نگاهی که داشتند برای سال جاری ۲۰ هزار نفر سهمیه مشخص کردند که در حوزه بیش از ۵۰ مهارت مرتبط با خودشان آموزش برگزار کنند. سهم هر یک از عقیدتی - سیاسی‌های سازمان‌های نیروهای مسلح هم مشخص شد. شایسته است از استقبال هم که حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سپاه از این طرح کردند، یاد کنیم. واقعاً صحبت‌های ایشان در حمایت صد درصد از فعالیت‌های قرارگاه برای ما دلگرم‌کننده بود. من حتی صحبت‌های ایشان را در جلسه‌ای که داشتیم، مکتوب کردم و به صورت جزوه در اختیار مدیران و مسئولان قرار دادم. ایشان تمام‌قد از این تدبیر حضرت آقا و طرح سرلشکر باقری و اقدامات قرارگاه حمایت کردند و آن را نظر و امر ولی و یکی از نیازهای اساسی در خدمت‌رسانی نیروهای مسلح، به ویژه سپاه و انقلاب و مردم دانستند.

از مزار حاج قاسم به سنگر علم و دانش

سلیمانی» رئیس سازمان بسیج مستضعفین با حضور در گلزار شهدای کرمان این رنگ را نواخت و طی سخنانی گفت: «در آغاز گام دوم انقلاب و در راستای تحقق بیانیه گام دوم، سیدالشهدای جبهه مقاومت، فاتحه الکتاب این گام محسوب می‌شود و اولین و مهم‌ترین عرصه، عرصه علم و دانش و شهادت است.»

دانش آموزان کرمانی با حضور در گلزار شهدای کرمان و بر سر مزار سیدالشهدای مدافعان حرم، سردار دل‌ها و در قطعه‌ای از بهشت بر سر مزار عارفان شهید لشکر ۴۱ ثارالله با نواخته شدن رنگ «ایثار و شهادت» شروع شد. حاج قاسم سلیمانی خود یک مکتب و مدرسه بود و حال که دانش‌آموزان کرمانی، ایرانی و دانش‌آموزان و نوجوانان ملت‌های آزاده جهان فصل نوینی از آموزش و پرورش را شروع می‌کنند، باید در میانه همین آموزش و پرورش از حاج قاسم هم گفت، او که هم مدرسه هست و هم مکتب. در مراسم این روز سردار «غلامرضا

در این رشته مقام اول را کسب کردم.» وی در زمینه هم‌راستا نبودن رشته شغلی و تخصص قرآنی خود نیز معتقد است: «حوزه فعالیت من در مرکز خدمات کارکنان است و در رشته قرآنی به کارگیری نشدم، ولی چون در این حوزه فعال هستم و برنامه‌های جامع سپاه در این حوزه برگزار می‌شود در این برنامه‌ها شرکت می‌کنم، بالاخره جایی که مراسم است قاری نیاز است و اگر زمان نماز برسد مؤذن نیاز دارند. در سپاه باید بیشتر به چنین تخصص‌هایی توجه شود.» کریمی می‌گوید که دانشش مجوز پخش صدا و سیما را گرفته و با توجه به نیاز به ضبط حرفه‌ای در استودیو در نوبت ضبط در تهران است، اما او یک گله هم دارد: «دوستان ما در این سطح در سپاه زیاد هستند و باید از اینها خیلی بهتر استفاده بشود، به ویژه در سطح خود سپاه حتی در سطح تخصصی‌سازی برای این حوزه‌ها در این حوزه به نظرم برنامه‌ریزی خاصی جدا از مسابقات وجود ندارد.»

تصمیم‌سازی با مشارکت چهره‌های قرآنی

«مجتبی کریمی» با ۱۰ سال سابقه پاسداری، متولد ۱۳۶۴ و اهل استان مازندران است. وی که به عنوان نیروی مرکز خدمات سپاه استان مازندران فعالیت می‌کند، با وجود نوع شغل خود از فعالان و برترین‌های قرآنی سپاه است. کسب رتبه اول اذان مسابقات قرآن سپاه و نیروهای مسلح و نیز کسب رتبه سوم و چهارم در همین رشته در مسابقات قرآن جمهوری اسلامی از جمله افتخارات این فعال قرآنی پاسدار است. وی می‌گوید: «از دوران ابتدایی فعالیت قرآنی داشتم، در مسجد، هیئت، مدرسه فعالیت‌های مداحی، قرائت قرآن و اذان را داشتم و در دوره دبیرستان در مسابقات دانش‌آموزی سه سال پیاپی رتبه اول، دوم و سوم کشوری اذان را کسب کردم. بعد از عضویت در سپاه زمانی که از مسابقات قرآن مطلع شدم، با شرکت در مسابقات در سال ۱۳۹۵ در رشته اذان اول شدم و در سال گذشته نیز در مسابقات سراسری قرآن نیروهای مسلح هم

قرآنی در مسابقات اذان را داشتم و در دوره دبیرستان در مسابقات دانش‌آموزی سه سال پیاپی رتبه اول، دوم و سوم کشوری اذان را کسب کردم. بعد از عضویت در سپاه زمانی که از مسابقات قرآن مطلع شدم، با شرکت در مسابقات در سال ۱۳۹۵ در رشته اذان اول شدم و در سال گذشته نیز در مسابقات سراسری قرآن نیروهای مسلح هم

روی خط

اقساط بانک انصار با اخذ جریمه کم کرد

۰۹۱۱۰۰۰۲۱۴۶ / با توجه به شرایط بد اقتصادی کمک‌هزینه فرزندان دوقلو و بالاتر، تا شش سالگی ادامه داشته باشد. ۰۹۱۳۰۰۰۶۷۴۳ / اینجانب ۲۶ سال سابقه دارم، در سال ۹۲ فوق‌دیپلم با مجوز گرفتم، ولی تا به حال اعمال نشده است؟! ۰۹۱۴۰۰۰۱۱۵۳ / لطفاً فوق‌العاده عملیاتی بسیجیان ۸۹ شمال‌غرب را پیگیری کنید. ۰۹۱۴۰۰۰۰۸۵۱ / قابل توجه مسئولان محترم سپاه و بانک انصار، اقساط وام‌هایی که در اوایل سال جاری بخاطر کرونا تنفس داده بودند، حالا با جریمه تأخیر به صورت سه قسط یکجا دریافت کردند! ۰۹۱۴۰۰۰۰۰۲۱ / میشه این بازرسا که

میان به پایگاه‌های شهید کاوه‌ها هم سری بزنن، اگر زحمت نباشه به درد دل نیروها گوش بدهند. ۰۹۱۴۰۰۰۳۸۱۸ / قبل استخدام بیمه بازنشستگی تأمین اجتماعی اریز کردیم، الان جزء سابقه نیروهای مسلح حساب نمی‌شود! ۰۹۱۵۰۰۰۴۱۲۸ / چرا مدت خدمت سربازی پایورانی که مدرک تحصیلی‌شان دیپلم یا فوق‌دیپلم بوده، با وجود خدمت سخت‌تر از شدت درجه محسوب نمی‌شود؟ ولی کسانی که موقع خدمت لیسانس وظیفه بودند آن مدت از شدت درجه محسوب می‌شود؟

۰۹۱۵۰۰۰۷۰۷۷ / کارمند پیمانی دور دوم هستم با سنوات چهار سال خرید خدمت که ما به التفاوت بیمه را پرداخت کرده‌ام؛ تکلیف سنوات و رتبه و وضعیت بعد از ۱۲ سال چه می‌شود؟ ۰۹۱۶۰۰۰۳۹۸۷ / چرا برای ادامه تحصیل فقط مدرک دانشگاه آزاد، آن هم فقط مراکز استان رو قبول می‌کنند. ما در جزایر جنوب و بندر لنگه چطور به بندرعباس برویم. «خرمند» از لنگه ۰۹۱۶۰۰۰۵۴۲۳ / چرا جانبازان بعد از قطعنامه که حین حراست از مرزها جانباز و از کار افتاده کلی شده‌اند، باید شامل ماده ۳۸ بشوند و مانند جانبازان بماران با آنها رفتار شود، مگر قانون نیروهای مسلح چند

تاست. ۰۹۱۸۰۰۰۸۷۶۷ / چرا فوق‌العاده عملیاتی بسیجیان کد ۸۹ بعد از ۱۵ سال هنوز درست نشده. ۰۹۱۸۰۰۰۴۹۵۶ / چرا از شدت مدرک تحصیلی فقط روی حقوق تأثیر داشته؟ از سپاه‌امیرالمومنین (ع) ۰۹۱۸۰۰۰۶۸۰۴ / چرا ایشار برای ورودهای سال ۹۰ به بعد اعمال نمی‌شود؟ ۰۹۱۹۰۰۰۷۸۳۴ / لطفاً نام مصاحبه شونده و سمت‌های آن ذکر شود.

صبح صادق: معمولاً در مصاحبه‌ها نام کامل، مسئولیت و تخصص مصاحبه شونده ذکر می‌شود. ۰۹۲۷۰۰۰۷۶۶۵ / ورودی سال ۱۳۷۹ هستم، هنوز وام مسکن دریافت نکردم؛ با توجه به اینکه تورم در ساخت مسکن سر به فلک کشیده و اجاره مسکن زیاد و از توان ما خارج شده خواهش با گوش مسئولان مربوطه برسانید. ۰۹۲۷۰۰۰۳۵۲۸ / ودیعه مسکن قول داده شده طی نامه معاون هماهنگ‌کننده سپاه به همکاران دارای فرزند دوقلو، توسط خدمات کارکنان استان‌ها جواب داده نمی‌شه و میگن ما چیزی به نام ودیعه مسکن نداریم.

۰۹۱۸۰۰۰۶۳۷۳ / باتوجه به بیکاری هزاران جوان بسیجی، به کارگیری مجدد پاسداران بازنشسته انصاف نیست.

۰۹۱۸۰۰۰۰۳۰۳۳ / استان را از طریق سامانه منتظبت صبح صادق باستان در میان نگذارند

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی
سردبیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعدالله زاری،
فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریان،
محمد رضامهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر
دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
صفحه آرا: علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گوردوزی
ناظر چاپ: سعید قاسمی
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۴۴۶
تلفن: ۰۲۱) ۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۱۱۰
ssweekly.ir
@ssweekly
info@ssweekly.ir
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۰۳۳

شماره ۹۶۶ | دوشنبه ۱۷ شهریور ۱۳۹۹

قبیله عشق

اولین شهید مدافع حرم

موقع اعزام چیزی گفت که در ذهنم برای همیشه حک شد و همیشه در خاطر میماند. گفت: «هر کجا ظلمی باشد، وظیفه ماست که حضور داشته باشیم» او بحث دفاع از حرم عقیده بنی هاشم را مطرح کرد. برای دخترمان فاطمه از حضرت رقیه (س) و حضرت زینب (س) و واقعه کربلا میگفت فاطمه بداند که اگر اتفاقی افتاد پدرش برای چه رفته است؟ کجا رفته و چرا رفته است؟ و آرمان اصلی پدرش در زندگی چه بوده است؟ به خاطر شغلش همیشه نگرانی از دست دادنش، نبودنش و ندیدنش را داشتم. هر بار که به مأموریت میرفت تا برمیگشت برایش دعا میکردم. مأموریت آخرش حتی به فکرم نمیرسید که با دو هفته مأموریت، محرم را برای همیشه از دست بدهم.

به نقل از همسر شهید

«محرم ترک» ۱ دی ماه ۱۳۵۷ به دنیا آمد و سالها بعد از فرماندهان توانمند بود که از اوایل جنگ سوریه مسئولیت آموزش رزمندگان مدافع سوری را برعهده داشت. محرم سال ۱۳۹۰ بر اثر انفجار به آرزویش رسید و جزء اولین کسانی است که برای دفاع از حرم بانوی کربلا جان فشانی کرد. فاطمه سادات طلایی

مهربانی بی پایان

در زندگی، گاهی اتفاقاتی می افتد که از درک و فهم آن عاجز هستیم، اتفاقاتی که هر انسانی را به فکر یا حتی وحشت وامی دارد و هر چه تلاش می کند به دلیل آن پی نمی برد، گاهی باید چشم ها را بست و از کنکاش و بررسی دست برداشت و در سکوت با خدا چنین نجوا کرد: «خداوند تو می دانی من ضعیف تر از آنم که بی توجه و عنایت تو حتی نفس بکشم، پس کمک کن تا از این امتحان نیز سربلند بیرون بیایم.»

شکر نعمت، نعمت افزون کند

پیامبر گرامی اسلام (ص) فرمودند:

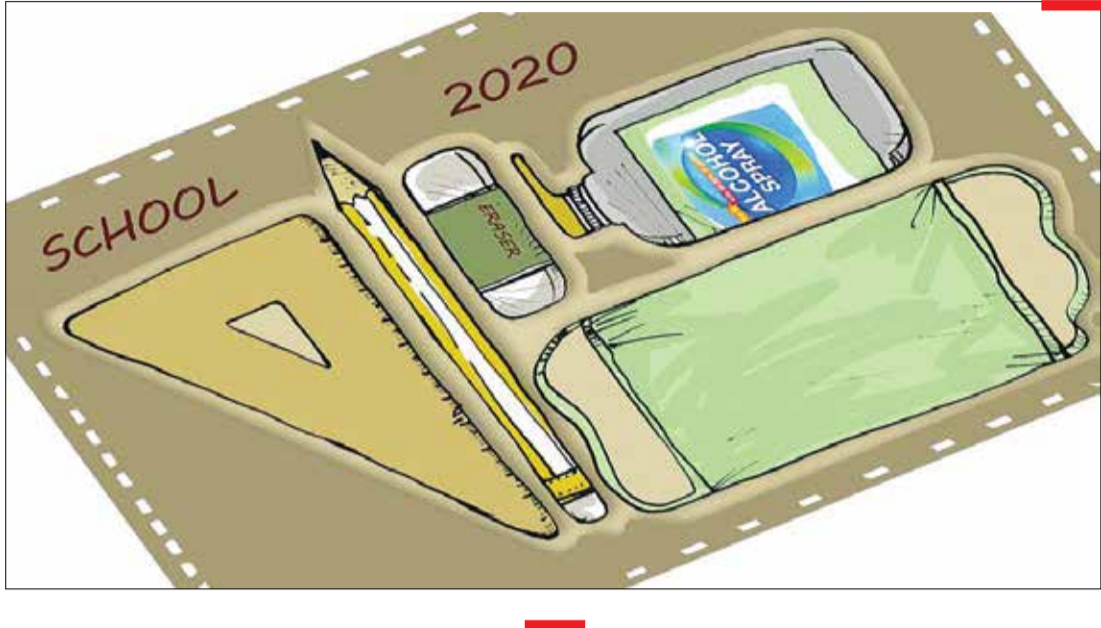
«انسان شکرگزار چهار نشانه دارد: برای نعمت هایش شکر گزار است، هنگامی که بلا می بیند، صبور است، به آنچه خدا مقدر کرده است، قانع است و تنها خدا را بزرگ و قادر می داند.»

(تحف العقول، ص ۲۱)

تلخند

جامعادی دانش آموزان در سال تحصیلی جدید

کارتونبیت: اسوال از کوبا

راه نرفته

چشم و هم چشمی

مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده

برش: خانمی ۳۸ ساله ام که ۱۴ سال است ازدواج کرده ام، همسرم با اینکه درآمد زیادی ندارد، اما برای پذیرایی ها حتی خرید وسایل با اطفال رقابت می کند و مدام می خواهد از همه بهتر باشد، این مسئله هم به لحاظ فشار مالی و هم پذیرایی و تجملات خسته ام کرده است، چه راهکاری برای آن پیشنهاد دارید؟

پاسخ: پرسشگر عزیز، در اینجا نکاتی را بر می شماریم که توجه به آنها کمک کننده خواهد بود: ۱- همسرتان شایسته قدر دانی است و نیاز دارد مورد توجه و تأیید شما قرار گیرد. ۲- به جنبه های مثبت رابطه تان فکر کنید، به محاسنی که دارد. ۳- درباره این عادت اشتباه با همسر تان صحبت کنید، گفت و گو صریح و بی پروا، ولی محترمانه! اگر واکنش همسر تان نگران تان می کند مسئله تان فراتر از اختلافات مالی است. ۴- برای تغییر، اصرار و پافشاری نکنید با لحنی نرم و دلنشین از حقوق و خرج و مخارج و قرض و بدهی با همسر تان گفت و گو کنید و کم کم مسیر اشتباه را به اصلاح تبدیل کرده و تعادل ایجاد کنید. ۵- نوشتن برنامه ریزی برای خرج کردن شیوه مناسبی برای به تعادل رسیدن است. ۶- سعی کنید از کارت اعتباری کمتر استفاده شود پول نقد کنترل و محافظت خرج کردن را بیشتر در پس خود دارد. ۷- هر ماه میزان مشخصی از درآمدها را تعیین کنید که هر کدام از آن را بخواهید آن را خرج یا پس انداز کنید. ۸- هیچ گاه خودتان در رفت و آمدها و مهمانی ها از تغییرات و تجملات دیگران و خرج کردن های شان با آب و تاب تعریف نکنید، چرا که همسر تان را ناخودآگاه ترغیب می کنید. ۹- برای آینده تان هدف گذاری کنید و برنامه هایی بچینید که قصد خرید چه چیزهایی را دارید، در این صورت از خرج کردن های احساسی و بی هدف و لحظه ای جلوگیری به عمل آورده اید. ۱۰- از او بخواهید که در خرج زندگی با شما مشورت کند.

جوان

شاه کلید موفقیت نسل ها

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

یکی از مشکلات اصلی جوانان عصر جدید، توجه افراطی به راحت طلبی و دوری از هرگونه تلاش جدی در مسیر هدف مشخص است. در سال های اخیر و با توسعه فناوری، اسباب و امکانات این راحت طلبی بیش از پیش فراهم شده و شرایط برای تن پروری و راحتی مهیا شده است؛ یک کنسول بازی، تلویزیون یا گوشی تلفن همراه کافی است تا جوان ساعت ها در گوشه ای از خانه دل مشغول بوده و هیچ انگیزه و هدفی را در ذهن نداشته باشد.

فارغ از آسیب های فردی، فراگیر شدن این روحیه در سطح جامعه، تبعات و آسیب های سخت و جبران ناپذیری را همراه خواهد داشت. تسلیم، سازش و پذیرش شرایط موجود، تلاش نکردن برای آینده موفق و در نتیجه ناامیدی جمعی، از جمله آثار منفی گسترش روحیه راحت طلبی در میان جوانان جامعه هستند که زمینه تسلط قدرت خواهان را فراهم می کند و نابودی جامعه را در پی خواهد داشت.

در حالی که به تجربه ثابت شده است پیروزی های بزرگ اجتماعی با تکیه بر روحیه جهادی جوانان آن جامعه امکان پذیر بوده و تقویت روحیه جهاد و مقاومت در جوانان شاه کلید بازگشایی قفل های موفقیت است.

روحیه جهاد، البته تنها به عرصه مقاومت و دفاع محدود نیست و عرصه های مختلف جامعه اعم از علم، فرهنگ، اقتصاد، ورزش و... نیز نیازمند روحیه جهادی جوانان است تا با خودباوری و آرمان خواهی، دستاوردهای مهم و بزرگی را رقم بزنند و راه های پیشرفت جامعه در جوانب مختلف را هموار سازند.

ایام سوگواری سالار شهیدان فرصت مناسبی است تا تمامی اقشار، به ویژه نسل جوان با الگو گرفتن از این اسوه های استقامت، با تنبلی و تن پروری به مبارزه برخاسته و ایثار و جهاد و آزادگی را سرلوحه تفکر و اندیشه خود قرار دهند.

سلامت

معجزه فیبرها

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

فیبرها نوعی کربوهیدرات هستند که توسط آنزیم های گوارشی بدن قابل هضم نیستند. فیبرها سرعت عبور مواد غذایی از معده را کند می کنند؛ بنابراین موجب ایجاد حس سیری طولانی تری می شوند و به کاهش وزن کمک می کنند. فیبرها به دو نوع محلول و نامحلول تقسیم بندی می شوند. فیبرهای محلول در آب که موجب کاهش سطح گلوکز و کلسترول خون می شوند، مانند فیبرهای محلول در سبزی ها، میوه ها، حبوبات، جو و جوی دوسر. فیبرهای نامحلول در آب که کمک زیادی به بهبود حرکات دستگاه گوارش و جلوگیری از یبوست می کنند. این فیبرها در نان های تهیه شده از گندم کامل، برنج قهوه ای و حبوبات فراوان هستند. برای وعده صبحانه از غلات کاملی مثل جودوسر فوری استفاده کنید. برای میان وعده میوه جات و سبزیجات تازه ای مثل هویج را جایگزین تنقلات و چیپس و... کنید. حیوانی مثل انواع لوبیا و عدس را ۲ تا ۳ بار در هفته مصرف کنید؛ می توانید در انواع سالادها، برنج و آش ها از حبوبات استفاده کنید. به جای آیمیه خود میوه را بخورید. اگر بیشتر از حد معمول فیبر مصرف کنید، اما مایعات کافی نخورید، ممکن است حالت تهوع یا یبوست را تجربه کنید، پس حتما مایعات کافی بنوشید.

نکته و نظر

کار عار نیست

نکته: یکی از شاگردان شهید مدرّس می گفت: مدرّس درس کفایةالأصول را در مدرسه سپهسالار تدریس می کرد و من مدتی به درس ایشان می رفتم. گاهی اوقات اتفاق می افتاد که مدرّس هفته ای دو روز، روزهای پنجشنبه و جمعه غیبت می کرد و ما فکر می کردیم که به دهات موقوفه می رود. دوستی داشتیم که ساکن شهریار بود. از من دعوت کرد به آن جا بروم. دعوتش را پذیرفتم و به منزلش رفتم. او ضمن صحبت گفت: سیدلی است که گاه هفته ای یک روز به ده ما می آید و سرقات می رود و با مکتبی کار می کند. بیشتر از همه آنها هم کار می کند. یک روز عصر پنجشنبه به همراه میزبان از ده بیرون رفتم و به طور اتفاقی از کنار قنات عبور کردیم. مکتبی ها مشغول کار بودند. وقتی که دقت کردم دیدم مدرّس نیز بالای چاه مشغول کشیدن سطل از چاه می باشد. دیگر نزدیک نشدم و سخنی هم نگفتم. روز شنبه در مدرسه گفتیم: آقا شبیه شما را در فلان محل دیدم. فرمود: «اولا کار برای کسی عار نیست، ثانيا پولی را که من از این راه می گیرم، پاک تر از هر پولی است.»

نظر: ریشه اکثر مشکلات اقتصادی مربوط به کار و مشتقات آن است، مانند کم کاری، بی کاری، شل کاری و... اما متأسفانه نرخ بی کاری در کشورمان بسیار بالاست.

داستان

شادی واقعی

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

به خانه رسیدم، سرش مشغول بازی بود، شیدا پتو را روی سرش کشیده بود و مثلاً خواب بود. نگرانش بودم، مدت ها بود که دیگر آن دختر شاداب قبل نبود و کمتر با من و پدرش حرف می زد. پیتزای نیمه آماده ای را در مایکروفر جدیدمان گذاشتم و از اینکه چنین امکاناتی در اختیار داشتم لذت بردم؛ ولی بچه ها قدرشناس بودند، این همه زحمت و تلاش ما را برای رفاهشان نمی دیدند. مخصوصاً با خرید خانه جدید که از نظر مالی در مضیقه قرار می گرفتیم و مجبور بودیم هر دوی مان تا دیوقت کار کنیم، البته ارزشش را داشت؛ چون حالا هر کدام شان یک اتاق جدا داشتند. باید برای تلویزیون اتاق شان هم فکری می کردم. درخواست وام داده بودم و احتمالاً تا پایان ماه می توانستم اتاق بچه ها را تجهیز کنم، یک اتاق لوکس و پر از وسایل متنوع! / بهنام که به خانه رسید، اول از همه حال شیدا را پرسید. نگران و مضطرب بود. روان شناسی که با شیدا حرف زده بود، از افسردگی دخترم گفته بود. برام عجیب بسود. چطور امکان داشت دختری که در آن همه امکانات و رفاه دست و پا می زند، افسرده باشد؟! بهنام پیشنهاد سفری به روستای پدری مان را داد، چند روزی کنار خانواده های مان، کنار دریا و زمین های شالی کاری چاره ای نبود، اگر دکتر این طور صلاح دیده بود، باید قید اضافه کار و شیفت آخر هفته را می زدم، تمام سفر شیدا را زیر نظر داشتم. کش های گران قیمت مارکش را توی گل و خاک از ریخت انداخته بود. بی خیال تنوی سبزه ها می دوید و گوسفند های تازه به دنیا آمده را بغل می کرد، از شادی اش خوشحال بودم، اما فکری در سرم رشد می کرد. با خودم فکر می کردم بچه ها نه از اتاق لوکس شان حرف می زدند، نه از تلفن همراه و نه از کمد پر از لباس و کفش... شیدا با علاقه ماجرای بزغاله فراری دختر عمویش را گوش می داد؛ اما حرفی برای گفتن نداشت، بچه ها حرف شان حول و حوش شادی های نساب و بی دردسر می چرخید؛ چه اصراری بود که بخواهم آنها را با دنیای مباحث و غرور تو خالی آشنا کنم یا خودم را به سختی بیندازم تا آنها کفش و لباس لوکس بپوشند و آخرین امکانات به روز را داشته باشند، در حالی که شادی واقعی جای دیگری انتظارشان را می کشید. نباید بین آنها و اصالت شان دیواری از فخر فروشی بکشم. مرخصی ام را تمدید کردم و نوبت وام را به مهسا همکارم دادم، شاید گرای از کار مادر بیمارش باز می شد.

حسن ختام

سفر شام و سوغاتش

یک هفته ای می شود که تمام شده است. یک هفته از همان غروب جگرسوز عاشورایی. ما مانده ایم با مشامی پر، از بوی خاک، بوی خون، بوی خیمه های سوخته و بوی سیب. به بچه ها گفته بودند می رویم سفر، سفر که بی سوغات نمی شود. این روزها احتمالا توی شام دارند بیشتر هلهله می کنند، بیشتر سنگ جمع می کنند، خاکستر هم آماده می کنند. راستش گویی، سوغاتی از روضه می سازند. آقا جانم، یا صاحب الزمان (عج)، این روزها، بیشتر روضه اش برای شماسست. برای شما و کسی که هیزم دلش خیس گناه نباشد. گویا از ما معمولی ها بعد از شام غریبان، این غصه ها، بی تابی ها و التهاب ها را می گیرند. انگار زیر قلبه قلبه مان را پایین می کشند که قلب مان بخار نشود.

کتیبه سبز

غمنامه سجاد(ع)

ناله و اعطشا بر جگرش می افتاد
آب می دید به یاد قمرش می افتاد

با دلی خون شده می گفت که الشام الشام
تا به بازار مدینه گذرش می افتاد

جلوی پای سکنه دم دروازه شهر
از روی نیزه علمدار سرش می افتاد

روضه گم شدن و دفن رقیه می خواند
تا به صحرا و خرابه نظرش می افتاد

گوسفندی جلوی ذبح که می شد، یاد
خنجر کند و گلوئی پدرش می افتاد

وای از آن لحظه که از لای حصیری کهنه
قطعه های پدرش دور و برش می افتاد

رضاقربانی